DUE DATE

Acc. No. 36366

L[illegible] .00 per day for first 15 days.
Rs. 2.00 per day after 15 days of the due date.

اُردو میں تاریخ کی کمیاب

کتابوں کی فہرست

مرتبہ

سرور احمد صدیقی ایم-ایل-ایس

و عبدالحلیم چشتی = ایم - اے، ایم-ایل-ایس

ڈاکٹر محمود حسین لائبریری

جامعہ کراچی

۱۹۷۷ء ۱۳۹۷ھ

اُردو کی نایاب کتابوں کی فہرست

باسمہٖ سبحانہٗ و تعالیٰ

جامعہ کراچی کا کتب خانہ زیادہ تر بہت بڑے پیمانے پر پاکستان میں وہ اپنی فنی اور علمی خدمات میں سب سے زیادہ ممتاز ہے اسکا تربیت یافتہ عملہ، طلبہ، اساتذہ، محققین اور شائقین کتب کی حصول کتب میں رہنمائی اور انکے فیصلے میں مدد دینے کے لئے ہمہ وقت مستعد اور کوشاں رہتا ہے اور اسی مقصد کے پیش نظر وہ طلبہ، اساتذہ اور محققین کو کتب خانہ میں آنے والی ہر فن کی نئی کتابوں اور نئی مفید معلومات سے با خبر رکھنے کے لئے ایک ماہوار رسالہ

Library News Bulletin.

شائع کرتا ہے۔

برصغیر اور خاص طور پر پاکستان جیسے ترقی پذیر ملک میں علمی، فنی اور تحقیقاتی کتابوں کا بہت زیادہ فقدان ہے، نادر، اہم اور مفید کتابیں بڑی مشکل سے دستیاب ہوتی ہیں، کتب خانہ جامعہ کراچی اپنے محدود وسائل کے باوجود بڑی جد وجہد کے بعد کچھ قیمتی و نادر ذخیروں کو جمع کرنے میں کامیاب ہوسکا ہے، اور طلبہ، اساتذہ، محققین و شائقین کتب کو اپنے علمی ذخیروں سے آگاہ کرنے اور علمی اور کتابی مواد سے بآسانی بھرپور فائدہ اٹھانے کے لئے اپنے توسیعی پروگرام کے تحت کتابیات، کیٹلاگ اور فہرستیں برابر شائع کر رہا ہے، اسطرح جامعہ کا کتب خانہ دوسرے کتب خانوں کے ذخیروں کے بدلے اور انکے تبادلے میں کتابیں مستعار دینے کی مفید خدمات بھی انجام دیتا رہا ہے ان مقاصد کے پیش نظر وقتاً فوقتاً وہ حسب ذیل کتابیات اور فہرستیں شائع کر سکا ہے۔

۱ ۔ ۱۹۵۷ء میں مخطوطات اور مائکرو فلم کی فہرست ۔

A classified list of manuscripts on micro films in the Karachi University Library.

۲ ۔ ۱۹۶۳ء میں رسائل کی فہرست ۔

List of periodical holdings.

(ب)

۳ - ۱۹۶۸ء میں جامعہ کراچی میں پیش کردہ مقالات تحقیقی رپورٹون کی کتابیات -
Bibliography of theses, dissertations and research report submitted to the University of Karachi upto 1967.

۴ - ۱۹۷۰ء میں فہرست مواد رات (مائیکروفلم) اردو ، عربی ، فارسی -

۵ - ۱۹۷۲ء میں انگریزی کتب و رسائل کے مائیکروفلم کا کیٹلاگ -
Catalogue of microfilms and microfiches.

۶ - ۱۹۷۳ء میں انگریزی کی نادر و کمیاب کتابون کا کیٹلاگ (دو جلدون میں) -
Catalogue of rare books.

۷ - ۱۹۷۵ء میں (الف) فہرست مخطوطات اردو ، عربی ، فارسی

(ب) پاکستان میں اردو رسائل (کتابیات)

(ت) طریقہ تحقیق پر تفصیلی کتابیات -
Books on research methods; an annotated list of books available in Karachi University Library.

۱۹۷۲ء مین اس سلسلے کی ھندوستان کی اردو، عربی، اورفارسی کی کمیاب و نایاب کتابون کی فہرست شائع کی جارہی ہے ۔ یہ فہرست اردو کی (۱۷) موضوعات کی کم وبیش (۲۱۱) کتابون عربی کی (۱۷) موضوعات کی (۲۲۲) کتابون اورفارسی کی (۲۵) موضوعات کی (۲۱۴) کتابون پر مشتمل ہے تینون حصون کی شروع مین موضوعات کی فہرست بھی دیدی گئی ہے اس فہرست کی ترتیب مین حروف تہجی کی رعایت سے پہلے اردو پھر عربی اوراس کے بعد فارسی کی فہرستین پیش کی گئی ہے ۔

نادر کتابون کی یہ فہرست ، یونیورسٹی کی اعشاری نظام درجہ بندی کے مطابق مرتب کی گئی ہے ، ہر شعبۂ علم کے تحت اندراج مصنف کے نام کے تحت کئے گئے ہین ، ترتیب مین حروف تہجی کا لحاظ رکھا گیا ہے ، اور ہر اندراج کے تحت حسب ذیل معلومات فراہم کی گئی ہین ۔

۱ ۔ مصنف کا نام ۔
۲ ۔ کتاب کا نام ۔
۳ ۔ مقام اشاعت ۔
۴ ۔ تاریخ اشاعت ۔
۵ ۔ تعداد صفحات ۔
۶ ۔ درجہ بندی نمبر ۔
۷ ۔ بعض اہم مواقع پر مختصر تعارف وکیفیت ۔

توقع ہے کہ یہ فہرست مذکورہ بالا موضوعات کے متعلق مفید کتابون کی نشاندھی مین محققین کی صحیح رھنمائی کریگی اوراس سے پورا فائدہ اٹھایا جائیگا ۔

اس فہرست کے مرتب کرنے کا کام سید احمد صدیقی نے شروع کیا تھا اور کافی حد تک کام کرنے کے بعد وہ بغرض ملازمت سعودی عرب تشریف لے گئے ۔ اسکی تکمیل کا سہرا عبدالحلیم صاحب چشتی کے سر ہے ۔ یہ دونون حضرات شکریئے کے مستحق ہین ۔

مورخہ ۱۲/فروری ۱۹۷۲ء ، (محمد عادل عثمانی)
کراچی ۔ لائبریرین ،

موضوعات فهرست کتب اردو

فہارس اردو

عبدالقادر سرفراز — ۰۱۶۹۵۴ ۱۹ ع ب د
بمبئی یونیورسٹی لائبریری کتب خانے کا عربی فارسی اور اردو قلمی کتب
کاکیٹلاگ ۔ بمبئی، قیمہ پریس، ۱۹۳۵ء
ص ۔ ۳۳۰
فلسفہ، تصوف، سیر، ۔۔۔

ریاض الحسن — ۱۰۱ ر ی ا
فلسفہ جمال ۔ الہ آباد، ہندوستانی اکیڈمی، ۱۹۳۵ء
ص ۔ ۸۲

محسن الملک — ۱۱۳ م ح س
لیکچرو لاآف نیچرفطرت اورقانون قدرت ۔ لکھنؤ، صدیق بک ڈپو
ص ۔ ۲۰

عبدالماجد دریابادی، — ۱۵۰ ع ب د
فلسفہ جذبات ۔ علی گڑھ، مسلم انسٹی ٹیوٹ، ۱۹۳۰ء
ص ۔ ۲۲۸

کندن سنگھ — ۱۵۰ م ۔ ن
علاج الوہام ۔ علی گڑھ، مسلم یونیورسٹی پریس، ۱۸۹۳ء
ص ۔ ۹۲+۹۰
(بھوت، کھیا، جوتش بلحاظ ترقی اخلاق وہمدردی بنی نوع بشر
بحوالہ اصول دینی)

وہاج الدین احمد — ۱۵۰ و ۔ ا
نفسیات ترغیب ۔ اعظم گڑھ، مطبع معارف،

دیبی پرشاد، — ۱۶۰ د ی ب
خلاصۃ المنطق ۔ لکھنؤ، نول کشور، ۱۲۸۸ھ
ص ۔ ۱۵

۱۲۰ ع ب ح
عبد الحق ، خیرآبادی
زبدة الحکمة — دہلی ، افضل المطابع ،
ص — ۲+۲۶
(منطق ، بیانات ، الہیات من خمسة ،)

۱۷۰ ۱۰ ابدع
ابن العربی ،
کتاب الاخلاق — لاہور ، اسٹیم پریس ، نولکشور ،
ص — ۳۸

۱۷۰ ل ل
سلطان احمد خان ،
اساس الاخلاق — امرتسر ، وکیل ٹریڈنگ کمپنی ،
ص — ۷۳۳
(علم الاخلاق کی ایک حکیمانہ تالیف)

۱۷۲ و ا ع
واحد اللہ ،
بستان حکمت ترجمہ انوار سہیلی ، گویا فقیر محمد خان ، مترجم ،
لکھنو ، نول کشور ، ۱۹۲۳ء ،
ص — ۵۱۲

۱۷۲۶۳ ر ج ر
رچرڈ ، پال
پیام امن — عبد الماجد دریابادی ، مترجم ، اعظم گڑھ
مع دار المصنفین ، ۱۹۲۳ء ،
ص — ۱۸۱

۱۸۹ ۶۳۳ ا خ و
اکرام علی ،
اخوان الصفا — ناریس ، مرتب ، لندن ، ہلیوایسن ،
۱۸۶۱ء ،
ص — ۱۷۲

۱۸۶۳۸ م ع ی
معین الدین اجمیری ،
چہار تازیانہ تہاریرفرق مفتی فخر بہار — دہلی ، دہلی پرنٹنگ ورکس ،
۱۹۱۲ء ، ص — ۱۷
(مولوی عبد الوہاب بہاری نے مولوی عبد الحق خیرآبادی کے کلام پر
اعتراضات کئے تھے اسی کا جواب)

۱۹۳ ن ی ت
نیتشے، فریدرش
بقول زرتشت - مترجمہ منصور ابوالحسن، دہلی، انجمن ترقی اردو
ہند، ۱۹۳۰ع،
ص - ۳۶۳
(نیتشے کا فلسفہ)

مذہب

۲۹۴۶۵ س ق ا
سچا نند، الب خادم
سدرشن یعنی دیدارحق - لکھنؤ، نول کشور، ۱۹۱۳ع،
دو حصے، طبع سوم،
(مکالمہ اور دلچسپ طرز میں ہندو تصورمکتی اور نجات اخروی پر بحث)

۲۹۴۶۵ س ر س
سرسوتی، درشنانند،
دیانے درشن - لاہور، سیوک اسٹیم پریس، ۱۹۱۱ع،
ص - ۳۲۸، بارپنجم،
(ویدک دھرم سے متعلق ویدوں، شاستروں کا اردو ترجمہ)

۲۹۴۹۵۵ د ی ا
دیانند، سوسوتی جی مہاراج،
ستیارتھ پرکاش - مترجمہ آتمارام وغیرہ، لاہور، راجپال
اینڈ سنز، ۱۹۳۰ع،
ص - ۸۰۰ طبع دہم،
(آریہ سماج کی مذہبی کتاب)

اسلام

۲۹۷
س ی د

سید محمد ،

تحفۃ الاشوریۃ — ... ۱۸۰۵ء ،

۲ج — ایک میں ،
(رسالہ " حدیقۃ الشیعۃ " مصنفہ محمد قاسم کی رد میں یہ
کتاب لکھی گئی ، اس کتاب کے آخر میں یہ لکھا ہے " جو صاحب
سنی المذہب کہ طرز تحریر شیعان علی جواہر من الشمس
ناگوار نہیں ہو وہ مطالعہ نہ کریں "

۲۹۷.۰۳
ش و ر

شروانی ، حبیب الرحمن خان ،
شذرہ صدارت اجلاس دوازدہم ندوۃ العلماء منعقدہ لکھنؤ ۱۳۳۳ ،
حیدرآباد دکن ، مطبع اعظم شاہی ، ۱۳۳۳ھ ،

۱۹ ص ،
(اسی کے ہمراہ برق تجلی یعنی مقدمہ مجنون لیلی مصنفہ امیرخسرو
منسلک ہے)

۲۹۷.۰۶
ر ض و

رضوی ، سید محبوب
تاریخ دیوبند ۔ دھلی ، ادارہ تاریخ دیوبند ، ۱۹۵۲ء ،

۱۸۰ ص ،
(تاریخ ، قدامت ، وجہ تسمیہ ، دارالعلوم دیوبند کا نشو و ارتقا
اور اسکے علمی و تاریخی حالات)

۲۹۷.۰۴
آ ر ن

آرنلڈ ، ٹامس واکر ، سر
دعوت اسلام ۔ ترجمہ دی پریچنگ آف اسلام ، عنایت اللہ ،
مترجم ، آگرہ ، مفید عام ، ۱۸۹۸ء ،

۴۹۸ ص ،
(ابتدائی چھ صفحات ناقص)

۲۹۷.۰۴
آ ر ن

آرنلڈ ، ٹی ڈبلیو ،
مضمون در باب اشاعت اسلام چین اور مجمع الجزائر ملایا میں ۔
عنایت اللہ ، مترجم ، آگرہ ، ۱۸۹۰ء ،

۵۰ ص ، ایک عدد نقشہ چین ،

۲۹۷۰۶۰۷
م ر ت

مرتضی، خان
احسن الوصایا - ٹونک، محمدی مطبع، ۱۲۹۲ھ،
۱۹۸ص،
(ساتھ "دافع الفساد فی السداد (تالیف الشرک والبدعات"
اسی مصنف کی یہ خلیفہ عین، حضرت سید احمد شہید کے،
نواب وزیرالدولہ محمد علی کی نوازش پر کتاب تصنیف کی گئی ہے)

۲۹۷۰۱۰۳
وح ی

وحید الــزمان
تبویب القــرآن لضبط مضامین القــرآن - لاہور، مطبع احمدی،
۳۲۸ص،

قــرآن وعلوم قــرآن

۲۹۷۰۱۲
م ہ د

مہدی، غلام محمــد
مطالب القــرقان - مدراس، مظہرالعجائب، ۱۲۸۱ھ،
۳۳ص،
(مضامین قــرآن کی فہرست، پارہ، رکوع، آیات نمبر کے ساتھ)

۲۹۷۰۱۳
س ل ی

سلیم محمــد
تیسیرالقــرآن وتفصیل الفــرقان - کلکتہ، مطبع اسلامی،
۱۲۶۵ھ،
۳۶۷ص،
(تمام الفاظ قــرآنی بغیر الفاظ مکررہ باعتبار حرف اول ۲۸ ابواب
پرمشتمل ہے اور ہرباب بہ رعایت حرف ثانی ۲۸ فصلوں پر ترتیب
دیا ہوا ہے تمام الفاظ کے معنی سلیس اردو میں خان بہادر ابن
حسن اور مولوی غلام انبیا اور خود صاحب نے تصحیح کیا ہے)

۲۹۷۰۱۳
ن ظ ا

نظام الدین حسن نوت نوی،
فہرست مسلسل مضامین قــرآن مجیــد - لکھنؤ، نولکشور،
۱۹۰۷ء،
۲۱۳ص،

۲۹۷۰۱۲
ن ذ ی

نذیر احمــد
مطالب القــرآن الشریف - لکھنؤ، الناظر پریس،
۱۲۸ص،
(ڈپٹی نذیر احمد کی آخری تصنیف، تفسیر بلحاظ موضوعات، یہ حصہ
مقدمات پرمشتمل ہے بقیہ حصہ شروع کرنے سے پہلے مصنف کا انتقال
ہوگیا)

عبدالعزیز ، شاہ
تفسیر فتح العزیز ... ،
١٩١٦ع ،
٣٩٣ ص ،

٢٩٧٫١٢٣
ع ب د

عارعلی ، سید ،
تفسیر ... ،
٢٩٧٫١٢٥
ع م ا

ہارون ، محمد
علوم القرآن ... ، ١٣٣١ ، ١٩١٣ع ،
٢١٦ ص ،
(قرآن پاک میں جن جن علوم کا ذکر ہے ان سب کی تفصیل)

٢٩٧٫١٢٦
ہ ا ر

حدیث وعلوم حدیث

المنذری ، عبدالعظیم بن عبدالقوی المنذری
الترغیب والترہیب ، مترجم ، حافظ ... علی حسنی ... ،
عبدالرحیم عبدالرحمن ،
٥٢٠ ص ،
(ایسی احادیث کا انتخاب جنمیں نیکیوں کی طرف ترغیب دی گئی ہے اور ایسی احادیث جنمیں برے اعمال پر تہدید ہے)

٢٩٧٫٢٨
م ن ذ

ولی اللہ شاہ ،
مجالہ نافعہ رسالہ اول ... احمدی ، ١٣١٠ھ
٣٣ ص ،
(... میں ... کی معرفت میں بہترین رسالہ ... نہایت ... اردو ... کتاب ... رسالہ ... شاہ ولی اللہ صاحب)

٢٩٧٫٢٩٢
و ل ی

ولی اللہ شاہ ،
... مترجمہ ، عبدالشکور ،
لکھنؤ ، ... ،
٩٣ ص ،
(اصول فقہ ، متن عربی مع ترجمہ اردو)

٢٩٧٫٣١
و ل ی

یق حسن خان، نواب، — ۲۹۷۳۲۱ ن د ی
اختیار السعادة بایثار الدعاء علی العبادة -
۳۶ ص،
(تاریخ تالیف رسالة ۱۳۰۵ھ)

یق حسن خان، نواب — ۲۹۷۳۲۱ ن د ی
تعلیم الایمان - بھوپال، مطبع شاهجهانی، ۱۳۰۵ھ
۴۲ ص،

یق حسن خان، نواب — ۲۹۷۳۲۱ ن د ی
تعلیم الزکوة - بھوپال، مطبع شاهجهانی، ۱۳۰۵ھ،
۱۳ ص،
(مسائل زکوة)

یق حسن خان، نواب — ۲۹۷۳۲۱ ن د ی
تعلیم الذکر والدعاء - بھوپال، مطبع شاهجهانی، ۱۳۰۵ھ
۲۰ ص،
(دعاء درود)

یق حسن خان، نواب، — ۲۹۷۳۲۱ ن د ی
تعلیم الصلوة - بھوپال، مطبع شاهجهانی، ۱۳۰۸ھ،
۲۳ ص،
(نماز کے مسائل)

یق حسن خان، نواب — ۲۹۷۳۲۱ ن د ی
تعلیم الصیام - بھوپال، مطبع شاهجهانی، ۱۳۰۵ھ،
۱۲ ص،
(مسائل صیام)

عبدالله، مترجم، — ۲۹۷۳۲۱ ع ب د
تنبیه الغافلین - چچره، (تعلقه هگلی، مطبع احمدی،
۱۲۳۲ھ،
۲۲۶ ص،
(ٹائیٹل صفحه ندارد)

۲۹۷٫۹۲۲
ا ح ر

احسان اللہ العباسی ،
انکحر الاسلامی منکم ۔ گورکھپور ، احمدی پریس ، ۱۸۹۲ء ،

۱۲ ص ،
(لکچر بسلسلۂ عقد بیرگان ، اس کے ساتھ الدستار المعمول فی بعزاب الکلام
لابید الفیاض از سید محمد ، (۲) عمارالمحمرین ۔ عہد الاول
جونپوری (۳) البراہین القاطعۃ (۴) مرلین مقبول (۵) تذکرۃ
المصلین (۶) تذکرۃ الحفاظ (۷) تذکرۃ الحکام (۸) رسیلۃ
الوزن (۹) ہدایۃ النسوان از عہد الاول مسلسلہ ہے)

۲۹۷٫۹۲۲
ا م ی

امیرعلی ، سید
جامع الاحکام فی فقہ الاسلام ۔ لکھنؤ ، مطبع منشی نولکشور ،
۱۸۷۷ء ،

۲ ج ۔
(یہ سید امیرعلی کی انگریزی کتاب " پرسنل لاء آف دی محمڈنز "
کا اردو ترجمہ ہے ۔ مترجم سید ابوالحسن)

فقہ و علوم فقہ

۲۹۷٫۹۳۸
م ی ل

میکناٹن ، ولیم
اصول فقہ الاثر شرع محمدی ۔ کلکتہ ، ل ، مترجم ، لکھنؤ ، نولکشور ،
۱۸۸۳ء ،

۱۲+۱۲۶ ص ،
(کتاب شامل کلیات و جزئیات مسائل وراثت بنا بر مذہب اہل سنت
و شیعہ و معاہدات مضامین متفرقہ ہ)

۲۹۷٫۹۳۶
غ و ث

غوث الدین ، سید
مسئلہ غیب ۔ حیدرآباد دکن ، عثمان پریس ، ۱۳۲۲ھ ،

۱۰۰ ص ،
(رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کے عالم غیب ہونے کی تردید کا جواب)

۲۹۷٫۹۳۸
ش ا

عبدالعزیز شاہ
سرالشہادتین ۔ دہلی ، مطبع مصطفائی ،

۲۹۷٫۹۳۱
ب د ی

صدیق حسن خان ، نواب
عقیدۃ السنی ۔

۳۹ ص ،
(عقائد اہل سنت)

صدیق حسن خان ، نواب
اللواء المعقود لتوحیــد الرب المعبود ـ
۲۹۷.۳۱۱
ک ل ی

۳۰ ص ،
(بلا صفح ناشر سنہ طباعت، اثبات توحیــد)

صدیق حسن خان ، نواب
الانتقاد عن مراسم الشرک ـ بھوپال ، مطبع شاہجہانی ،
۱۳۰۰ ھ ،
۲۹۷.۳۱۹
ر ل ی

۳۲ ص ،
(شرک و الحاد پر اسم سرا جلد تاب)

شبلی ، نعمانی ،
الکلام ـ آگرہ ، مطبع مفید عام ،
۲۹۷.۳۲
ش ب ل

حصہ اول ۲ (یکجا) سلسلہ آصفیہ
(حصہ دوم مطبوعہ نامی پریس کانپور ۱۹۰۳ ع ،

قاسم محمــد ،
آب حیات در اثبات حیات بابرکات آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
۲۹۷.۳۲
ق ا س

دہلی ، مطبع مجتبائی ، ۱۲۹۸ ھ ،

۲۷۲ ص ،
(اسی میں تقریر دلپذیر مصنفہ محمد قاسم مسلک ہے جس میں تمام
ادیان سے اسلام کا مقابلہ کرکے اسلام کی فوقیت ثابت کی ہے) ۔

قاسم نانوتوی ،
حجۃ الاسلام ـ دیوبنــد ، مطبع الادار ،
۲۹۷.۳۲
ق ا س

۷۲ ص ،
(اسلام کی حقانیت وصداقت ثابت کیا ہے اس کے ہمراہ تائید الحمــد
والقران ترجمہ آیا لرجی فارمحمد ائیڈ قران مصنفہ پورٹ ڈیون جان
منسلک ہے)

صدیق حسن خان ، نواب
خلق الانسان ـ آگرہ ، مطبع مفید عام ، ۱۳۰۷ ھ ،
۲۹۷.۳۳۱
ن ل ی

۲۹ ص ،

(تخلیق آدم از بطن مادر تالحــد)

۲۹ - ۴۷۴ع
بن ل ی

صدیق حسن‌خان ، نواب -
هدایة السائل الی ادلة المسائل - آگرہ ، مطبع مفید عام ،
۱۳۰۷ھ ،
۳۳ص ،
(دخول نسبت کے اعمال جائز در انگریزی)

۲۰۷۴۳۱
بن ل ی

طلی الادسان - آگرہ ، مطبع مفید عام ، ۱۳۰۲ھ ،
۳۲ ص ،
(تخلیق آدم اربطن مادر تحت)

۲۱۷۴۳۱
بن ل ی

صدن اللجالی ذکرالخرو در الرجا - آگرہ ، مفید عام مطبع ،
۱۳۰۲ھ ،
۱۱۸ ص -
(خروج درجا سے متعلق اسلامی نظریہ)

۲۹۷۴۲۴
بن ل ی

علی الفراسخ الی منازل ابرازخ - آگرہ ، مفید عام ، ۱۳۰۲ھ ،
۵۹۲ ص -
(اسی جلد میں اسی مصنف کی " العروز المحظور فی تراجم علماء شرح الصدور"
مصنف نے شرح الصدور میں جس میں علماء کا تذکرہ ہے ان کے تراجم)

۲۹۷۴۳۱
بن ل ی

عقیدۃ السنی -
۳۹ ص -
(عقائد اہل سنت)

۲۹۷۴۳۱۱
بن ل ی

اللواء المعقود لتوحید الرب المعبود -
۴۰ ص -
(بہ مثنوی مشروحہ لطافت ، اثبات توحید)

۲۹۷۴۴۱ صدیق حسن خان، نواب
ص د ی صدق اللجا الی ... کر النوب د الرجا - آگرہ، مطبع مفید عام،
۱۳۰۳ھ،
۱۱۸ ص،
(خوف و رجا سے متعلق اسلامی نقطہ نظر)

۲۹۷۴۴۱ صدیق حسن خان، نواب
ص د ی بذل الحیاۃ للحسن الممات - آگرہ، مفید عام، ۱۳۰۳ھ،
۶۲ ص،
(موت، قبر، برزخ)

۲۹۷۴۴۳ صدیق حسن خان، نواب
ص د ی ... فی الفراسخ الی منازل البرزخ - آگرہ، مفید عام، ۱۳۰۲ھ،
۵۹۶ ص،
(اسی جلد میں اسی مصنف کی "الدروض الممطور فی تراجم علماء شرح الصدور" منسلک ہے شرح الصدور میں جن علماء کا تذکرہ ہے انکے تراجم)

۲۹۷۴۲۷ صدیق حسن خان، نواب
ص د ی حسن ... علی ما یوجب در غرف الجنان - آگرہ، مطبع مفید عام،
۱۳۰۷ھ،
۳۳ ص،
(حصول جنت کے اعمال اور ان کی تشریح)

۲۹۷۴۳۹ چراغ علی،
ع ر ا اعلام الکلام فی ارتقاء اسلام - عبدالحق، مترجم، آگرہ، مفید عام، ۱۹۱۰ء،
۲ جلد یکجا
(اسی کے ہمراہ تحقیق الجہاد از چراغ علی ترجمہ از غلام الحسنین رسائل چراغ علی منسلک ہیں)

علمی رسوم و عبادات

۲۹۷۴۵۲ صدیق حسن خان، نواب
ص د ی الداء والدواء - لکھنؤ، شاہجہانی،
۱۹۲ ص،
(تکالیف، پریشانیاں، ذلت، انکا علاج سے دفعیہ)

تصوف

۲۹۷۶۹۲ ج ن ی

شرر، عبد الحلیم

جنید بغدادی ۔ لکھنؤ، دلگداز پریس،

۱۹۱۵ء،

۱۲۳ ص، سلسلۂ سلاطین اسلام سیرا

(حضرت ابوالقاسم جنید کی سوانح عمری، ان کے حالات، تصوف

اور ان کے کرامات و تذکرہ)

۲۹۷۶۱۲ ن ظ ا

نظامی، خلیق احمد،

تاریخ مشائخ چشت ۔ دہلی، ندوۃ المصنفین، ۱۹۵۳ء،

۴۸۸ ص،

اخلاق اسلامی

۲۹۷۶۲۱ دوا

دوانی، جلال الدین،

جامع الاخلاق ترجمہ لوامع الاشراق فی مکارم الاخلاق عرف اخلاق

جلالی ... امانت اللہ، مترجم، دہلی، مطبع العلوم، ۱۸۵۰ء،

۲۶۱ ص، حصہ اول،

۲۹۷۶۴۲ ن ل ی

صدیق حسن خان، نواب

اعلام البشر بوجوہ خیر البشر ۔ آگرہ، مفید عام، ۱۳۰۷ھ،

۳۲ ص،

(اوامر و نواہی و مستحبات)

۲۹۷۶۴۸ ن ل ی

صدیق حسن خان، نواب

تحریم الخمر والنزفا بالنوا ... والخنزیر ۔ بھوپال، مطبع

شاہجہانی، ۱۳۰۵ھ،

(احادیث ... تمام ... میں ...)

تاریخ اسلام

۲۹۷۶۹ ا ب خ

ابن خلدون، عبد الرحمن

ترجمہ تاریخ ابن خلدون ۔ ... مترجم، الہ آباد، یونانی

دواخانہ پریس، ۱۹۲۶ء،

۴ ج ۔

ج ۱ ۔ حضرت نوح تا حضرت عیسیٰ، تمام انبیاء، ملوک کے حالات من الساں، عالم،

ج ۲ ۔ ملوک فارس، یونان، روم، تیامرہ، سلاطین قسطنطنیہ، تاریخ اسلام،

ج ۳ ۔ ادیان عرب قبل اسلام، ولادت رسول اللہ، نبوت، معراج، ہجرت

ج ۴ ۔ عہد خلیفہ دوم، سوم، چہارم و حسن بن علی و تفویض امارت،

ولی اللہ شاہ — ۲۹۷ھ / و ل ی
ازالۃ الخفاء عن خلافۃ الخلفاء – مترجمہ کارخانہ ونور ،
لاہور، کارخانہ ونور، ۱۹۰۲ء ،
جلد ا و ۲ –

ولی اللہ شاہ ، — ۲۹۷ھ / و ل ی
قرۃ العینین فی تفضیل الشیخین، بترجمہ ازالۃ الخفاء عن خلافۃ الخلفاء –
مترجم، عبدالشکور، لکھنؤ، عمدۃ المطابع ، ۱۳۲۹ھ ،
جلد ۱ –

اسلامی سوانحات

عبدالواحد — ۲۹۷ھ۲ / غ ب د
عجائب القصص – لکھنؤ، مطبع نول کشور ، ۱۸۷۳ء ،
دو جلد –

احمد خان، سرسید ، — ۲۹۷ھ۹۲۱ / ا ح م
الخطبات الاحمدیۃ فی العرب والسیرۃ المحمدیۃ، علی گڑھ،
مفید عام پریس ، ۱۹۰۰ء ،
۷۰۰ ص ،
(سر ولیم میور اور دیگر معترضین اسلام کے اعتراضات کے جواب)

امیر مینائی، امیر احمد — ۲۹۷ھ۹۲۱ / ا م ی
خیابان آفرینش – حیدر آباد، مطبع امیر المطابع ،
۱۳۰۵ھ ،
۲۱۸ ص ،
(اسی کے ساتھ محامد خاتم النبیین منسلک ہیں)

صدیق حسن خان، نواب — ۲۹۷ھ۹۲۱ / ن د ی
الشمامۃ العنبریۃ من مولد خیر البریۃ – ۱۳۰۵ھ ،
۱۲۶ ص ،
(سیرت النبی، غزوات وغیرہ)

حیدر، محمد — ۲۹۷ھ۹۲۲ / س ک ی
جواب شرر – کھجوہ ضلع سارن، دفتر اصلاح ، ۱۳۱۹ھ ،
۲۷۶ ص ،
(جناب عبدالحلیم شرر کی کتاب "سکینۃ بنت حسین" کا جواب)

ریاض ، علی

الکرار - بنارس ، خادم بیرپاس ، ۱۹۱۰ ان ،
۸۰ ص ،
(حضرت علی ابن ابی طالب کی سوانح عمری پیش کی گئی ہے ۔)

ابن اثیر جزری ، عزالدین

اسدالغابہ - لکھنؤ ، مطبع اثنا عشری ، ۱۳۲۲ ھ ،
ج ۲ تا ۸ (جلد ساتھ ، ضمیمہ اجوبہ نمبر ۲ اور ۳ تا ۶ ایک ہیں اور ۷ و ۸ ایک ہیں -
(اس کتاب میں آنحضرت صلعم کے صحابہ کرام کا تذکرہ ہے اور ان کے تذکروں کی تعداد سات ہزار پانچ سو ہے)

سراج الدین احمد ،

سیرۃ الفاروق - سادھورہ ، مطبع پنجابی ، ۱۸۹۲ ء
۲۸۳ ص ،

شبلی ، نعمانی ،

الفاروق - کانپور ، نامی پریس ، ۱۸۹۹ ان ،
۳۱۲ ص ، سلسلۂ ناموران اسلام نمبر ۲ -

نواب صدیق حسن خان ، نواب ،

تکریم المومنین بتقویم مناقب الخلفاء الراشدین - بھوپال ، مطبع شاہجہانی ، ۱۳۰۰ ھ ،
۱۳۷ ص ،
(مناقب صحابہ ، خلفاء اربعہ ، عشرہ مبشرہ)

ابو حنیفہ ،

سیرۃ النعمان یعنی امام ابو حنیفہ علیہ الرحمۃ کی سوانح عمری ، شبلی نعمانی ، مرتب ، دہلی ، ترقی پریس ، ۱۹۰۳ ء ،

شبلی نعمانی ،

الغزالی - حجۃ الاسلام امام غزالی کی سوانح عمری ، کانپور ، نامی پریس ، ۱۹۰۲ ان ،
۲۷۲ ص ،

۲۹۷٫۹۲۷ م ح م — محمود احمد عباسی ،

تاریخ سادات امروہہ ۔

۳۹۶ ص ،

(ٹائیٹل کا صفحہ اور آخر میں مندرجہ صفحات تک میں اسکے ناقص آخر)

تاریخ اسلام ۔ اندلس

۲۹۶٫۹۳۶ ذ و ل — ذوالقدر جنگ

نصرت اندلس ۔ حیدرآباد دکن ، دارالطبع سرکار عالی ،

۱۳۳۲ھ ،

۳۹۰ ص ،

(اسپین میں عربوں کی ہشت صد سالہ حکومت اور انکی حیرت انگیز ترقی اور عبرت آمیز تنزل)

۲۹۷٫۹۳۶ م ق ر — المقری ، احمد بن محمد

نفح الطیب اخبار اندلس ۔ خلیل الرحمن ، مترجم ، علیگڑھ ،

مسلم یونیورسٹی انسٹی ٹیوٹ ، ۱۹۲۱ء ،

۲۰۲ ص ،

تعلیم (۳۷۹ ۔ ۳۷۰)

۳۷۰ ک ا ش — کاشفی ، ملا حسین واعظ

گنج خوبی ترجمہ اخلاق محسنی ، امین میسر ، مترجم ، کلکتہ ،

مطبع احمدی ، ۱۸۴۶ء ، ۱۲۶۲ھ ،

۳۹۲ ص ،

۳۷۸٫۵۴ م ح م — محسن الملک ،

ایڈریس اور اسپیچ بابت محمڈن اینگلو اورینٹل کالج علی گڑھ از سال

تاسیس سنہ ۱۸۷۵ء تا سنہ ۱۸۹۸ء مرتبہ ابوالحسن ،

علی گڑھ ، علی گڑھ مسلم یونیورسٹی انسٹی ٹیوٹ پریس ، ۱۹۲۲ء ،

۲۶۶ ص ،

(انگریزی اردو خطبات وتقاریر سرسید احمد خان وغیرہ)

۳۷۸٫۹ ا ن ت — انتظار عالم

محمڈن کالج ہسٹری یعنی تاریخ مدرسۃ العلوم مسلمانان ۔ آگرہ ،

مفید عام ، ۱۹۰۱ء ،

(مدرسۃ العلوم مسلمانان واقع علیگڑھ کی ابتدا ۱۸۷۵ء تا ۱۹۰۰ء

مفصل حالات ونقشہ جات عمارات)

تعلیم

آزاد یا مسلم ایجوکیشنل کانفرنس ، ۳۷۱٫۶۹ آ ل ا
رپورٹ اجلاس پچاسالہ جوبلی آزاد یا مسلم ایجوکیشنل کانفرنس منعقدہ ۲۲ – تا ۲۶ مارچ ۳۷ ؛ ان – علیگڑھ ، آزاد یا مسلم ایجوکیشنل کانفرنس ، ۱۹۳۸ ان ،

۱۲۶+۲۷+۲۸ ...

آزاد یا مسلم ایجوکیشنل کانفرنس ، ۳۷۱٫۶۹۵۴ آ ل ا
رسالۃ کانفرنس لکچر میتیکل تعلیم اور مسلمان – علیگڑھ ، محمڈن ایجوکیشنل کانفرنس ، ۱۹۲۳ع ،

۳۸ ص ،
(کانفرنس کے ۲۷ ویں اجلاس منعقدہ آگرہ پڑھا گیا ،

محمڈن اینگلو اورینٹل کالج علیگڑھ ، ۳۷۱٫۶۵۴ م ح م
روئداد اجلاس ممبران محمڈن اینگلو اورینٹل کالج کمیٹی ، آگرہ ، مفید عام ، ۱۸۹۰ ان ،

۸۸ ، ومتعدد صفحہ جات ،
(صحیفہ اول لکچر سرسید احمد خاں ... ممبران کمیٹی بعض اعتراض نسبت ...)

لسانیات
لغات و نسخ ...

ماہر ، حکیم محمود علی خان ، ۴۱۱ م ا ھ
علم الحروف یا تحقیقات ماہر – ... حکیم محمود علی خان ، ۱۹۳۳ع ،

۱۲۸+۵۴+۸ ...
(علم الحروف کی تاریخ دنیا کی زبانوں کے حروف کے ...)

اشرف علی ، گلرآبادی سید عبد الفتاح ، ۴۲۵ ا ب ل
تعلیم اللسان لغات انگلستان – بمبئی ، مطبع حیدری ، ۱۸۱۷ع ،

۱۰۸ ص ،
(انگریزی ... وہم کی شرح ہندوستانی میں آخر میں ترجمہ انگریزی اردو ادویہ ... و بہشتی اور یکجا تمام ضروریات زندگی میں کام آنے والے الفاظ)

سلیم ، محمد
تیسیر القران لتشریح لغات القرآن ۔ اسلام آباد ، مطبع اسلامی ، ١٢٦٥ھ ،
٣٦٧ ص ،
(الفاظ قران بدون الفاظ مکرر کرباعتبار حروف اول ٢٨ باب اور ہر باب برعایت حروف ثانی نیز ٢٨ فصل پر ترتیب دیکر اس کے معنی اردو مین لکھے ۔)
٣٩١٫٣٣ س ل ی

رضوی ، مہدی حسن ،
تلین تاریخ ۔ حیدرآباد دکن ، مطبع فخر نظامی ، ١٣١٣ھ ،
٢٨١ ص ،
(تاریخ نکالنے کے قواعد او مثالین و نمونے ہے)
٣٩١٫٣٣١١١ ر ض و

انجمن ترقی اردو (ہند)
اردو ہندی ڈکشنری ۔ علی گڑھ ، انجمن ترقی اردو ہند ، ١٩٥٥ء ،
٧٣٨ ص ،
٣٩١٫٣٣ ا ت ا

امیر ، احمد میناثی ،
امیر اللغات ۔ آگرہ ، مفید عام ، ١٨٩٢ء ،
٢ ج ۔
ج ١ ۔ الف ممدودہ سے انیسی مین مذکر و یکھو ،
ج ٢ ۔ اب [redacted] ای یہی تو ھے ،
٣٩١٫٣٣ ا م ی

انشاء ، انشاء اللہ خان ،
دریائے لطافت ۔ عبد الحق ، مرتبہ ، کیفی برجموہن ، مترجم ، اورنگ آباد ، انجمن ترقی اردو ، ١٩٣٥ء ،
٣٩٥ ص ،
٣٩١٫٣٣ ا ن ش

وحید الدین احمد بلگرامی ،
ناشر اللغات ۔ لکھنؤ ، مطبع مصطفائی ، ١٢٥٧ھ ،
٩٣٨ ص ،
٣٩١٫٣٣ ا و ح

لیل ، جلیل حسن ،
تذکرو تانیث ۔ حیدرآباد دکن ، اختر دکن ، ١٣٢٦ھ ،
٣٦٨ ص ،
(سات ھزار الفاظ کی تذکیر و تانیث آخر مین ان شعرائے کرام کی فہرست اور مختصر حال)
٣٩١٫٣٣ ج ل ی

چرنجی لال و بنسی دھر، ۴۹۱٫۴۳۳ چ ر ن

تسہیل اللغات — بنارس، بنارس میڈیکل ہال پریس، ۱۸۷۰ء،

۲۷۲ ص،

(گورنر ممالک مغربی کے حکم سے ڈائریکٹر تعلیمات ممالک مغربی نے
چرنجی لال و بنسی دھر کی اعانت سے یہ لغت تیار کی، پہلے اردو
پھر یونانی رسم الخط میں الفاظ اور انگریزی معنی ہیں)

چرنجی لال، ۴۹۱٫۴۳۱ چ ر ن

مخزن المحاورات — دہلی، ۱۸۸۶ء،

۲۷۰ ص،

سبحان بخش، ۴۹۱٫۴۳۱ س ب ح

محاورات ہند — دہلی، مطبع مجتبائی، ۱۳۱۳ھ،

۲۱۲ ص،

(سابق مدرس عربی کالج دہلی مولوی سبحان بخش صاحب نے مسٹر
کی فرمائش سے یہ کتاب لکھی، اردو محاورات کی پہلی کتاب ہے،
حروف تہجی کے لحاظ سے محاورے اور انکے معانی اور محل استعمال)

ظہیر الدین، احمد خان، ۴۹۱٫۴۳۱ ظ ہ ی

دبیکر یعنی قانون زبان اردو [illegible] تذکرہ تاریخ [illegible] دریافت ہیں —
حیدرآباد دکن، مطبع شمسی، ۱۳۰۲ھ،
(اسی جلد میں (۲) رسالہ [illegible] ترجمہ تذکرہ [illegible] میں نیرنگ
افغان و تاریخ افغانستان (۳) [illegible] ہندوستان [illegible] مرسوم
بہ دورا سوم (۴) تاریخ ترمذی)

ولی احمد خان، ۴۹۱٫۴۳۱ و ل ی

محاورات داغ — دہلی، مکتبہ اردو، ۱۹۲۳ء،

۸۰ ص،

(جن محاورات کا استعمال داغ دہلوی کے کلام میں ہوا ہے وہ محاورے
اور دوسرے کالم میں داغ کا شعر ہے)

فاربس، ڈنکن ۴۹۱٫۴۳۲ ف ا ر

ہندوستانی زبان کی گرامر — لندن، ایلن، ڈبلیو، ایچ،
۱۸۵۹ء،

۱۴۸ ص + ۳۰ + ۵۳،

(رومن اور مشرقی رسم الخط میں، ساتھ ہی ہندی اور اردو منتخبات اور آخر
میں انگریزی فرہنگ)

شاد ، کشن پرشاد ۔ ۳۹۱۔۴۳۳ ش ا د
ضلع جگت ۔ حیدر آباد دکن ، مطبع اختر دکن ، ۱۳۲۳ھ ،
۸۳ ص ،
(پہلوداربیت جس میں رعایت لفظی ہو)

امام بخش ۳۹۱۔۴۳۵ ا م ا
رسالۂ قواعد اردو ۔ کلکتہ ، لیتھوگرافک پریس ، ۱۸۴۹ع ،
۲۸۶ ص ،
(صفحات آخر ندارد)

امداد ، امداد علی ، ۳۹۱۔۴۳۶ ا ن ع
تحقیق الشعراء والتہذیب للجہلاء معروف بہ ارمغان ادب ،
رام پور ، مطبع احمدی ، ۱۳۰۳ھ ،
در حصص ۔ یکجا ،
(ابتداء ناقص ، فن بلاغت و عروض و قوافی)

فلاش ، ... ، ۳۹۱۔۴۳۸ ف ل ا
خواب و خیال و انتخاب از رسوم دھلی ، کلکتہ ، بپٹسٹ مشن پریس
۱۹۱۱ع ،
۲۲۸ ص ،
(فوجی اور شہری افسروں کے سرکاری ھندوستانی زبان کے امتحانات کے نصاب کی کتاب)

نحیف ، غلام محی الدین ، ۳۹۱۔۴۵۵ ن ح ی
چہار چمن قواعد ۔ ۱۲۶۱ھ ،
۱۱۲ ص ،
(علم الصرف والنحو فارسی)

ہیتر رام ، منشی ۳۹۱۔۴۵۹ ہ ی ت
کتاب بلوچی نامہ ۔ لاہور ، گلاب سنگھ اینڈ سنز ،
۱۸۹۶ع ،
حصہ ۱ ۔
(بلوچی زبان کے قواعد ، فرہنگ ، محاورے)

سائنسی علوم

چالس، ریوی رمٹ،

۵۰۰ ج ا ل ستة شمسية — مترجمہ مرتبہ نصیر الامرا — دہلی، مطبع زبدة
الاخبار، ۱۸۲۸ء،

جلد ۳ — ۳ جلد یکجا ۔
ج ۱ — علم جر ثقیل،
ج ۲ — علم ہیئت،
ج ۳ — علم آب
ج ۴ — علم ہوا —
ج ۵ — علم انظار،
ج ۶ — علم برق در،

رفیع الدین، محمد،

۵۱۰.۶۷ ر ف ی رفیع الحساب — ۱۲۵۸ھ،

۱۷۷+۱۱۳+۹۰+۲۳۹ ص،

(علم حساب ذ سو عشرات، علم لوگرتم، لوگرتم کی جدول،
علم مثلث، انکی تعریفیں تفصیلی اور تشریح)

مملوک علی،

۵۱۳ م م ل تحریر اقلیدس — دہلی، سید محمد خان بہادر کے چھاپہ خانہ
کے لیتھو گرافک پریس، ۱۸۴۳ء،

۲٦۸ ص،

(مقالہ پنجم، ششم یازدہم و دوازدہم کا ترجمہ مولوی مملوک
علی مدرس اول فارسی زبان نے اردو میں کیا)

محی الدین، محمد ابو الحسن،

۵۲۹.۳۲۷ م ح ی تقویم السالم — لکھنؤ، مطبع یوسفی، ۱۳۲۰ھ،

۲۷۰ ص،

(سنہ میں محمدی سے ۱۲۲۰ تک تقریباً سوا دو ہزار سال کی تقویم
سنتیں، اسکے علاوہ دنیا کے مروجہ سنتیں کا مختصر تذکرہ جو مختلف
وجوہ سے کار آمد ہیں)

سدا سکھ لال،

۵۳۰ س د ا رسالہ علم طبیعات — ترجمہ سدا سکھ لال، لکھنؤ، نولکشور،
۱۸۷۴ء، ۵۰ ص،
(برائے طلباء مکاتب مدارس سررشتہ تعلیمات صوبہ اودھ)

ذکاء اللہ ،

۵۴۰ ذ ک ا ابتدائی اصول علم کیمیا میں — دہلی ، مطبع مرتضوی ، ۱۸۷۹ء ،

۶۴ ص ،

استاد علم ،

۵۵۱٫۵۳ ا ل ط استاد علم موسوم بہ تذکرہ آف میٹرولوجی — آگرہ ، مطبع پکل پریس ،

۱۸۶۲ء ،

۱۳۰+۳۰ ص ،

(موسمیات پر ایک کتاب)

اـــب

مہندر نرائن

۴۱۰٫۰۳ م ہ ن پرمیر سیمپل ڈکشنری —

۳۹۲ ص ،

(انگریزی میں الفاظ ، اسکے بعد رومن رسم الخط میں اردو معنی اسکے بعد فارسی رسم الخط میں وہی معنی دئے ہیں)

ادب

جائسی ، ملک محمد

۸۹۱٫۴۳۱۱ ج ا ط پدماوت بھاکا — رسا احمد علی ، مترجم ، کانپور ، مطبع انتظامی ،

۶۳۱ ص ،

(... کی دلچسپی کے ساتھ بھاکا میں ترجمہ اور حقائق و معارف ... پر یہ کتاب بہت ...)

احمد ، سر سید

۸۹۱٫۴۳۰۵ ت ہ ذ تہذیب الاخلاق — علی گڑھ ، انسٹیٹیوٹ پریس ، ۱۳۱۲ھ ،

۲ ج —

(نمبر ۱ تا ۲ بابت ماہ شوال ۱۲۹۶ ، تا رمضان ۱۳۱۰ ،

مخزن

۸۹۱٫۴۳۰۵ م خ ز انتخاب مخزن — لاہور ، مطبع دین محمدی ،

۲ ج —

(رسالہ مخزن کی دوسری ... جلدوں کا انتخاب)

کول ، کشن پرشاد ،
گلدستۂ پنج — لکھنو ، هندستانی بیاری ، ۱۱ال ،
۲۲۴ص ،
(اخبار اودھ پنج لکھنو میں مختلف اوقات میں اپنے اخبار میں شائع شدہ کارٹون کا انتخاب)

سری ، رام لالہ
خمخانۂ جاوید تذکرہ هزار استان — لاهور ، نولکشور ، ۱۹۰۸ع ،
۴ ج —
ج ۱ — آباد ———— بیتاب ، (۲ج) یابند —— حیا ،
ج ۳ — خادم —— زیرک —— خاطر — خیاں ،
ج ۴ — د ————

قادری ، حامد حسین ،
داستان تاریخ اردو — آگرہ ، لکشمی ناش اگروال ، ۱۹۳۱ع ،
۸۵۲ص ،
(نثر کے متعلق ابتدا سے بیسویں صدی کے شروع تک اردو زبان و ادب کے نشو و نما کی تاریخ ، مصنفین نثر اردو کے حالات اور تصنیفات کے تذکرے)

ظہورالحسن ، فوق ،
المیزان — علی گڑھ ، مطبع فیض عام ،
۶۱۰ص ،
(موازنۂ انیس و دبیر پر محققانہ تبصرہ)

غالب ، اسد اللہ
شوق صراحت — والہ ، شیخ احمد ، شارح ، حیدرآباد دکن ، مطبع نخرہ نامی ، ۱۳۱۳ھ ،
۱۹۲ص ،
(شرح دیوان غالب — سات میں شرح دیوان غالب موسوم بہ وجدان تحقیق از واجد ، محمد عبد الواجد ، ص ۱۳۰ رگلستا ن فر فارسی حصہ اول ،

حقیقت ، شاہ حسین
مثنوی هشت گلزار — لکھنو ، مطبع مصطفائی ، ۱۲۶۷ھ ،
۱۰۸ص ،
(تاریخی افسانۂ بہرام گور منظوم)

٨٩١٤٣٣١٠٣
خ س ت

خستہ ، جیالال ،
مثنوی نسیم سحر - دہلی ، مطبع [illegible] ، ١٨٨٤ ء ،
٢٣ ص ،
([illegible])

٨٩١٤٣٣١٠٣
ش ی خ

شیخ الدین ،
[illegible] - بمبئی ، قاضی نور محمد [illegible] ، ١٢٧٢ ھ ،
١٦٦ ص ،
([illegible] ، (١) قصہ لال و گوہر (٢) لیلی و مجنون (٣) نازنین و [illegible] ، (٤) قاضی و چور (٥) چرخا والی (٦) [illegible] ، (٧) قصہ [illegible] (٨) وفات نامہ حضرت فاطمہ (٩) زیتون و [illegible] (١٠) [illegible] کی عورت کا (١١) قصہ تمیم انصاری (١٢) قصہ [illegible] کا)

٨٩١٤٣٣١٠٣
ع ن ا

عنایت ، محمد
مثنوی سبیل النجات - [illegible] ، ١٢٦٨ ھ ،
٢٦ ص ،
([illegible] منظوم احکامات)

٨٩١٤٣٣١٠٣
ف ر د

فردوسی ،
شاہنامہ اردو - ترکل ، مترجم ، منشی ، ناظم ، کانپور ، [illegible] ، ١٢٧٣ ھ ،
١٢٨ ص ،
([illegible] کو [illegible] نثر میں ترجمہ کرکے [illegible] ١٢٢٠ ھ ، میں اردو میں منظوم کیا)

٨٩١٤٣٣١٠٣
م ح س

محسن [illegible] ،
[illegible] - لکھنؤ ، [illegible] ، ١٣١١ ھ ،
٢٦ ص ،
(ابتدا میں ان آیات و احادیث [illegible] ترجمہ جو نظم میں [illegible] تلمیح اسی میں موضوع مثنوی حالات حشر و بخشش عاصیان)

٨٩١٤٣٣١٠٣
م و ن

مونس ، میر
مجموعۂ مرثیۂ مونس - لکھنؤ ، نولکشور ، ١٨٨٦ ء ،
مجلد یکجا -
(میر انیس کے بھائی میر مونس لکھنؤ کے بہترین شاعر ہیں ، اور یہ بھی اپنے بھائی کی طرح اعلی پایہ کے مرثیہ گو گزرے ہیں ، ان کی وفات ١٢٩٢ ھ میں ہوئی)

۸۹۱۴۳۱۰۳
[illegible] ا ز

غالب، فتح علی،
تواریخ احمدی، – لکھنؤ، مطبع انوار احمدی،

۱۳۶ ص،
([illegible])

۸۹۱۴۳۱۰۳
[illegible]

[illegible] ،
[illegible] – لکھنؤ، مطبع نامی، ۱۸۷۱ء،

۶۸ ص،
([illegible])

۸۹۱۴۳۱۰۳
ا ن [illegible]

انیس، ببر علی
رباعیات انیس – باکرامی، سید محمد حسین، مرتب،
کانپور، ۱۹۰۵ء،

۱۳۶ ص،

۸۹۱۴۳۱۰۸
ک و ک

کوکب،
فغان دہلی – بمبئی، فتح الکریم، ۱۳۰۳ھ، ۱۸۸۵ء،

۶۰ ص،
(جنگ آزادی کی ناکامی کے بعد تباہی کے بعد شعرا کے تاثرات قلبیہ
کا انتخاب)

۸۹۱۴۳۱۰۸
ن [illegible] ا

نثار، حسین،
پیام یار – لکھنؤ، ترمی پریس، ۱۸۸۷–۸۸ء،

ج ۵ ، ۶
(ج ۵ نمبر ۱ تا ۳ ، ۷ تا ۱۲ ، (ج ۶ نمبر ۱ تا ۲ ،

۸۹۱۴۳۱۰۸
ی ق ی

یقین، [illegible] مرتب،
مجمع الاشعار – [illegible] ، ۱۸۷۶ء،

۱۲۸ ص،
(انتخاب غزلیات شعرا معاصرین [illegible] ، اور
حاشیہ پر انتخاب غزلیات فارسی)

اشہری، احمد علی،
حیات انیس — آشہرہ، ... ۱۹۰۲ء
۲۷۰ ص ؛

ثابت، سید افضل حسین،
حیات دبیر — لاہور، ... ۱۹۱۳ء
۲۰۰ + ۳۲ ص

شبلی،
موازنہ انیس و دبیر — [illegible] ۱۹۰۷ء
۲۸۵ ص

صابر، مرزا قادر بخش
گلستان سخن — لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۸۲ء
۳۹۵ ص ؛
(کم یاب تذکرۂ شعراء)

صفا، عبدالحئی،
تذکرہ شمیم سخن — لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۹۱ء
۵۲ ص ، حصہ دوم ،
(تذکرۂ شاعرات)

عبدالحق،
اردو اقبال [illegible] — دہلی، انجمن ترقی اردو، ۱۹۳۲ء
ص از ۴۲۵ تا ۱۱۲۸

عبدالحئی،
گل رعنا — اعظم گڑھ، دارالمصنفین، ۱۳۴۳ھ
۵۴۲ ص ، سلسلۂ دارالمصنفین، نمبر ۲۲)
(اردو زبان کی ابتدائی تاریخ اس کی شاعری کا آغاز ، اور عہد بعہد کے باکمال
اردو شعراء کے صحیح حالات اور ان کے منتخب اشعار)

ناثق، نورالدین حسین خان [illegible]،
مخمس شعرائے [illegible] اثر [illegible] – مرتبہ عبدالحق،
اورنگ آباد، انجمن ترقی اردو، [illegible] ۱۹۳۲ء،

۸–۱۲۰ ص،
([illegible])

قاسم، ابوالقاسم میر [illegible]،
[illegible] – مرتبہ [illegible] شیرانی،
[illegible] ۱۹۳۳ء،
[illegible] ایک میں –

یوسف حسین خان،
اردو غزل – [illegible] انجمن ترقی اردو [illegible] ۱۹۵۸ء،

[illegible] ص،

حیات، میر
مصباح الحیات – بمبئی، [illegible] حیدری، ۱۲۸۸ھ،

۱۸۳ ص،
(عقائد [illegible] کتاب تقریباً دکنی زبان)

شہباز، عبدالغفور،
زندگانی بے نظیر یعنی سوانح عمری نظیر – لکھنؤ، نولکشور،
۱۹۰۰ء،

۲۲۸ ص،
(نظیر اکبرآبادی کے حالات و [illegible] نظیر اکبرآبادی [illegible]
پر تنقیدی بحث کی گئی ہے)

سودا،
کلیات سودا – دہلی، [illegible] ۱۲۷۰ھ،
۳۸۰ ص،
(ابتدا میں ایک فارسی مقدمہ [illegible] سودا کا [illegible] و [illegible]
[illegible] عبرۃ الغافلین [illegible])

مصحفی ،
دیوان مصحفی — ۱۲۷۲ء
۳۳۶ ص ،
(ٹائیٹل کا صفحہ اور ترکیمہ ندارد)

اختر ، واجدعلی شاہ ،
دیوان واجدعلی شاہ — لکھنؤ ، مطبع سلطانی ، ۱۲۶۲ھ ،
۲۰+۲۳۱ ص ، جلد اول ،
(حسب فرمائش ... کتاب پر مہر ... اسی کتاب
ترسالہ سید الشہداء ... مطبع گلستان کشمیر ۱۲۸۳ھ ،

اختر ، واجدعلی شاہ ،
مثنوی حسن اختر — کلکتہ ، مطبع سلطانی ، ۱۲۷۶ ،
۱۵۲ ص ،
(اپنی امام باڑہ بندی کی داستان منظوم)

اسیر ، مظفرعلی ،
دیوان اسیر — لکھنؤ ، نول کشور ، ۱۸۷۰ء ،
۵۰۴ ص ،

اسیر ، مظفرعلی خان ،
گلستان سخن و ریاض مصدر — لکھنؤ ، مطبع علوی ،
۱۲۷۱ھ ،
۵۴۰ ص ،
(حاشیہ پر مصدر کا دیوان سخن بہ ریاض مصدر ہے)

انجم ، آسمانجاہ
دفتر حسن معروف بہ دیوان انجم — لکھنؤ ، نولکشور ،
۱۹۰۵ء ،
۲۲+۲۰۴ ص ،
(واجدعلی شاہ کے بیٹے کا دیوان)

ذوق دہلوی
دیوان ذوق — مرتبہ انورامراؤ مرزا ، دہلی ، مطبع احمدی ،
۱۲۷۶ھ ، ۱۲+۲۰+۷۲ ص ،
(صفحات پر مشتمل مقدمہ و تقریظ اور دیوان غزلیات قصائد و رباعیات)

۸۹۱۴۳۳۱۵ شفق ، مفتی لالتاپرشاد ،
مثنوی ریاض شریعت فی ... بہار ... بازو بہار ... -
بارہ ، ... اردو ...
۱۰۲ ص ،

۸۹۱۴۳۳۱۵ شیفتہ ، ... ،
... شیفتہ ... - بدایوں ، ... ، ۱۹۱۶ ء ،
۱۲+۱۶۰+۲۲ ص ،
(دیوان شیفتہ ، دیوان فارسی ...)

۸۹۱۴۳۳۱۵ شیدا ... ،
دیوان شیدا - ... ، ... (امرجان)
۱۲۷۸-۷۹ ھ ،
۳ جلد -
ج ۱ - ج ۲-۳-۴ (یکجا) تصحیح و مقابلہ حسن خان)

۸۹۱۴۳۳۱۵ غالب ،
مرقع چغتائی - چغتائی عبد الرحمن ، ... ، ... ،
... پبلک کلب ، ۱۹۲۸ ء ،
۳۰ تصاویر ،

۸۹۱۴۳۳۱۵ غالب ،
دیوان غالب جدید المعروف بہ نسخۂ حمیدیہ - عبد الرحمن بجنوری ،
مرتب ، آگرہ ، مفید عام اسٹیم پریس ،
۳۴۲ ص ،

۸۹۱۴۳۳۱۵ غالب ، مرزا اسد اللہ خان
انتخاب غالب - مرتبہ عرشی امتیاز علی ، رامپور ، کتابخانہ ریاست
رام پور ، ۱۹۴۲ ء ،
۲۴۳ ص ،
(غالب کے دیوان ... ایڈیشن ، ابتدا میں ... مقدمہ آخر میں
شرح و ...)

٨٩١٤٣١٥ غ ا
غالب ،
دیوان غالب اردو — نظامی بدایونی، مرتبہ ، نظامی پریس ،
۱۹۱۱ ء ،
۲۶۲ ،
(بہ طرز جدید بترتیب حروف تہجی ردیف وار)

٨٩١٤٣١٥ ق د ر
قدر بلگرامی ، غلام حسین ،
کلیات قدر — آکسفورڈ پرنٹنگ پریس ، ۱۸۸۸ء — ۱۳۰۸ھ ،
۲۱۶ ص ،

٨٩١٤٣١٥ م ن ی
منیر شکوہ آبادی
کلیات منیر — شکوہ آبادی — ۱۲۹۶ھ ،
۶۲۰ ص ،
(قصائد ، غزلیات ، مثنویات ، تاریخیں ، فارسی اردو ، ابتداء
۳ صفحات اور آخر ۶۲۰ صفحات بعد آخر ناقص)

٨٩١٤٣١٩ م ٨ ر
مہر حاتم علی بیگ ،
الماس درخشاں — لکھنؤ ، مطبع اصح المطابع ، ۱۲۶۳ھ ،
۱۱۶ ،

٨٩١٤٣١٥ ن ا س
ناسخ ، امام بخش ،
کلیات امام بخش ناسخ — لکھنؤ ، مطبع اودھ اخبار ، ۱۸۶۰ء ،
۱۲۷۷ھ ،
۳۲۷ ص ،

٨٩١٤٣١٥ ن و ا
نواب ، کلب علی خان ،
دیوان نواب رامپوری — رامپور ، تاج المطابع ، ۱۲۹۳ھ ،
۲۸۸ ص ،
(نواب کلب علی خان والی رامپور کا مجموعہ کلام)

٨٩١٤٣١٥ ع ز ب
عزیز ، محمد عزیز علی
دیوان عزیز — کانپور ، مطبع نظامی ، ۱۲۹۷ھ ،
۱۷۲ ص ،

حالی، الطاف حسین
دیوان حالی ۔ کانپور، نامی پریس، ۱۸۹۳ء،
۲۳۲ ص،
(مشتملہ پر قصائد، غزلیات، ترکیب بند اور رباعیات۔ مولانا حالی کا خود نوشتہ مقدمہ جس میں شاعری کی ماہیت اور اس کے عناصر [illegible] مقدمہ بعد کو [illegible])

٨٩١۔٤٣١٢
ح ا ل

حالی، خواجہ الطاف حسین،
مقدمہ دیوان حالی ۔ [illegible] ۱۸۸۰ء،
۲۲۸ + ۲۳۲ ص [illegible]،
(پہلے ۲۲۸ صفحات پر مقدمہ مع شاعری پیش کیا ہے، [illegible] کانپور رحمت اللہ کی نامی پریس، کانپور میں چھپا)

٨٩١۔٤٣١٢
ح ا ل

حیرت
مسدس ۔
۱۲۸ ص،
(یہ مسدس، مسدس حالی کی رد میں لکھا گیا ہے اس کا سر ورق نہیں ہے)

٨٩١۔٤٣١٢
ح ی ر

خلیل، میر دوست علی
گلزار خلیل ۔ لکھنؤ، مطبع نامی، ۱۳۰۶ء، ۱۸۸۹ء،
۲۰۸ ص،

٨٩١۔٤٣١٢
خ ل ی

داغ، مرزا
گلزار داغ ۔ لکھنؤ، مطبع [illegible] بہادر، ۱۲۹۲ھ،
۳۱۷ ص،

٨٩١۔٤٣١٢
د ا غ

سحر، منشی دیبی پرشاد
دیوان سحر ملقب بہ سحر سامر ۔ کانپور، نولکشور، ۱۸۹۴ء،
۱۲۰ ص،
(اس کے ہمراہ اسی شاعر کا دوسرا دیوان ملقب بہ طامات سحر منسلک ہے اور دوسری کتاب وسیلہ شفاعت مصنفہ حافظ عالمگیر خان اور ارمغان مغفرت معروف بہ دیوان سیف مصنفہ محمد شریف سیف منسلک ہیں)

٨٩١۔٤٣١٢
س ح ر

۸۹۱۴۳۱۲
م ی ل

میکش، پنڈت سورج بھان،
خانۂ خمار ـ لکھنؤ، مطبع آصفی، ۱۸۹۸ء،
۱۲۳ ص،
(اسی کے ہمراہ اسی مصنف کا دوسرا دیوان خرابات میکش مندرجہ بالا
مطبع کا طبع ایک اور دیوان احمد حسین مائل کا موسوم بہ ...
ہند ودیکن، مطبع حیدرآباد دکن، ... صفحات
۲۱۲ مطبوعہ ۱۳۲۰ھ)

۸۹۱۴۳۱۷
ا ق ب

یوسف حسین خان،
روح اقبال ـ لاہور، آئینۂ ادب، ۱۹۶۳ء،
۵۱۱ ص،
(مصنف کی شہرت یافتہ کتاب ... شہرت ہیں،

۸۹۱۴۳۱۸
ج و ھ

جوہر، محمد،
مجموعۂ کلام جوہر ـ مرتبہ محمد فہیم محمد خان، لکھنؤ
ہندوستانی پریس، ۱۳۳۰ھ،
۴۵ ص،
(مولانا محمد علی جوہر کے تمام کلام کا مجموعہ مختصر حالات)

۸۹۱۴۳۱۸
س ا غ

ساغر، نظامی
بادۂ مشرق ـ میرٹھ، ادبی مرکز، ۱۹۳۵ء،
۵۸۰ ص،
(ساغر نظامی کا پہلا مجموعۂ کلام، بہترین کتابت و طباعت،
مسز سروجنی نائیڈو کا مقدمہ)

۸۹۱۴۳۱۸
س ہ ل

سہیل، اقبال احمد،
سہیل نمبر محمد حسن کالج میگزین جونپور ـ جونپور، مدیر
محمد حسن کالج میگزین،
۱۶۸ ص،
(اقبال سہیل کی شاعری، تبصرہ، ان کا کلام)

۸۹۱۴۳۳۱
ا ب و

فضل، ...
عیار دانش ـ حفیظ الدین احمد، مترجم، لندن، ...،
۱۸۶۷ء،
۳۲۱ ص،

۸۹۱۴۳۳۱
ب ی ش

بیتال پچیسی باتصویر - آگرہ ، ۱۸۶۵ء ،

۸۴ ص ،
(آخر طاترین اسی کے ہمراہ ابتداءمین ۳ صفحات کا پہیلیون کا مجموعہ دوسری کتاب سنگہاسن بتیسی مطبوعہ صدر پریس دہلی ہے ، یہ کتاب فائترنمبر ۸۸ صفحات)

۸۹۱۴۳۳۱
ش ی ل

شیکسپیئر ، جان ،
منتخبات ہندی - لندن ، کاکس اینڈ بیلی ، ۱۸۲۴ء ،
۲ ج -
(مقدمہ و مرتب وفرہنگ انگریزی مین)

۸۹۱۴۳۳۲
ا ک ر

اکرام علی ، مترجم ،
اخوان الصفا - کلکتہ " مطبع محمدی " ۱۸۵۲ء ، ۱۲۶۸ھ ،
۲۰۱ ص ،
(کتاب فورٹ ولیم کالج کی ملکیت تھی ، مہر و دستخط کرسانتھ ہے)

۸۹۱۴۳۳۲
ا م ن

امن ، میر
باغ و بہار - فاربس ڈنکن ، مرتب ، لندن ، ولیم ڈاٹسن ،
۱۸۵۱ء ،
۲۵۹ ص طبع سوم ،

۸۹۱۴۳۳۲
ا م ن

امن ، میر
باغ و بہار - ہیدر ، جی ، ایف ، مرتب ، کلکتہ ،
نیومین اینڈ کمپنی ، ۱۸۸۷ء "
۲۹۹ ص ،
(کتاب دو کالموں میں ہے ایک ار پر زبان مین تھی عبارت ، دوسرے کالم میں انگریزی ترجمہ ، کتاب دوسری درویش کی کہانی سے شروع ہوتی ہے)

۸۹۱۴۳۳۲
ا م ن

امن ، میر ،
باغ و بہار - کلکتہ ، فورٹ ولیم کالج ، ۱۲۶۸ھ ،
۳۲۴ ص ،

امن، میر
باغ و بہار — کلکتہ، محمد فیض اللہ، ۱۳۰۴ھ،
۱۹۱ ص،
(فورٹ ولیم کالج کے کتب خانہ کی کتاب)

امن، میر
نسخۂ باغ و بہار — رینکنگ، مرتب، لندن، تشکر،
۱۹۰۳ء،
(باغ و بہار کی نوٹ اردو اڈیشن)

حسن، میر، دہلوی،
نثر بے نظیر — تلخیص نثر حسینی علی بہادر، مرتبہ، رینکنگ، جی، ایس، اے، کلکتہ، حبل المتین پریس، ۱۹۰۲ء،
۱۵۵ ص،
(میر حسن دہلوی کی مثنوی قصہ بے نظیر و بدر منیر منظوم کو بہادر علی حسینی نے نثر میں لکھا، اور سادہ زبان میں اردو زبان کے ذخیرہ کی گئی)

نہال چند، دہلوی،
مذہب عشق قصہ تاج الملوک و گل بکاولی — کلکتہ، مطبع احمدی،
۱۲۶۳ھ،
۲۱۲ ص،
((بموجب حکم جان گلکرسٹ صاحب کے منشی نہال چند دہلوی نے فارسی گل بکاولی زبان اردو ترجمہ کیا اور میر شیر علی افسوس نے نظر ثانی کی)

امان دہلوی خواجہ، خواجہ بدرالدین،
بوستان خیال، مسمی بہ ریاض الابہار — دہلی، اکمل المطابع،
۱۲۸۳ھ،
۵۲۸ ص،
(جلد چہارم میں بوستان خیال کے ترجمہ مسمی بہ سماع شہزادہ مکرم معز الدین و ملکہ ...)

تقی، میر،
بوستان خیال — مترجمہ امان خواجہ بدرالدین، دہلی، مطبع بدرالدجی، ۱۸۴۷ء، ۵۵۵ ص،
(داستان ... مع دیباچہ مرزا اسد اللہ خان غالب)

۸۹۱٫۴۳۳۳
س ر و

سرور، رجب علی بیگ،
گلزار سرور ـ لکھنؤ، افضل المطابع محمدی،
۲۰۲ ص،

۸۹۱٫۴۳۳۰۸
ع ب د

عبدالحق، مرتب،
انتخاب حسن ـ حیدرآباد دکن، حیدرآباد پریس،
۲۰۴ ص،
(رسالہ حسن ماہر کے مضامین کا انتخاب، عماد الملک سید علی، ذکاء اللہ، محمد ابوالحسن، محمد عبدالکریم خان، اور غرابہ غلام الثقلین کے مضامین شامل ہیں)

۸۹۱٫۴۳۳۰۹
ا ح س

احسن، مارہروی،
تاریخ نثر اردو یعنی نمونہ منثورات ـ علی گڑھ، مسلم یونیورسٹی پریس، ۱۹۳۰ع،
۶۱۰ ص،
(تاریخی حالات سمیت کے علاوہ اردو نثر کے تمام نمونے ۸۰۱ھ سے عصر حاضر تک اصل تصانیف سے نقل کئے گئے ہیں)

۸۹۱٫۴۳۵
س ا ر

سراج الدین احمد،
فصاحت یا مسلم اخلاق ـ سادھورہ، عادلی پریس، ۱۸۹۸ع،
۳۲ ص،
(برجستہ تقریر لکچر دینے اور اسپیچیں کرنے کے نہایت عمدہ قواعد دئے ہیں اس کے ساتھ شاعری کی پہلی کتاب از عشرت لکھنؤ ۲ ـ فارسی زبان میں پہ بستانیں اور معمے ۳ ـ پہیلی نامہ اردو از نجم الدین منسلک ہیں۔)

۸۹۱٫۴۳۶
غ ا ل

غالب، اسداللہ،
اردوئے معلی ـ دہلی، مطبع مجتبائی، ۱۸۹۹ع،
حصہ اول و دوم (یکجا)،
ج ۱ ـ خطوط و مکاتیب، (حصہ ۲) امتحانات، تقاریظ، دیباچے،

۸۹۱٫۴۳۶
غ ا ل

غالب، مرزا اسداللہ خان،
مکاتیب غالب ـ عرشی، امتیاز علی، مرتب، ۱۹۳۷ع،
۲۰۴+۲۵۴ ص، طبع پنجم،

صالح محمد

رسالۂ لطائف عبادات اردو ــ لکھنؤ، مطبع جعفری، ۱۳۰۲ھ،

۴۴ ص،

(لطائف کا مجموعہ آخری صفحات غائب)

آزاد، محمد حسین،

سخندانِ فارس ــ لاہور، مطبع مفید عام، ۱۹۰۷ع،

۳۱۷ ص،

(زبانِ فارسی کی تاریخ، ترقی اور ... ، ایرانیوں کے رسم و رواج، مشہور مصنفین کے نظم و نثر کے نمونے)

خسرو، دہلوی،

تبصرہ متعلقہ کاروائی ترتیب کلیات حضرت امیر خسرو دہلوی من ابتدائے تحریک لغایت دسمبر ۱۹۱۵ع ــ علی گڑھ، مطبع انسٹیٹیوٹ، ۱۹۱۶ع،

۷۹ ص،

رومی، مولانا جلال الدین،

باغِ ارم ترجمۂ مثنوی مولانا روم ــ مستان، مترجم، کلکتہ، محمدی چھاپہ خانہ، ۱۲۶۱ھ،

۲۶۱ ص،

(شاہ مستان نے مدراسی میں ترجمہ کیا اور محمد حسن نے زبان کو سلیس عمدی میں کیا)

شاہ مستان صاحب،

باغِ ارم ــ بار سوم، بمبئی، مطبع کریمی، ۱۹۱۵ع،

۱۲۸ ص،

(مثنوی مولانا جلال الدین رومی کی تلخیص اور اس کا اردو ترجمہ)

اعظم، محمد غوث،

تذکرۂ گلزارِ اعظم ــ حیدرآباد دکن، مطبع سرکار عالی،

۱۲۷۲،

۴۳۵ ص،

891.95513
ف ر د

فردوسی

خسروان عجم ترجمہ شاہنامہ ۔ مفتی مولچند ، مترجم، کلکتہ ، مطبع ... ، ۱۸۴۶ء ،

۵۹۲ ص ،

891.95516
غ ا ل

غالب ، اسد اللہ خان ،

دستنبو ۔ آگرہ ، مطبع مفید خلائق ،

۸۰ ص ،

(مصنف نے اپنی سرگذشت ابتدائی ۱۸۵۷ء تا ۳۱ جولائی ۱۸۵۸ء لکھی اسی کے ساتھ قصیدہ تہنیت فتح ہند بحضور ملکہ وکٹوریہ ہے)

891.9554
س ع د

سعدی ، شیخ مصلح الدین ،

گلستان سعدی ۔ عبدالملک ، مترجم ، بمبئی ، مطبع محمدی ، ۱۳۶۷ھ ،

۲۶۰ ص ،

(لفظ بلفظ گلستان سعدی کا ترجمہ ، شرح جگہ جگہ نثر اور اشعار کی جگہ اردو اشعار)

891.9552
و ل ی

ولی اللہ شاہ ،

مکتوبات فارسی مع ترجمہ اردو ۔ دہلی ، محبوب المطابع ،

۸۴ ص ،

(ابتدا میں حضرت اسمعیل شہید اور حضرت امام ابن تیمیہ کے حالات ہیں)

892.713
م ت ن

متنبی ، ابوالطیب احمد ،

شرح دیوان المتنبی ۔ شرح و ترجمہ ذوالفقار علی ، دہلی ، مطبع مجتبائی ، ۱۸۹۳ء ،

۸۰ ص ،

(اسی کے ساتھ کتاب بدیع الشاعر ہی او ارشاد الی باب سداد از مولانا ذوالفقار علی منسلک ہے)

تاریخ و جغرافیہ

909
غ ا د

غلام علی

تاریخ جدولیہ ۔ لکھنؤ ، مطبع منشی نولکشور ،

۵۴۶ ص ،

(اسمیں انبیاء اسلام اولیائے کرام حکمائے یونان و اسلام اور مختلف ممالک کے سلاطین مشاہیر عالم شعرائے فارسی اردو وغیرہ کا ذکر ہے)

شہاب الدین، سید،

909 خ ی ز نظم الممالک ترجمہ اقوام المسالک فی معرفت احوال الممالک ۔ مترجمہ اسمعیل، لکھنؤ، نولکشور، ١٨٧٥ء،

٨٥٣ ص،

(تمام دنیا کی نظام سلطنت اور اصول پر بحث کی ہے)

صاعد، ابوالقاسم احمد اندلسی،

909 ط ا ع طبقات الامم ۔ اختر احمد میاں بیدار گڑھی ۔ مترجم، اعظم گڑھ، دارالمصنفین، ١٩٢٨ء،

١٥٠ ص، سلسلۂ دارالمصنفین ٣٢،

(دنیا کی مختلف قوموں اور خصوصاً مسلمانوں کے علوم و فنون کی تاریخ)

شیو دیال و شیو دھی،

910 ش ی و رسالہ سوال و جواب جغرافیہ ہند، لکھنؤ، نولکشور، ١٨٧٨ء،

٢٧ ص،

اعتصام الدین، مرزا،

912 ا ع ت شگرف نامۂ ولایت ۔ الگزینڈر جیمس ایڈورڈ، مترجم، لندن، ایلن اینڈ کمپنی، ١٢٢٣ھ،

١٩٧+ ٢٢١ ص،

(پہلا باب، احوال مصنف تا ورود ولایت، تا سبب باب ١٢، کیفیت میر اور کیپٹن سوکے بیچ تکرار وغیرہ کی)

عنایت اللہ،

913 ع ن ا اندلس کا تاریخی جغرافیہ ۔ حیدرآباد دکن،

٥١٣ ص،

(آخر میں اندلس کا نقشہ)

مخدوم جہانیاں جہاں گشت سید جلال الدین حسین،

915 م خ د سفرنامہ مخدوم جہانیاں جہاں گشت ۔ مترجمہ، عباس محمد، دہلی، مطبع احمدی، ١٨٩٩ء،

٣٧ ص،

تھیونو، جے، بی،

۹۱۵٫۴ ت ی و — دکن مین جے، بی، تھیونو، ایک فرانسیسی تاجر کی سیاحت سنہ ۵۳-۱۲۲۵ - حیدرآباد دکن، سلسلۂ آصفیہ، ۱۸۹۶ع،

۱۶۲ ص،

(اسی کے همراہ دوسری کتاب اسی موضوع پر موسیو تھیونو کی مصنفہ ہے کتاب کا نام دکن مین مسیو تھیونو ایک فرانسیسی کی سیاحت سنہ ۵۸-۱۶۵۵ ہے)

علی اصغر بلگرامی،

۹۱۵٫۴ ع ل ی — ماثر دکن - حیدرآباد دکن، دارالطبع جامعۂ عثمانیہ، ۱۹۲۴ء،

۱۲۴ ص،

(حالات عمارات و آثار بلدۂ حیدرآباد و مضافات بلدہ)

کنلاک، چارلس والٹر،

۹۱۶ ک ن ل — وقائع کیپ، ترجمہ کیشوری لال، لکھنؤ، مطبع نولکشور، ۱۸۵۳ع،

۶۰ ص،

(کیپ آف گڈ ہوپ صوبہ کے سیر و سفر اور شکار کے حالات لکھے ہوین، از صفحہ ۴۱ تا ۵۸ غیر موجود ہین)

مسعود احمد مارہروی

۹۲۰ س ع ی — اسرائے ہنود یعنی ان ہندو امراء کے حالات جو کہ سلطنت مغلیہ مین ممتاز عہدون پر سرفراز ہوئے۔ بار دوم اورنگ آباد دکن، مطبع انجمن ترقی اردو، ۱۹۳۲ع،

۵۵۹ ص،

حیرت مرزا دہلوی،

۹۲۳٫۱ ع بادی — حیات حمیدیہ - دہلی، کرزن پریس، ۱۹۰۲ع،

۳ حصے -

(صرف حصہ اول و حصہ سوم یکجا مجلد ہے - حصہ دوم ندارد، سلطان عبد الحمید خان کے حالات و سوانح، ابتدا مین ترکی کی تاریخ اور سلاطین و خلفائے عثمانیہ کے نام اور مختصر تذکرہ)

رحیم بخش ، محمد ،
تذکرہ خواتین تیموریہ ۔ دہلی ، قومی پریس ، ۱۳۲۱ھ ،   ۹۲۳۰۴۱
۱۴۶ ص ،   ر ح ی
(خاندان تیموریہ کی بیگمات کرد و عد دیا کر، بیگرامیر پاکدامن اور
شریف خاتون دن کے دلچسپ تاریخی واقعات)

امین ، محمد ،
بیگمات بھوپال ۔ بھوپال ، مطبع سلطانی ، ۱۹۲۲ء ،   ۹۲۳۰۴۱۹۵۴
۲۰۳ ص ، مصور ،   ا م ی
(ریاست بھوپال کی دو بیگمات کا تذکرہ مفصل ، بلند مرتبہ کاملہ ،
سے اسکی تاریخ تشہد نقلہ ہے)

جعفری ، رئیس احمد ،
سیرت محمد علی ۔ دہلی ، مکتبہ جامعہ ملیہ اسلامیہ ،   ۹۲۳۰۴۲
۱۹۳۳ء ،   م ح م
۸۳۳ ص ،

عبدالرزاق کانپوری ،
نظام الملک طوسی ۔ کانپور ، نامی پریس ، ۱۹۱۲ء ،   ۹۲۳۰۴۲
۴۰۷ ص ، مصور ،   ن ظ ا
(نظام الملک کتاب رضی طوسی کے حالات زندگی)

حالی ، الطاف حسین ،
حیات جاوید ۔ کانپور ، رحمت اللہ رعد ، ۱۹۰۱ء ،   ۹۲۳۰۴۲۵۴
حصہ اول و دوم (یکجا)   ا ح م
(فہرست اسماء و اعلام و ضمیمہ جات)

حسن بلگرامی سید ،
مرقع عبرت یعنی سوانح عمری نواب سر سالار جنگ مرحوم ۔ مترجمہ ،   ۹۲۳۰۴۲۵۴
مہدی حسن ، حیدرآباد دکن ، مطبع اخبار ہزار داستان ، ۱۳۰۰ھ ،   س ا ل
۱۹۱ ص ،

سری رام ،
وقائع سری رام ۔ دہلی ، مطبع جوہر ہند ، ۱۹۲۳ء ،   ۹۲۸۰۹۵۴
۱۴۲ ص ،   س ر ی

بھارگو، پراگ نرائن،

۹۲۹ الف
بھ ا ر
صحیفۂ زریں - لکھنؤ، نول کشور، ۱۹۰۲ء،
س ، متعدد نوشو،
(ہندوستان کے تمام صوبجات، مضافات و ملحقات کے والیان ملک
روسا، وخطاب یافتگان مشاہیر کے خاندانی و ذاتی حالات،
شجرہ وغیرہ مرقوم ہیں -)

رولن،

۹۳۸۰۶
ر ول
یونان کے قدیم زمانہ کی تاریخ، مترجمہ سینٹفک سوسائٹی، علی گڑھ،
سید احمد پرائیوٹ پریس، ۱۸۶۵ء،
حصہ ۲، ۳، ۴، ۵ (یکجا)
(رولن کی تاریخ یونان قدیم کا ترجمہ مع اشاعت حواشی)

کالیکٹ، میریا،

۹۴۶
ک ا ل
تاریخ ہسپانیہ - احمد، محمد، مترجم،
۸۲۴ ص،
(ابتدائی ۳۲ صفحات غائب اور آخر سے نامکمل، مختلف تصاویر)

آغا، جہان مرزا،

۹۵۰۰۲
آ غ ا
ادیان مغل - امرتسر، مصنوع روز بازار، ۱۹۰۲ء،
۸۳۲ ص،
(مشتمل بر احوال سلاطین عظام و اقوام و خاندانہائے خواتین
عظام)

اختر، عباد اللہ خواجہ،

۹۵۳
ا خ ت
دمشق - امرتسر، زور بازار اسٹیم پریس، ۱۹۱۱ء،
۳۱۰ ص،
(شہر دمشق کی مکمل تاریخ)

سلیمان، ندوی سید،

۹۵۳
س ل ی
عربوں کی جہاز رانی - بمبئی، اسلامک ریسرچ ایسوسی ایشن،
۱۹۳۵ء،
۱۶۹ ص، جلد،
(عرب کا جغرافیائی محل وقوع عہد جاہلیت سے عہد اسلام تک عربوں کی
جہاز رانی کی تاریخ)

ایس ، ایم ، اے
۹۵۳ ایس ایم اے المقاتلہ السامکتلی البرامکۃ ۔ الہ آباد ، مطبع نامی ، ۱۹۰۰ء
۳۸ ص ،
(عبد الرزاق کانپوری کی کتاب البرامکۃ پر تنقید)

عبد الرزاق ،
۹۵۳ ع ب د البرامکۃ ۔ کانپور ، رحمت اللہ رعد ، ۱۸۹۷ء ،
۴۳۰ ص ،
(یحیی ، فضل ، اور جعفر برمکی کی سوانح عمری پہلی بار اور تیسرا حصہ یکجا)

عبد القادر ، سید
۹۵۳ ع ب ت حالات برامکۃ ۔ حیدرآباد ، مطبع قومی پریس ، ۱۳۱۱ھ ،
۳۵۵ ص ،
(خلیفہ ہارون رشید کے دربار کے نامور خاندان برامکۃ کے حالات)

علی شبیر
۹۵۳ ع ل ی تاریخ خلافت کعبہ یعنی جامعۃ کعبہ ومحل مصری کے تفصیلی حالات و تاریخی واقعات ۔ بار دوم ، حیدرآباد ، ۱۳۴۹ھ ،
۱۵۵ ص ،

هادی ، عبد اللہ ،
۹۵۳ ع م ا تاریخ عرب قدیم ۔ لاہور ، نولکشور ،
۱۰۸ ص ،
(عرب قدیم کی تاریخ سابقہ میں قدیم عمارتوں کا حال)

تاریخ ہند

ظہیر الدین ، احمد
۹۵۴ ب ش ی واقعات دار الحکومت دہلی ، آگرہ ، شمسی پریس ، ۱۹۱۹ء ،
۲ ج ۔
ج ۱ ۔ دہلی کی تاریخ قبل از مسیح تا ۱۸۷۷ کا دربار قیصری وغیرہ ،
ج ۲ ۔ دہلی کی نئی اور پرانی تمام عمارتوں کا بیان ،

ذکاءاللہ ۹۵۴ ذ ک ۱

تاریخ ھندوستان ۔ دھلی، شمس المطابع ، ۱۸۹۷ء ،

ج ۱ ۔ ص ۴۲۳ ۔ ،

(سلطنت اسلامیة کابیان ، (۱) عرب گزشتہ جاھلیت کابیان ،
(۲) ۱۱۸ خاندان سلاطین اسلامیة کابیان ، (۳) سندھ پر
عربوں کاحملة واحوال تاانقراض خلافت عباسیة (۴) خاندان
غـزنویة (۵) تاریخ سلطنت خاندان غوریة و غلامان)

ذکاءاللہ ۹۵۴ ذ ک ۱

تاریخ ھندوستان ۔ دھلی، شمس المطابع ، ۱۸۹۷ء ،

ج ۳ ۔

جلد ۳ کی تین حصے ھیں ، حصة اول بابر نامة ، دوم شکرت نامة ھمایون
سوم ۔ رزم نامة شیرشاھی ،

ذکاءاللہ ۹۵۴ ذ ک ۱

تاریخ ھنـدوستان ۔ دھلی، شمس المطابع ، ۱۸۹۷ء،

ج ۴ ۔ حصة او ۲ ،

(ح ۱ ۔ تاریخ سندھ ـــ تاریخ جونپور ،

ح ۲ ۔ تاریخ سلاطین بہمنیة ـــ ریورتاریخ دکن ،

ذکاءاللہ ، محمد ، ۹۵۴ ذ ک ۱

تاریخ ھندوستان ۔ دھلی، شمس المطابع ، ۱۸۹۷ء ،

ج ۵ ۔

(اقبال نامة اکبری ، یة جلد مکمل اکبر اعظم سے متعلق ھے)

ذکاءاللہ ، ۹۵۴ ذ ک ۱

تاریخ ھندوستان ۔ دھلی، شمس المطابع ، ۱۸۹۷ء ،

ج ۶ ۔ ص ۳۰۰ ،

(کارنامة جہانگیری نورالدین محمد جہانگیر بادشاہ غازی کاحال
اول سے آخـر تک)

ذکاءالله ،	۹۵۲ ذ ت ا
تاریخ هندوستان ـ دهلی، شمس المطابع ، ۱۸۹۷ع ،
ج ۷ ،
(ظفر نامه، شاهجهان ، شہاب الدین محمد شاہجہان کا اول سے آخر تک بیان)

ذکاءالله ،	۹۵۲ ذ ت ا
تاریخ هندوستان ـ دهلی، شمس المطابع ، ۱۸۹۸ع ،
ج ۸، ص ۵۰۲
(بادشاه نامہ عالمگیری ، اورنگزیب عالمگیر بادشاه غازی کا حال از اول تا آخر)

ذکاءالله ،	۹۵۳ ذ ت ا
تاریخ هندوستان ـ دهلی، شمس المطابع ، ۱۸۹۸ع ،
ج ۹، ۱۰
(زوال سلطنت مغلیہ ۱۷۰۷ تا ۱۸۵۷ع ، هندوستان اور هندوون کو مسلمانون کی سلطنت سے فائده پهنچایا تها ،
(۲) دهلی مین مسلمانون کے عہد مین پایہ تخت بدلا اور عمده عمارات
(۳) سکون کا بیان ،

گوری شنکر،	۹۵۳ ل و ر
تواریخ هفت قلزم ـ دهلی، مطبع ستاره هند ، ۱۸۷۹ع ،
۱۲۸+۲۰+۲۰+۲۰+۸+۸ +۲۸ +۲۲ +۷۲ ص ،
(هندوستان کی تاریخ ، شرقلزم کے آخر مین پیشوا وون کی قلمی تصاویر)

نجم الغنی،	۹۵۴ ن ج م
راجگان هند موسوم به وقائع راجستان ـ لکهنو، هندم برقی پریس ، ۱۹۲۷ع ، ۲۳۰ ص ،
(جملہ اقوام هند نیز راجاوُن اور ریاستون کی تاریخ و جغرافیہ)

بیدا سر	۹۵۴.۰۲۱ ب ل ا
تواریخ جلسہ شاهنشاهی ـ دهلی، مهبو پریس ، ۱۸۷۸ع ،
۱۳۸ ص ،
(دربار قیصری منعقده ۱۸۷۷ع کا حال اور ان تمام روساء اور راجگان کی تصاویر اور انکی تخت نشینی کا تاریخ)

بشیرالدین،

تذکرہ عالم ــ دہلی، میسور پریس، ۱۹۰۹ء،
۲۹۲ ص، (۳۱ بادشاہوں اور بیگمات کی تصاویر
(از تیمور لنگ تا سرسید)

مرزا مارمون،

ہندوستان کی مغلیہ کی بیویاں اور شہزادیاں ــ دہلی،
حمیدیہ پریس، ۱۸۷ ص،
(مختصر تذکرہ اور حالات)

زائرہ محمد مسیح،

سوانح حیات سلاطین اودھ ــ لکھنؤ منشی نولکشور،
۱۸۹۲ء،
۲ج ــ
ج ۱ ــ اولاد و ازواج ــ سفر شاہی کلکتہ،
ج ۲ ــ جلوس واجد علی شاہ ــ اختتام معرکہ دہلی،

احمد علی، محمد،

شباب لکھنؤ ــ لکھنؤ الناظر پریس، ۱۹۱۲ء،
۱۸۱ ص،

نجم الغنی،

اخبار الصنادید ــ جامع حالات افغان روہیلکھنڈ، لاہور،
کارخانہ پیسہ اخبار، ۲۰۰۰ ص،
حصہ ۱، ۲ (یکجا)

بدایونی، عبد القادر،

منتخب التواریخ ــ مترجمہ احتشام الدین، لکھنؤ نول
کشور، ۱۸۸۹ء، ۳۳۵ ص،
(عہد اکبر کے چشم دید تاریخی حالات)

جعفر، محمد

تاریخ عجیب ــ لکھنؤ نولکشور، ۱۸۷۹ء، ۲۳۸ ص
(جزیرہ انڈمان کی تاریخ، باشندوں کے حالات، مختلف زبانوں کی فرہنگ)

کنھیالال ، ۔۔ ٩٥٣٫٠٣٥ ک ن ل
محاربہ عظیم ۔ لکھنؤ، نولکشور ، ١٨٦١ع ،
۴٩٠ ص ،
(جنگ آزادی ہند سنہ ١٨٥٧ع کی تاریخ)

دین محمد ، ٩٥٣٫٠٣٥ د ی ن
یادگار دربار تاجپوشی ١٩١١ع حصہ اول ۔ دفتر میونسپل گزٹ و یادگار آفس ، لاہور ،
ج (ایک مجلد)
ج ١ ۔ جارج پنجم ۔ نتائج دربار ،
ج ٢ ۔ تذکرہ شاہ دلی ۔ خانبہادر نسیم خان ،

کالی رائے ، ٩٥٣٫٠٣٥ ک ا ل
کتاب سیر پنجاب کامل ۔ پٹیالہ ، نولکشور ، ١٨٧٢ع ،
دو حصے ۔
حصہ ١ ۔ ستلج کے ار پار کے تاریخی و جغرافیائی حالات ،
حصہ ٢ ۔ ستلج کے اس پار کے تاریخی و جغرافیائی حالات ،

نجم الغنی خان ، ٩٥٣٫٠٣٥ ن ج م
تاریخ اودھ ۔ لکھنؤ ، نولکشور ، پریس ، ١٩١٩ع ،
٥ ج ۔
ج ١ ۔ سنہ ١١٣١ھ سے سنہ ١١٧٢ تک)
ج ٢ ۔ شجاع الدولہ ، (٣) نواب آصف الدولہ (۴) نواب سعادت علیخان سے معاجان تک (٥) محمد علیشاہ سے واجد علیشاہ تک

حیرت ، مرزا دھلوی ، ٩٥٣٫٠٢ ح ی ر
چراغ دھلی ۔ دھلی ، کرزن پریس ، ٧١٢ ص ،
(ابتدا میں اردو زبان کی مختصر تاریخ ، مشہور تذکرہ شعراء اردو ، دھلی کی تاریخ ، اور جشن دربار دھلی ،

احمد ، سرسید ٩٥٣٫٠٢ ا ح م
آثار الصنادید ۔ دھلی ، مطبع سلطانی ، ١٨٥۴ع ،
مخطوطہ ۔
(تاریخ پرانی اور نئی عمارتوں اور پرانی و نئی عمارتوں کی بابت ضلع دھلی ، دوسرا باب مطبوعہ مطبع احمدی ١٨٥٣ع محلوں اور شہروں کا بیان ، تیسرا باب مطبوعہ مطبع احمدی ١٨٥٣ع ، بادشاہوں کا بیان)

بخاری صاحب چودھری

وقائع عالمگیر - علی گڑھ ، مسلم یونیورسٹی ، ۱۹۳۰ء ،
۲۲۸ ص ،
(عالمگیر کے وقائع زندگی جوان کے تہذیب اور نامیں کی روایات پر
مبنی ہیں)

بنارسی ، داس ،

تواریخ جلسۂ شہنشاہی - دہلی ، میسور پریس ، ۱۸۸۳ء ،
۱۲۸ ص ،
(بیادگار انتخاب لقب قیصری حضور ملکہ معظمہ کوئین وکٹوریا)

ذکاء اللہ ،

کسوٹی نامہ - الہ آباد ، مشتان پریس ، ۱۳۲۵ھ ،
۳۵۸ ص ،
(لارڈ کرزن اور انکے دور حکومت کا اجمال بیان ، اور انکے عہد حکومت
کے اصول اور پالیسی کی توضیح)

بیلیرہ ، تال باتر

تاریخ جلسۂ قیصری - پیارے لال ، مترجم ، مدنی سرکاری ، لاہور ،
۱۸۸۳ء ، ۱۲۳ ص ، فوٹو ،
(ملکہ وکٹوریا کے خطابات قیصر ہند اختیار کرنے کی تقریب پر یکم جنوری
۱۸۷۷ء کو دہلی میں دربار منعقد ہوا)

احتشام الدین - مترجم ،

منتخب التواریخ - لکھنؤ ، نولکشور ، ۱۸۸۹ء ، ۵۳۵ ص ،

غلام محمد

مرأت مصطفی آباد - بمبئی ، کریمی پریس ، ۱۹۳۱ء ،
۸۱۸ ص ، مصور ،
(تاریخ ریاست جونا گڑھ ، جونا گڑھ کے فرمانرواؤں کے مفصل حالات
عہد بعہد کی تبدیلیاں انقلابات وغیرہ کے مفصل اور مستند واقعات)

برنیئر ،

وقائع سیر و سیاحت ڈاکٹر برنیئر - محمد حسن خلیفہ ، مترجم ،
آگرہ ، مفید عام ، ۱۹۰۶ء ، ۳۳۴ ص ، طبع دوم ،

۹۵۴٫۰۲۱ ب ی ر — بیرونی، ابوریحان محمد بن احمد،
کتاب الهند ـ مترجمہ سید اصغر علی، دہلی، انجمن
ترقی اردو (ہند)
جلد اول و دوم ـ

۹۵۴٫۰۲۳ آ ز ا — آزاد، محمد حسین،
دربار اکبری ـ لاہور، دارالاشاعت پنجاب، ۱۸۹۸ء،
۸۵۲ ص،
(جلال الدین اکبر اور دربار کے امرای، جلیل القدر، مثلاً خانخانان،
علی قلی خان، منعم خان، بیربر، فیضی، ملا عبد القادر، ابوالفضل،
ٹوڈر مل، راجہ مان سنگھ، مرزا عبد الرحیم خانخانان کے دلچسپ
حالات)

۹۵۴٫۰۲۳ ج ہ ا — جہانگیر، سلطان نورالدین،
تزک جہانگیری ـ مترجم، سید احمد علی، لاہور، مطبع
نظامی، ۱۲۸۸ھ،
۳۰۰ ص،

۹۵۴٫۰۳۳ ر و ز — روزنامچہ مصائب غدر،
۱۳۲ ص،
(ٹائیٹل صفحہ اور آخر ناقص)

۹۵۴٫۷ ف و ق — فوق، محمد الدین،
تاریخ کشمیر ـ لاہور، کارخانہ پیسہ اخبار، ۱۹۱۰ء،
۳ حصے (یکجا)
(اسی کے ساتھ اسی مصنف کی کتاب سفرنامہ کشمیر مطبوعہ
سنہ ۱۹۰۷ء منسلک ہے)

۹۵۴٫۷ ن ا ظ — ناظم، ظہور الحسن،
نگارستان کشمیر ـ دہلی، جید برقی پریس، ۱۳۵۲ھ،
۴۰۸ ص،
(کشمیر کی تاریخ، جغرافیہ، ہندو مسلمان راجاؤں اور بادشاہوں
کا دور، کشمیر کے آثار قدیمہ، اور صوفیوں کے تذکرے)

غلام محمد، شاہزادہ محمد سلطان، ۹۵۴.۰۸
حملات حیدری ۔ کلکتہ، مطبع ۔۔۔، ۱۸۴۹ء، غ ل ا
۱۲۴+۵۲ ص،
(سلطان شہید ٹیپو سلطان کے بیٹے شاہزادہ غلام محمد کی تصنیف، ہندوستان کی اجمالی تاریخ کے ساتھ ساتھ اپنے دادا اور والد کے مکمل واقعات و حالات)

شوسٹر، ڈبلیو، مارگن، ۹۵۵
فغان ایران ۔ ترجمہ امام اعظم بلگرامی، حیدرآباد ش و س
دکن، مطبع اختر دکن، ۱۳۳۱ھ،
۳۸۳ ص مصور،
(ایران میں یورپین سازباز اور اندرونی سازشوں کی داستان)

صادق الحسینی، ۹۵۶.۱
فیروز نامہ ترک یعنی خلاصہ تواریخ روم ۔ مدراس، ص ا د
مطبع فیروزیہ، ۱۲۹۳ھ،
۲۹۲ ص،
(ترکوں اور روسیوں کی جنگ کی تاریخ اور ساتھ ہی عثمانی ترکوں کے تاریخی حالات)

عربی کی نایاب کتابوں کی فہرست

موضوعات فہرست کتب عربی

فهارس

اعجاز، حسین کنتوری ٠١١ ا ع ج

کشف الحجب والاستار ـ ہدایت حسین و ولایت حسین ... مرتبین،

کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی بنگال، ١٩١٢ع ،

٦٠٧ ص ،

(علماء شیعہ کی تصنیفات کی فہرست کتب بحسب ترتیب حروف تہجی)

ابن الندیم ـ ٠١٢ ا ب ن

الفہرست ـ قاہرہ ، المکتبة التجارية الكبرى ،

و + ٥٢٨ + ٨ ص ،

بروکلمان ، کارل ـ ٠١٦ ۹۲۷ھ ب ر و

تاریخ الادب العربی ـ عبدالحلیم النجار، مترجم، مصر، دارالمعارف،

١٩٦٣ع ، (جلد دوم و سوم)

الجامعة ـ کلکتہ ، صبحة البلاغ بتصدر مر تین فی الشہر مکتبة ٠٥٠٧ ج ا م

الجامعة تلک ، ١٣٣٢ھ ،

المجلد الاول ـ ٢ لجـــزء ، ٦٠٠ ع ١١-٢ و١٣ ا ٣-١٥ و١٣-

١٦ و١٧ ١٨ ١٩ ، ٢٠

المجلد الثانی ـ الجـــزء اول ـ

چلپی کاتب، مصطفیٰ بن عبد اللہ الشہیر بحاجی خلیفہ ، ٠١٥ ۹۵ ج ل پ

کشف الظنون عن اسامی الکتب والفنون ـ محمد شرف الدین ، مرتبہ

استانبول ، مطبعة بہیة ، ١٩٤٣ع ، ١٣٦٢ھ ،

٢ جلـــد ـ

(ہذا الکتاب اوعب الکتب المصنفة واوسعها فی بیان احوال الکتب فی زهاء

١٠٠٠٠ من اسماء الکتب والرسائل وما ینیف علی ٥٠٠ ، ٩ من اسماء

المولفین وتکل فیه عن نحو ثلاثمائة علم وفن وسماه اولا بکتاب اجمال الفصول

والابواب فی ترتیب العلوم واسماء الکتب کما هو مکتوب بخطه فی آخر مسودة

ثم سماه ثانیا بکشف الظنون عن اسامی الکتب والفنون)

الجلبي الموصلي ، داود ٠١٢ ج ل ج
كتاب مخطوطات الموصل ـ بغداد ، مطبعة الفرات ، ١٩٢٧ع ،
٣٨٩ص ،
(وفيه بحث عن مدارسها الدينية ومدارس مخطوطاتها)

سركيس ، يوسف اليان ،
معجم المطبوعات العربية والمصرية ـ مصر ، يوسف اليان ،
١٩٣٠ع ،
ج ٢ ـ
ج ١ ـ آزاد ـ هداية النحو ،
ج ٢ ـ الآثار ـ اليواقيت

القرشي ، ابو موسى احمد الحسن ـ ٠١٥٩٥ ق ر ش
فريدة المصرفي جداول يتيمة الدهر ـ كلكته ، ايشياتك سو
سوسائتي بنگال ، ١٩١٣ع ،
٥٧٢ص ،
(كتاب يتيمة الدهر ، ثعالبي كي فهرست شعراء ، واعلام ،
ودول وقبائل واقوام ، وممالك وغيره) ـ

محمود حسن ثونكي ـ ٠١٥٩٥ م ح م
معجم المصنفين ـ بيروت ، مطبعة وزنكوغرافيا طبارة ،
١٣٤٤ ، ج ٤ ـ
ج ١ ـ التقسيم علوم ، في علوم المحمودة وغيره ،
ج ٢ ـ الامام الاعظم ، امام احمد بن حنبل ،
ج ٣ ـ ج ٣ ـ ---

هارون ، عبد السلام ـ ٠٩١٥٦ ه ا ر
نوادر المخطوطات ـ القاهرة ، لجنة التاليف والنشر ، ١٩٥٤ع ،
٢ جلد ـ
(ثماني مجموعات في اثنين مجلات ـ
المجموعة الاولى ١ ـ الرسالة المصرية لابي الصلت امية بن
عبد العزيز الاندلسي متوفي ٥٢٨ هـ ،
٢ ـ كتاب المردفات من القريش ، ابي الحسن المدائني ، م ٢٢٥هـ ،
٣ ـ كتاب من نسب الى امه من الشعراء ، محمد بن حبيب ، م ٢٣٥هـ ،
٤ ـ تحفة الابيه ، فيمن نسب الى غير ابيه ، محمد الدين محمد فيروز آبادي ، ٨١٧هـ ،

۱۶۰ ب ح ر بحرالعلوم، عبدالعلی محمد،
حاشیة بحرالعلوم علی الرسالة القطبیة ،محشی بحاشیة کشف المکتوم فی
حاشیة بحرالعلوم ـ لکھنؤ، مطبع علوی، ۱۲۷۰ھ،

۵۴ ص ،

۱۸۹٫۳۵ س ہ ر السهروردی، شیخ شهاب الدین یحیی،
حکمة الاشراق ـ مرتبة ،کربین هنری ، تهران ، استیتو ایران و فرانسه
۱۹۵۲ع ،

۳۳۹+۱۰۲ ص ،
(حکمت الاشراق (عربی) ۲ـ رسالة فی اعتقاد الحکماء ، (عربی)
۳ ـ قصة الغربة الغربیة متن عربی با ترجمه و شرح فارسی ، مقدمه در
فرانسیسی)

۱۶۰ س ہ ل سهلان ، زین الدین عمر،
البصائر النصیریة فی المنطق ـ مصر، مطبعة کبری امیریه ۱۸۹۸ع ،

۱۹۱ ص ،
(مع تعلیقات شریفة وتحقیقات منیفة توضح مسالکه و تنیر حوالکه الشیخ
محمد عبده المصری)

۱۸۹٫۳۸ ص د ر صدرالدین شیرازی،
رسائل آخوند ملا صدرا ـ ایران، مرزا عباس ، ۱۳۰۲ھ ،

۳۷۷ ص ،
(رسالة فی الحدوث ، ادسا العامیة بالوجود ، التشخص ، سریان الوجود ،
القضاء والقدر ، واردات قلبیة ، اکسیر العارفین ، الحشر ،

۱۲۰ ص د ی صدیق حسن،
تحفۂ شاھجہانی ـ لاھور، مطبع نظامی، ۱۲۹۱ھ،

۱۷۳ ص ،
(کتاب موسوم تحفۂ شاهجهانی در فن حدیث است)

۱۸۹٫۳۷ ط و س الطوسی، علاء الدین علی ،
کتاب الذخیرة ، حیدرآباد دکن ، مجلس دائرة المعارف العثمانیة ،

۲۷۲ ص
(امام غزالی کی کتاب تہافۃ الفلاسفۃ اور بعض فلسفیوں پر محاکمہ)

١٨٩٫٣١ ابن رشد، ابو الوليد:
ا ب و تلخيص كتاب المقولات – مرتبة موريس بويج. بيروت، كاثوليك بريس
١٩٣٢م.

١٨٣ + XL ص
(ابن رشد كتاب مقولات ارسطو بين تلخيصه ومع ترجمة ارسطو)

١٨٩٫٣٥ السهروردي، شهاب الدين يحيى:
س ه ر مجموعة في الحكمة الالهية – هـ. كوربين، استانبول، مطبعة المعارف
١٩٣٥م.

٥١١ + LXXX ص.
(تلويحات ثلاثة.
١ – في قول جلقى واشارات الى المقولات.
٢ – في سبب افعال خارقة للعادة
٣ – كتاب المقاومات.

١٨٩٫٣٣ ابن سينا.
ا ب س الهيات شفا مع حاشية صدر شيرازي – محشي. تهران، مطبعة طبية
١٣٠٣.

٢٦٠ ص.

١٨٩٫٣٣ ابن سينا.
ا ب س الفن السادس من الطبيعيات – مرتبة رحمن. لندن، اكسفورد
يونيورستي بريس ١٩٥٩م.

x + ٢٦٨ ص.
(ابن سينا كتاب الشفا من المقالة الاولى في اثبات النفس، المقالة الثانية
في تحقيق القوى المنسوبة الى النفس النباتية، المقالة الثالثة في الابصار
المقالة الرابعة الحواس الباطنة، المقالة الخامسة في خواص الافعال
والانفعالات، اخر من امكنني اذكر او اصطلاحات.

١٨٩٫٣٤ ابن العربي، محيي الدين ابو عبد الله.
ا ب ع رسائل ابن العربي – حيدرآباد دكن، دائرة المعارف، ١٩٣٨م.

(كتاب الشاهد في المشاهدة – الجلال والجمال، الالف وهو كتاب الاحدية
الجلالة وهو كلمة الله الشاهد – القربة، الاعلام، كتاب الميم والواو والنون،
رسالة القسم الالهي، كتاب الياء – كتاب الازل، رسالة في سؤال اسماعيل بن
سودكين، رسالة المنوراني، رسالة لا يعول عليه كتاب الشاهد –

عبد الحليم ، ١٦٠
الاقوال الاربعة فی رد الشبهات الموردة ـ کانپور ، مطبع نظامی ، ع ح
١٢٨٢ھ ،
٦ ص ،

الفارابی ، ١٨٩٫٣٢
تلخیص نوامیس افلاطون ـ جبرائیل فرنسیس ، مرتب ، لندن ، ف ا ر
انسٹی ٹیوٹ واربرگیانی ، ١٩٥٢ ء
٤٢ + ٣٣ ص ،
(لاطینی اور عربی)

فضل حق ، ١٨٩٫٢٨
حاشیہ فضل حق خیرآبادی علی شرح مسلم قاضی مبارک ـ دهلی ، ف ض ل
مطبع مصلح المطابع ، ١٨٩٩ء ، ١٣١٧ھ ،
٢٨٧ ص ،

محمود جونپوری ، ١٦٠
شمس بازغہ بتحشیہ عبد الحی ـ دهلی ، مطبع المصطفائی ، م ح م
١٣٠٨ھ ،
٢١٢ + ١٢ ص ،
(مسلک رسالہ کلام المتین)

مذہب ـــــ یہودیت

توریت ، ١ھ ٢٢٢
کتاب المقدس ای کتب العهد القدیم والعهد الجدید ـ نیویارک ، ت و ر
جمعیة الامیرکانیة ، ١٨٦٩ء ،
١٢٣٢ + ٣٠١ ص ،
(ترجم من اللغات الاصلیة وھی اللغة العبرانیة واللغة الکلدانیة واللغة الیونانیة)

ـــــ قران و علوم القرآن

ابن قتیبة الدینوری ، ابو عبد الله بن مسلم ، ١٢٢ھ ٩٧
تاویل مشکل القرآن ـ احمد صقر ، شارح ، مصر ، عیسی البابی ، ١٩٥٤ء ، ا ب ق
٥٣٦ ص ،

ابو بکر عبد اللہ ابو داؤد سلیمان سجستانی ، ۲۹۷۔۱۳۳
کتاب المصاحف ، نقل من نسخہ خطیہ وحید ، محفوظ فی المکتبۃ الظاہریۃ ا ب ب
بدمشق ۔ آثر جفری ، مرتبہ مصر ، مطبعۃ الرحمانیہ ، ۱۹۳۶ء ،

، ۳۶۲+۲۲۳ ص ،
(متن قرآن کی تاریخ جن تمام متون کو سامنے رکھ کر لکھی گئی جو حضرت علی ،
حضرت عثمان اور دیگر صحابہ کرام کی قرأت سے متعلق ہیں اور جو مختلف
قدیم اسلامی کتب خانوں میں موجود ہیں)

احمد ، شاہ پادری ، ۲۹۷۔۱۲
مفتاح القرآن ۔ بنارس ، لسزارس کمپنی ، ۱۹۰۶ء ، ا ح م

۲۲۲+ ۱۰۹ ص دو حصے یکجا ،
(ابتداء میں گراہم شیلی کا مقدمہ ، الفاظ قرانی کی بہ ترتیب حروف تہجی ،
فہرست)

اشرفعلی ، ۲۹۷۔۱۳۵
وجوہ المثانی فی توجیہ الکلمات والمعانی ۔ دیوبند ، المطبع القاسمی ، ا ش ر
۱۳۲۲ھ ،

۱۷۹+ ۲۳ ص ،

صدیق حسن خان ، ۲۹۷۔۱۸
افادۃ الشیوخ بمقدار الناسخ والمنسوخ ۔ کانپور ، مطبع نظامی ، ۱۲۸۸ھ ، ص د ی

۸۳ ص ،

البغوی ، ابو محمد الحسین الفراء ۲۹۷۔۱۲
معالم التنزیل تفسیر قرآن کریم ۔ بمبئی ، ۱۲۸۳ھ ، ب غ و

۱۰۰۲ ص ،
تفسیر قرآن کریم مکمل)

بیضاوی ، قاضی ۲۹۷۔۱۲
حاشیہ شیخ زادہ علی تفسیر البیضاوی ۔ استانبول ، مطبع نفیسۃ ، ب ی ض
۱۳۰۵ - ۱۳۰۶ھ ،

۳ جلد ۔
ج ۱ ۔ من سورۃ الفاتحۃ الی آخر سورۃ آل عمران وفی نہایۃ التکملۃ جستر ؟ أول ؟
ج ۲ ۔ من سورۃ یوسف الی سورۃ القصص الی الآیۃ " قال انما اوتیتہ علی علم "

البيضاوی، قاضی ناصرالدین، ٢٩٧ھ١٦
تفسیر القاضی ناصرالدین البیضاوی ــ قاھرہ، المکتبۃ الیشمانیۃ ب ی ض
المصریۃ، ١٣٠٥ھ،

٢٥ + ٨١٥ ص،
(مشہور کاتب خان عثمان کے ہاتھ کا لکھا ہوا رسمان مین ترای پاک)

ثعالبی، عبدالرحمن، ٢٩٧ھ١٦
کتاب الجواہرالحسان فی تفسیرالقرآن ــ الجزائر احمد بن مراد ترکی، ث ع ا
١٩٠٥ع،
٣ جلد،
ج ١ ــ سورۃ البقرۃ الی سورۃ الانعام (٢) ــ سورۃ اعراف الی سورۃ الکہف
(٢) ــ سورۃ مریم الی سورۃ فاطر (٣) ــ الی سورۃ الاخلاص،

جوہری، الشیخ طنطاوی، ٢٩٧ھ١٦
الجواہر فی تفسیرالقرآن الکریم، المشتمل علی عجائب بدائع ج و ہ
المکونات وغرائب الایات الباہرات،

٢٦ جلد،
ج ١، ٢ ــ سورۃ الفاتحۃ الی سورۃ النساء ج ٣، ٤ ــ سورۃ نساء الی سورۃ الانعام
ج ٥، ٦ ــ سورۃ الانفال الی سورۃ یونس،
ج ٧، ٨ ــ سورۃ یوسف ــ سورۃ الحجر،
ج ٩، ١٠ ــ سورۃ بنی اسرائیل، سورۃ مریم،
ج ١١، ١٢ ــ سورۃ الحج ــ سورۃ النور
ج ١٣، ١٤ ــ سورۃ الشعراء ــ سورۃ القصص
ج ١٥، ١٦ ــ سورۃ الروم ــ سورۃ الاحزاب
ج ١٧، ١٨ ــ سورۃ فاطر ــ سورۃ الصافات
ج ١٩، ٢٠ ــ سورۃ غافر ــ سورۃ الشوری
ج ٢١، ٢٢ ــ سورۃ الدخان ــ سورۃ الفتح
ج ٢٣، ٢٤ ــ سورۃ ق ــ سورۃ الرحمن،
ج ٢٥، ٢٦ ــ سورۃ الواقعۃ ــ سورۃ الناس

حقی، اسمعیل، ٢٩٧ھ١٢٢
تفسیرالقرآن المسمی بروح البیان ــ مصر، مطبع عامرہ، ح ق ی
١٢٨٥ھ،
ج ٣ و ٤،
ج ــ من سورۃ الروم الی سورۃ الجاثیۃ، ج ٤ ــ من سورۃ الفتح الی سورۃ الاخلاص

حسین بن محمد تقی نوری ، — ۲۹۷ھ
فصل الخطاب فی تحریف کتاب رب الارباب ۔ — ح س ی

۱۲۹۸ ص ،
(بیان الاسباب والاخبار التی وردت فی جمع القرآن وجامعہ و ذکر اقوال السلف فی تفسیر القرآن و تحریفہ وما ھو الاسباب)

حقی ، اسماعیل ، — ۲۹۷ھ ۱۲۲
روح البیان ۔ آستانہ ، دار الطباعۃ العامرۃ ، ۱۲۸۵ھ ، — ح ق ی

۲ ج ،
ج ۱ ۔ البسملۃ ۔ سورۃ التوبۃ ،

السیوطی ، جلال الدین عبد الرحمن ، — ۲۹۷ھ ۱۷۹
طبقات المفسرین مرتبہ مرمیدج ، تہران ، ایم ، ایچ ، اسدی ، — س ی و

۴۳ + ۱۸۸ ص ،
(۱۳۶ مفسرین کلام پاک کا تذکرہ حروف تہجی کے اعتبار سے از الف تا ی ۔ یہ نسخہ لیدن کی مطبوعہ ۱۸۳۹ء کے نسخہ کا عکس لیکر طبع کیا گیا ہے)

السیوطی ، جلال الدین عبد الرحمن ، — ۲۹۷ھ ۱۷۹
طبقات المفسرین ۔ دیوس اے جلزیہ جدرک ، مرتب و مترجم ، — س ی و
پاورم ، ایس ، جی ، لوشمن ، ۱۸۳۹ء ،
(طبقات المفسرین کا لاطینی زبان میں ترجمہ ، تشریح اور ذکر)

علی محمد ، — ۲۹۷ھ ۱۲۵
تحقیق موید و تسبیل فحلد ۔ عظیم آباد ، مطبع صبح صادق ، — ع ل ی
۱۸۸۶ء ،

۸۱۲ ص ،
(تفسیر شیعی)

فلوغل ، — ۲۹۷ھ ۱۲
نجوم الفرقان فی اطراف القرآن ۔ لیپک ، ۱۸۹۸ء ، — ف ل و

۲۱۹ ص ،
(فہو فہرس مرتب علی حروف المعجم للکلمات الواردۃ فی القرآن الکریم)

فیضی، ابوالفیض ٢٩٤ ١٢٣ ف ی ش
سواطع الالہام تفسیر القرآن الکریم ۔ لکھنؤ، نولکشور، ١٨٨٩ء،
٨٠ ص ،
(ابوالفیض فیضی کی تفسیر قرآن کریم جو تفسیر بے نقطہ کے نام سے مشہور ہے اور پورے تفسیر میں کوئی لفظ ایسا نہیں استعمال کیا گیا ہے جسمیں کسی حرف پر نقطہ ہو)

لابوم، جول ، ٢٩٤ ١٨ ل ا ب
تفصیل آیات القرآن الحکیم ۔ محمد فواد عبد الباقی، مترجم ، مصر، عیسی البابی الحلبی ،
٢١٣ ص ،
(مقسم الی ١٨ بابا ، وھی ، التاریخ محمد صلعم، التبلیغ بنو اسرائیل التوراة، النصاری، ما بعد الطبیعة ، التوحید ، القران ، الدین العقائد ، العبادات، الشریعة، النظام الاجتماعی، العلوم والفنون، التجارة، علم تھذیب الاخلاق، النجاح)

الیافعی، عبد اللہ بن اسعد ، ٢٩٤ ١١ ی ا ف
کتاب مرهم العلل المعضلة ، راس، ڈنس، مرتب، کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی بنگال، ١٩١٠ء،
٣٢٩ + ص ،
آخر صفحات نامکمل ،
(مرهم العلل المعضلة فی دفع الشبه والرد علی المعتزلة بابراهین والادلة المفصلة مختوما بعقیدة اهل السنة المفصلة)

حدیث و متعلقات و علوم حدیث

ابن اثیر، مجد الدین ابی السعادات المبارک ، ٢٩٤ ٢٢ ا ب ا
النھایة فی غریب الحدیث والاثر ۔ الناشر ، مطبعة خیریة ،
١٣٢٢ھ ،
٤ اجزاء (٢ مجلد)
(ومعھا فی الصلب ، الدار النثیر تلخیص نھایة ابن اثیر للامام جلال الدین السیوطی وبالھامش کتاب مفردات القران ، للامام راغب الاصفھانی)

ابن اسحق ، ٢٩٤ ٢٩٢ ا ب ا
تراجم رجال روی عنھم محمد بن اسحاق رئیس اهل المغازی عنھم
اگست فشیر ، مرتب ، لیدن ، بریل ، ١٨٩٠ء ،
١٨ + ١١٦ ص ،

ابن حجر العقلانی ، شہاب الدین احمد بن علی بن حجر ، ۲۹۷۔۲۱ / ۲ ق ح

نخبۃ الفکر فی مصطلح اہل الاثر ، ناسولیس ، ولیم ، مرتب ، کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی بنگال ، ۱۸۶۲ء ،

۴۳ ص ،

(اصول حدیث ، حافظ کی کتاب کی شرح "نزھۃ النظر فی توضیح نخبۃ الفکر")

ابن حجر العسقلانی ، ۲۹۷۔۲۱ / ۱ ب ح

نزھۃ النظر فی توضیح نخبۃ الفکر ۔ المحشی ، عبد اللہ ٹونکی ، دہلی ، مطبع المجتبائی ، ۱۳۲۰ھ ،

۱۲۱ ص ،

(اصول حدیث)

ابن الدیبع ، عبد الرحمن ایشیبانی ، ۲۹۷۔۲۸ / ۱ ب د

تیسیر الوصول الی جامع الاصول ۔ کانپور ، نولکشور ، ۱۸۹۶ء ،

ج ۲ ۔

ابو علی محمد بن اسمعیل ، ۲۹۷۔۲۹۲ / ۱ ب ع

منتہی المقال فی علم الرجال ۔ ۱۲۶۷ھ ،

(علم من اہم علوم الدینیۃ ہی علم الدرایۃ فیما یتعلق لنقد الروایۃ ۔ ہذا الکتاب کتاب شاف فی علم الرجال وجامع واف عن الرجوع الی ما یحتاج الیہ نقد الرجال)

ابو یوسف یعقوب بن شیبۃ ، ۲۹۷۔۳۱ / ۱ ب و

مسند امیر المومنین عمر بن خطاب عن النبی صلعم ۔ سامی حداد ، مرتب ، بیروت ، مطبعۃ الامیرکانیۃ ، ۱۹۴۰ء ،

۲۳۷ ص ،

بخاری ، محمد اسمعیل ، ۲۹۷۔۲۳ / ۱ ب خ

تیسیر القاری شرح فارسی صحیح البخاری ۔ نور الحق محدث ، شارح ، لکھنؤ ، مطبع علوی ، ۱۲۹۸ھ ،

۳ جلد ،

ج ۱ ۔ پارہ ایک تا دس ، ج ۲ ۔ پارہ گیارہ تا بیس ،

ج ۳ ۔ پارہ اکیس تا تیس ،

ج ۱ ۔ کتاب الایمان ، العلم ، کتاب الوضوء ، الغسل ، الحیض ، التیمم ، الصلوٰۃ ، مواقیت الصلوٰۃ ، الاذان ، الجمعۃ ، العیدین ، الزکوٰۃ ، الحج ، الصوم ، البیوع ، العتق ، الھبۃ ، الشہادات ،

ج ۲ ۔ کتاب الوصایا ، الجہاد ، کیف بدء الخلق ، کتاب الانبیاء ، المناقب ، المغازی ، التفسیر ،

ج ۴ ۔ کتاب النکاح ، الطلاق ، النفقات ، العدة ، الطب ، اللباس ، الصوم ، الاستیذان ، الرقاق ، القدر ، النذور والایمان ، الاحکام ،

البهبهانی ، آغا ، — ۲۹۷۶۲۹۲ ب ۶ ب

تعلیقات علی منہج المقال — طہران ، ابوالقاسم المیر محمد صادق ، ۱۳۰۶ھ ،

۵۱۸ ص ،

(اسماء الرجال کی کتاب منہج المقال پر تعلیقات)

شبلی ، محمد ، — ۲۹۷۶۲۸ ش ب ل

اسکات المعتدی علی انصات المقتدی — کانپور ، مطبع نظامی ، ۱۲۹۸ھ ،

۲۳ ص ،

الشیبانی ، — ۲۹۷۶۲۸ ش ی ب

تیسیر الوصول الی جامع الاصول — کانپور ، نولکشور ، ۱۸۹۶ع ،

۳۷۲ ص ،

(معتبر ترین احادیث نبوی کا انتخاب)

صدیق حسن ، محمد ، — ۲۹۷۶۲۸ ص د ی

نزل الابرار بالعلم الماثور من الادعیة والاذکار — قسطنطنیه ، مطبعة الجوائب ، ۱۳۰۱ھ ،

۲۰۳ ص ،

(کتاب اوسطا فی الفاظ الاذکار الماثورة وعلومها فی ذکر الادعیة الضروریة)

ونسنک ، اے ، ی ، وغیرہ ، — ۲۹۷۶۲۴ و ن س

المعجم المفہرس لالفاظ الحدیث النبوی — لیدن ، الاتحاد الاممی للجامع العلمیة — ۱۹۳۶ - ۱۹۶۹ ،

۷ جلد ،

ج ۱ — ا — ح ، ج ۲ — خ — ص ، ج ۳ — ض — ط
ج ۴ — ظ — غ ، ج ۵ — ف — ق ، ج ۶ — ک — ن
ج ۷ — ن — ی ،

٢٩٧٫٣٨ ابن الاخوۃ ابوجعفر بن محمد بن احمد قرشی ،
ا ب خ کتاب معالم القربۃ فی احکام الحسبۃ ـ لیوی ، آر ، مرتب ، لندن ،
گب میموریل سیریز ، ١٩٣٨ع ،

٢٢٤+١٣ ص ،
(عربی فہرست رجال و اماکن ، مع انگریزی ترجمہ)

٢٩٧٫٣٣٢ ابن بابویہ ، ابوجعفر احمد بن محمد بن علی بن الحسین ،
ا ب من لا یحضرہ الفقیہ ـ حسن موسوی ، مرتب ، النجف ، مطبعۃ النجف ،
١٣٧٧ھ ، ١٩٥٧ع ،

٣ جلد ،
ج ١ ـ باب المیاہ و طہرھا و نجاستہا ، اقسام الصلوۃ ، فرائض الصلاۃ ،
الوضوء ، الاغسال ، الجماعۃ و فضلہا ، ثواب صلاۃ اللیل ،
ج ٢ ـ ×
ج ٣ ـ ابواب القضایا و الاحکام ، (ج ٣) ـ

٢٩٧٫٣١ ابن القیم الجوزی ، شمس الدین ابوعبداللہ محمد بن ابی بکر بن ایوب الزرعی ،
ا ب ق اعلام الموقعین عن رب العالمین ـ دہلی ، اشرف المطابع ، ١٣١٣ھ ،

٢ جلد ،
ج ١ ـ المقلد یمین العلماء ـــ جواب ما اعترض علیہ ابن عدم النقل
لا یستلزم نقل العدم ،
ج ٢ ـ نقل الاعیان ـــ ذکر بنتیہ فتاری ملعم فی ابواب متفرقۃ ،
(دونوں جلدیں یکجا ہیں)

٢٩٧٫٣١ البخاری ، عبدالعزیز بن احمد ،
ب خ ا غایۃ التحقیق شرح حسامی ـ لکھنؤ ، نولکشور ، ١٢٩٣ھ

٣٤٢٠٠ ص ،
(ناقص الاول ہے)

٢٩٧٫٣٣١ ابوبکر بن علی الحداد الیمنی ،
ا ب ع الجوہرۃ النیرۃ شرح مختصر قدوری ـ دہلی ، مطبع مجتبائی ،
١٣١٢ھ ،

الباجوري ، ابراهيم ، 	٢٩٧٣٣
ب ا ج
حاشية الشيخ ابراهيم باجوري على شرح ابن قاسم غــزي على متن الشيخ ابي الشجاع في مذهب الامام شافعي ـ مصر ، دار احياء الكتب العربية ، ١٢٧٦هـ ،

٢جلد ـ
ج ٢ ـ كتاب احكام النكاح ، جنايات ، حدود ،

البخاري ، عبد العـــزيز 	٢٩٧٣١
ب خ ا
كشف الاسرار ـ استنبول ، المكتب الصنائع ، ١٣٠٧هـ ،

٤ جلد ، (١ ، ٢ يكجا ـ ٣ ، ٤ يكجا)
جلد ١ ـ معرفة احكام الخصوص ـ باب العام اذا لحقه الخصوص
جلد ٢ ـ باب الفاظ العموم ـ باب بيان شرائط الراوى ،
جلد ٣ ـ باب بيان القبهاس ـ الاكــراه
جلد ٤ ـ بيان قسم الانقطاع ـ حكم العلة ،

تستري نورالله ، 	٢٩٧٣٦
ت س ت
احقاق الحق ـ ١٢٧٣هـ ،

(فقة فرقة اثنا عشرية من البراهين العقلية والحج النقلية على تأييد مــذهب الاماميــة)

الحسكفي ، محمد علاء الدين ، 	٢٩٧٣٢
ح س ك
الدر المختار في شرح تنوير الابصار ـ هوگلي ، عبد الله ، ١٢٦٣هـ ،

٨٦٥ ص ،
(فقة عام)

حسين ، 	٢٩٧٣٨
ح س ى
روضــة العلماء ـ قــزان ، شمس الدين حسين ، ١٨٨٨ ،

٢٥٦ ص ،

حلى ، ابوالقاسم ، 	٢٩٧٣٩
ح ل ى
كتاب شرائع الاسلام في بيان مسائل الحلال والحرام ـ كلكته ، مطبع گلدسته نشاط ، ١٨٣٩ع ،
٥٩٣ ص ،
(كتاب الطهارة ، الصلوة والعلم ، الزكوة والخمس ، الصوم ، الحج والاعتكاف ، الجهاد ، الوصايا ، النكاح ، الفرائض ،

شرنبلالی، حسن بن عمار، ۲۹۷۳۴
مراقی الفلاح شرح نور الایضاح - مصر، مصطفی وھبی، ۱۲۸۲ھ ، ش ر ن
۳۵۵ ص ،
(احتوی علی ما یتصحیح العبادات الخمس)

صدیق حسن القنوجی، ۲۹۷۳۶
الجنۃ فی الاسوۃ الحسنۃ بالسنۃ - بھوپال، مطبع سکندری، ۱۲۹۰ھ، ص د ی
۱۰۸ ص ،
(یہ مثیر ساکن الغرام الی روضات دار السلام کے ساتھ مجلد ھے)

صدیق حسن خان ،
اکلیل الکرامۃ فی تبیان مقاصد الامامۃ - بھوپال، المطبع الصدیقی، ۲۹۷۳۲۷ ص د ی
۱۲۲۳ھ،
۲۳۸ ص ،

الطبری ، جعفر محمد بن جریر ، ۲۹۷۳۲۷
کتاب اختلاف الفقہاء اختلاف الفقہاء - جوزف شاخت، مرتب ، ط ب ر
لیدن ، بریل ، ۱۹۳۳ء ،
۲۳۷ + ۲۳ ص ،
(فیہ کتاب الجہاد وکتاب الجزیۃ واحکام المحاربین)

الطرطوشی ، محمد بن محمد الفہری المالکی ، ۲۹۷۳۲۷
سراج الملوک - مصر ، مطبعۃ بولاق ، ۱۲۸۹ھ، ط ر
۳۰۱ ص ،
(مواعظ جمعہ من سیر الانبیاء و اثار الاولیاء و مواعظ العلماء وحکم
الحکماء و نوادر الخلفاء)

عبد الحئی ، ۲۹۷۳۹۲
الفوائد البہیۃ فی تراجم الحنفیۃ مع التعلیقات السنیۃ علی الفوائد البہیۃ ، ع ب د
لکھنؤ ، مطبع یوسفی ، ۱۸٦۵ء ،
۱۰۳ ص ،
(اس کتاب میں شاہ ولی اللہ صاحب کی کتاب فتح الخبیر فی اصول التفسیر
موجود ہے اس کا داخلہ نمبر ۲۱۲۸۲ ھے)
کتاب " الفوائد البہیۃ " حنفی فقہاء کی سوانح عمریوں کا مجموعہ ھے ،

الغـزالی، محمد بن محمد، ۲۹۷٫۳۲۷
سرالعالمین وکشف مافی الدارین ـ مصر، محمد افندی ادھم، غ ز ا
۱۳۲۸ھ ـ ۱۹۱۰م،
۱۱۱ ص،

فضل الدین گجراتی، محمد، ۲۱۷٫۳۲
انوار نصانیہ ـ لاہور، مطبع اسلامیہ، ۱۸۹۰ع، ف ن ل
۳۶۸ ص،

قاضیخان، حسن بن منصور، ۲۹۷٫۳۵
فتاوی قاضیخان وفتاوی سراجیہ ـ محمد احسان الله، مرتب، ق ا ف
لکھنو، نولکشور، ۱۳۰۲ھ ـ ۱۸۸۵ع،
۴ جلد ـ
ج ۱ ـ کتاب الطہارة، الصلوة، الصوم، الزکوة،
ج ۲ ـ النکاح، الطلاق، العتاق، الایمان، البیوع، البیع،
ج ۳ ـ کتاب الاجارات، الدعوی، الوکالة، المضاربة، الھبة،
الخطر، الحدود،

قاضی، خان، ۲۹۷٫۳۵
فتاوی قاضیخان، محمد مراد واحمد کبیر[illegible]رہ، مرتبین، ق ا ف
کلکتہ، مطبع ایشیاٹک لیتھوگرافک اسٹیلاک، ۱۸۳۵ع،
۲ جلد،
جلد اول ـ از کتاب الطہارت تا کتاب النکاح،
جلد دوم ـ کتاب الطلاق ـ کتاب الیمین، باب الاستبراء،

المرغینانی، علی بن ابوبکر، ۲۹۷٫۳۳۱
الھدایة ـ حسن السنبھلی، شارح، لکھنو، نولکشور، م ر غ
۱۳۲۶ھ ـ ۱۹۰۸ع،
دو جلد (در یک جا) طبع ثالث

مسکین ملا، ۲۹۷٫۳۳۱
فتح الله المعین علی شرح الکنز، شارح، ابوالسعود المصری، م س ک
القاہرہ، الجمعیة المعارف المصریة، ۱۲۸۷ھ،
جلد ۳ ـ
(کتاب الکفالة ـ کتاب الفرائض،)

ملا جيون الجونپوري ، احمد ٢٩٧٫٣١١ م ل ا
التفسيرات الاحمدية في بيان الايات الشرعية .حواشي رحيم بخش ، بمبئي ،
المطبعة الكريمي ، ١٣٢٧ هـ ،

٤٢٣ ص ،

وحيد الزمان ، ٢٩٧٫٣٣٥ وح ى
نزل الابرار من فقه النبي المختار - بنارس ، سعيد المطابع ،
١٣٢٨هـ ،

٢٩٢ ص

علم كلام وعقائد

ابن العربي ، محي الدين ، ٢٩٧٫٣١ ا ب ع
شرح فصوص الحكم - عبد الرزاق ، شارح ، مصر ، مصطفى البابي
الحلبي ، ١٣٢١هـ ،

٢٨٣ ص ،
البحث في الالهيات وفي حقيقة الذات الاحدية حقيقة الحق المسماة بالذات
الاحدية)

ابو الحسن السيالكوتي ، ٢٩٧٫٣١٣ ا ب ح
تعليق الاحسن على شرح العقائد النسفية - بخارا ، صحن بخارا ،
١٣٢٩هـ ،

٢٥٦ ص ،

اشعري ، ابي الحسن علي بن اسمعيل ، ٢٩٧٫٣٠٩ ا شع
مقالات الاسلاميين واختلاف المصلين - رتير هلموت ، مرتب ،
فيسباون ، فرانز شتاينر ، ١٣٨٢هـ - ١٩٦٣ع ،

٦٨٨ ص ،
اقدم الكتب تاليفاً في مذاهب الفرق الاسلامية واصح اخباراً واحتياط الاعتقاد)

حسن ، ابو منصور ، ٢٩٧٫٣١ ح س ن
كتاب نافع يوم المحشر في شرح باب الحادي عشر من كتاب منهاج الصلاح من
مختصر المصباح للعلامة الحلي ، تبريز ، طبع حاجي ابراهيم تبريزي ، ١٢٠٩هـ ،

١٥٩ ص ،
(في بحث الالهيات و وجوه)

رحمت الله قریشی ، ٢٩٧٣١٣ ر ح م
اظهار الحق – مطبعۀ سلطانیه ، ١٢٨٠ھ ،
٢جلد یکجا –
(رو عیسائیت اسلام کریسٹائیلٹی میں)

شہرستانی ، محمد
کتاب الملل والنحل .. لندن ، سوسائٹی اورینٹل ٹیکسٹ ،
١٨٤٧ع ،
ج اول ،

صدیق ، حسن خان ٢٩٧٣٢ ص ی
حضرت التجلی بن نفحات التجلی والتخلی – بھوپال ، مطبع الصدیقی
١٢٩٨ھ ،
١١٣ص ،

صدیق حسن القنوجی ، ٢٩٧٣٧ ص د ی
یقظۃ اولی الاعتبار مما ورد فی ذکر النار واصحاب النار – بھوپال ،
المطبع الشاہجہانی ، ١٢٩٣ھ ،
١٢٣ ص ،

طوسی ، نصیر الدین ، ٢٩٧٣٨٣ طو س
شوارق الالہام لعوکل الکرام فی شرح تجرید الکلام – عبد الرزاق اللہیجی ،
مرتب ، تہران ، ١٢٨٠ھ ،
(فی العقائد الفرقۃ الامامیۃ)

عبد الرزاق ، ٢٩٧٣٨٣ ع ب د
شوارق الالہام فی شرح تجرید الکلام للطوسی – ایران ، ١٢٩٩ھ

عبد الحلیم الانصاری اللکھنوی ، محمد ٢٩٧٣١١ ع ب ح
القول المحمود فیما یتعلق بالحیل المولفۃ والمبسوط – لکھنؤ مطبع علوی ،
١٢٨٨ھ ،
١٢ص ،

ولی اللہ شاہ الدہلوی ، ٢٩٧٣١ و ل ی
العقیدۃ الحسنۃ – آگرہ ، المطبعۃ مفید عام ، ١٣٠٣ھ ،
ص ٩ –
(وتلیھا ترجمتھا بالفارسیۃ)

راز ی ، فخرالدین — ٢٩٧ ٥٨ / ر ا ز

سر المكتوم فی اسرار النجوم — بمبئی ، محمد شیراز ی ،

١٢٣

ابن العربی ، محی الدین — ٢٩٧ ٦٢ / ا ب ع

كتاب شرح فصوص الحكم — بالی افندی ، شارح ، درسعادت ،

مطبعة النسية انشائية ، ١٣٠٩ هـ ،

ص — ٣٣٣

(اجل مولفات محی الدین ابن العربی وهذا الشرح الكافی والوافی

بحل مافی الكتاب من المشاكل)

ابن العريف ، احمد بن محمد الصوفی الصنهاجی ، — ٢٩٧ ٦٢ / ا ب ع

محاسن المجالس — بالاثیوس ، مترجم ، باریس ، ١٩٣٣ ع ،

ص — ١٠٦

(آسین بالاثیوس صححه المتن وترجمه بالفرانسية)

الجيلانی ، الشيخ عبد القادر — ٢٩٧ ٦٢ / ج ی ل

كتاب الغنية — القاهرة ، دار الكتب العربية ، ١٣٣١ هـ ،

دو جلد (يكجا)

(شيخ عبد القادر جيلانی كی مواعظ رمضانی)

طوسی ، ابونصر عبد الله بن علی — ٢٩٧ ٦٢ / ط و س

كتاب اللمع فی التصوف — ليدن ، بريل ، ١٩١٤ ع ،

٢٤٢ + ١٥٣ ص ،

(اقوال اهل التصوف ومشائخ المتقدمين فی معانی علومهم وعمدة

اصولهم وسائر مذاهبهم واخبارهم واشعارهم ومسائلهم)

المحاسبی ، ابوعبد الله الحارث بن اسد — ٢٩٧ ٦٢ / ح م ا

كتاب الرعاية لحقوق الله عزوجل — اسمته مارگريث ، لندن ،

گب ميموريل سيريز ، ١٩٤٠ ع ،

ص — ٣٣٣ + ١٧ (جب سلسلة جديد —)

٩٦٣ع ٩٤ ١ ك — الكاشي السمرقندي ، عبد الرزاق

اصطلاحات الصوفية ـ محمود پریس ، بدون سنة ،

ص ـ ١٢٢

٩٦٤ع ٢٩٤ م ـ ع — عثمان بن حسن الخوبوي

درة الناصحين ـ بمبئي ، المطبع الحيدري ، ١٣٠٧هـ ،

اسلامی اختلاف اور اسلامی فرقے

٩٧٣ع ٢١٤ ن د ی — صديق حسن القنوجي

تحذير اهل الايمان من الكتب والنار والبهتان ـ بهوپال ، المطبع الصديقي ، ١٣٠٢هـ ،

ص ـ ٤٣

٩٧٤ع ٢٩٤ م ح م — محمد الصبان

حاشية محمد الصبان على شرح العصام على السمرقندية في علم البيان ، القاهرة ، المطبعة الخيرية ، ١٣٢١هـ ،

ص ـ ١٠٣

(وبهامشها من الشرح حاشية على ابن السد رالدين بن عصام الدين حفيد العصام)

٩٨١٥ع ٩٤ م ا ع — العاملي ، محسن الامين الحسيني ،

كشف الارتياب في اتباع محمد بن عبد الوهاب ـ دمشق ، مطبعة ابن زيدون ، ١٣٤٦هـ ،

ص ـ ٥٠٢

(تاريخ الوهابية وحروبهم واعمالهم من ابتداء ظهورهم الى وقت التصنيف)

٩٨٢ع ٢٩٤ ح س — حسن الصدر

كتاب الشيعة وفنون الاسلام ـ صيدا ، مطبعة العرفان ، ١٣٣١ ،

ص ـ ١٥٠

(ذكر المصنف بالتفصيل الكتب التي صنفت في علوم الاسلام من اصحاب فرقة الشيعة)

فيضي، آصف ، ا.ا.

اسمعيلي قانون وصيت نامه من تقد وتشريح بالانكليزية ، بمبئى،

اكسفورد يونيورستي پريس ، ١٩٣٣م ،

ص - ٩٣ .

(كتاب الوصايا من الجلد الثاني من كتاب دعائم الاسلام للقاضي

النعمان)

المسعودي، علي بن حسن

اثبات الوصية ـ طهران، علي نقي، ١٣٢٠هـ ،

ص - ٢١٥

سیر و سوانح

جسرجی زیدان ، — ٢٩٢٠٩٢٧ ج ز ج
تراجم مشاهیر الشرق فی القرن التاسع عشر — مصر ، مطبعة الهلال ،
١٩١١ع ،
جلد دوم ،
(جزء ثانی ، یشتمل علی تراجم رجال العلم الذین توفوا فی أثناء
القرن التاسع عشر واول هذا القرن ومنهم ارکان النهضة العلمیة
والمشو ن ،

حسین بن محمد — ٢٩٢٠٩٢١ ح س ی
تاریخ الخمیس فی احوال انفس نفیس — مطبع فصیح عثمان عبد الرزاق
١٣٠٢ھ ،
ج اول —
ج ١ — تعریف النبی صلعم بعد ذکر خلق السماء والارض ولادة
عبد الله و عبد المطلب ،
ج ٢ —

حسین ، میرزا ، — ٢٩٢٠٩٢٢ ح س ی
بحار الانوار — طهران ، محمد حسن ، ١٣٠٥ھ ،
٣ جلد —
ج ١٠ — تاریخ سیدة فاطمة الزهرا — باب جور الخلفاء علی قبر الشریف
ج ١١ — تاریخ سید الساجدین امام زین العابدین — باب احوال
اولاده وازواجه —
ج ١٢ — تاریخ امام موسی رضا — باب فی وفات —
ج ١٣ — باب احوال امام الثانی عشر — باب ماخرج من ترقیعات ،

خلیل ، صلاح الدین بن ایبک ، — ٢٩٢٠٩٢٧ خ ل ی
نکت الهمیان فی نکت العمیان — مصر ، مطبعة جمالیة ، ١٩١١ع ،
٣١٧ ص ،
(فی فن علم الرجال من اسماء الرواة وحالات حیاتهم الذین ضاعت ضوء
عیونهم یعنی الرواة العمیان)

زین العابدین الموسوی الخوانساری — ٢٩٢٠٩٢٧ ز ی ن
روضات الجنات فی احوال العلماء والسادات — طهران ، حاجی
میرزا محمد ، ١٣٠٧ھ ،
٣ جلد — یکجا —
ج ١ — باب الهمزة — باب الجیم (٢) باب الحاء — باب الظاء
ج ٣ — باب العین — باب الکاف (٣) باب المیم — باب الیاء

٢٩٢ ٩٢٩ هـ
س و ی

السویدی ، ابو الفوز محمد امین ،
سبائك الذهب فی معرفة قبائل العرب ـ بمبئی ، مطبع محمدی ،
١٢٩٦ هـ ،
١٢٠ ص ،
(اسباب عرب کے ساتھ ساتھ ہندی ترکی ، ریمی ، اور سوڈانی خاندانوں کے نسب کا ذکر ہے)

٢٩٢ ٩٢٧ هـ
س ی و

السیوطی ، جلال الدین عبد الرحمن ،
نظم العقیان فی اعیان الاعیان ـ فیلب حتی ، مرتب ، نیویارک ،
مطبعة سوریة امریکة ، ١٩٢٧ ع ،
١٢٩ ص ،
(تراجم مشاهیر القرن التاسع للهجرة فی مصر و سوریة و سائر العالم الاسلامی)

٢٩٢ ٩٠٩ هـ
س ی و

السیوطی ، عبد الرحمن جلال الدین ،
تاریخ الخلفاء و مع حاشیة حل اللغات المسمی هدیة الملطاء ـ محمد عبد العبد المتین ، مرتب ، دهلی ، مطبع مجتبائی ، ١٩١٠ ع ،
٣٧٢ ص ،

٢٩٢ ٩ هـ
ص د ی

صدیق حسن القنوجی ،
لقطة العجلان مما تمس الی معرفته حاجة الانسان وفی آخرها خبیئة الاکوان فی افتراق الامم علی المذاهب والادیان ـ آستانة ،
مطبعة الجوائب ، ١٢٩٦ هـ ،
٣١٨ ص ،

٩٢ ٩ هـ
ط ب ر

الطبری ، محمد بن جریر ،
تاریخ الطبری ترجمة باللغة الالمانیة لرکز بارتن ، گریفوالد ، ١٨٣١ ،
ج ٣ ـ ج ٥ ،

٩٢ ٩ هـ
ط ب

طبری ، ابو جعفر محمد بن جریر
صلة تاریخ الطبری ـ قبرامی عربیه مرتبه لیدن ، بریل ،
١٨٩٧ ع ،
٢١٣ ص ،

عياض، القاضي ٢٩٤٫٩٢١
ع ى ا
كتاب الشفاء ـ استنبول، مطبعة عثمانية، ١٣١٢هـ،
٢جلد (يكجا)
(ج ١ ـ القسم الاول في تعظيم الله تعالى ـ فصل من الاول
اخبره،
ج ٢ ـ في بيان ما هو في حقه ـ فصل في سبب آل بيته،

عياض بن موسى القاضي، ٢٩٤٫٩٢١
الشفا بتعريف حقوق المصطفى بتحشية احمد حسن المراد آبادي ع ى ا
ومحمد احسن النانوتوي ـ بريلي، المطبع الصديقي، ١٢٨٧هـ،
٣٨٠ ص،

قطب الدين ٢٩٤٫٩
كتاب الاعلام باعلام بيت الله الحرام تاريخ مكة المكرمة، مصر، ق ط ب
مطبعة العامرة، ١٣٠٣هـ،
٣٠٥ ص،
كتاب في علم التاريخ المحتوي على وقائع الدهور وجواهر الاخبار،
اجل من كتب التاريخ وضعا واحسنها ترتيبا واعجبها ضعا خاصة
في تاريخ المكة المكرمة)

المقدسي، مطهر بن طاهر، ٢٩٤٫٩
كتاب البدء والتاريخ، المنسوب الى ابي زيد احمد بن سهل البلخي، م ق م
كلمان هوار، مرتب، بيروت، ١٨٩٩م،
٦ جلد،
ج ١ ـ كلمة المؤلف في بيان علة تاليف الكتاب وتعريف العلم
ج ٢ ـ فصل في خلق السماء والارض وما يتعلق فيها،
ج ٣ ـ في ذكر الانبياء ومدة اعمارهم وقصص اممهم واخبارهم
على نهاية الايجاز والاختصار،
ج ٤ ـ في ذكر اديان اهل الارض وملهم ومذاهبهم
وآرائهم من اهل الكتاب وغيرهم،
ج ٥ ـ في صفة خلق رسول الله صلعم وخلقه وسيرته وخصائصه و
شرائعه ومدة عمره وذكر زوجاته واولاده وقرابته وخبر
وفاته على سبيل الاختصار والايجاز،
ج ٦ ـ في ولاية بني امية الى آخر ايامهم على الاختصار وما كان فيه
من فتنة ابن الزبير والمختار بن ابي عبيد،

الواقدی ، محمد بن سعد کاتب ، ٢٩٧ ٩٠٩ هـ
و ا ق
الطبقات الکبیــر ، سخو ، ادوارد ، مرتب ، لیدن ، ای ، جی ، بریل ،
١٩١٧ ع ،
١٥ جلــدیں ،
ج ١ حصہ ا ـ فی السیرۃ الشریفۃ النبویۃ ، ذکر من انتھی الیہ رسول
اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ـــ ذکر خروج رسول اللہ وابی بکر الی المدینۃ
المنورۃ ،
ج ا حصہ ٢ ـ ذکر مرافاۃ رسول اللہ بین المہاجرین والانصار ـــ
ذکر الیہار التی شرب منہا رسول اللہ)

ـــ سیاسیات وقانون

جمال الدین ، الافغـــانی ، ٣٢٣٩
ج م ا
الــوحــدۃ الاسلامیــۃ والــوحــدۃ والسیارۃ ـ مطبعۃ المنار ،
١٩٣٨ ع ،
٢٥ ص ،

السقطی ، ابو عبد اللہ محمد بن ابی محمد المالقی الاندلسی ، ٣٥٠
س ق ط
اداب الحســبۃ ، کولن ، جی ، ایس ، مرتب ، پیرس ،
پبلیکیشنز دی انسٹیٹیوٹ دی ہائر اسٹڈیز مارکینڈس ،
ص ٢ + ٩+ ٧٢ ص ،
(اصل عربی متن ، انگریزی فرنچ ترجمہ ، فہارس امکنہ ، انساب
واســم)

لسانیــات ـ لغات وفــرہنگ

ابن درید ، ابوبکر محمد بن الحسن الازدی ، ٣٢ ٤٩٢
ا ب د
کتاب الاشتقاق ـ فــرڈیننڈ وسٹنفلــڈ ، مرتب ، گوٹنجن ، ١٨٥٤ ع ،
٣٢٠+ ٨ ص ،
(علم الاشتقاق فی ما یتعلق بالالسنۃ واللغات ویظہر ویلقی الضوء علی لفظ
واحد بالتفصیل مع مختلف صورۃ واصــراتہ)

ابن سیدہ ، علی بن اسماعیل ، ٣٩٢ ٤٣
ا ب س
المحکم والمحیط الاعظم فی اللغۃ ـ مصطفی القا ، مرتبہ مصطفی ،
مطبعۃ مصطفی البابی ، ١٩٥٨ ع ، ١٣٧٧ ھ ،
٣ ج ـ ١
ــــ مرتب علی طریقۃ القدیمۃ التی اصطلحہا القدماء من اصحاب المعاجم)

٤٩٢٫٥٢ ابن هشام
ا ش ا مغني اللبيب – تهران، ١٣٠٢ه،

٣٦٤ ص،
(علم نحو پر مبسوط کتاب)

٤٩٢٫٤٣ ابوالبقا الحسيني
ا ب ب کتاب الكليات لابن البقاء الحسيني – مصر، مطبعة عامرة،
١٢٨٤ه،

٤٨١ ص،
(كتاب بديع المثال، يضرب به الامثال على الحقيقة، من قواعد اللسان، من الالفاظ ومعانيها وكيفياتها –

٤٩٢٫٤٣ استيپر، اي، دی،
ا س ت انگلش عربك ويكوبلري – لندن، برنارد كوارچ، ١٨٩٣ع،

٢١٨ ص،
(عوامي اور روزمره كي عربي الفاظ كي انگريزي معني)

٤٩٢٫٤٣١ اصبهاني، ابوالقاسم حسين بن محمد الراغب،
ا ص ب محاضرات الادباء ومحاورات الشعراء والبلغاء – مصر، مطبعة ابراهيم المويلحي، ١٢٨٤،

٢ج –
(ج ١ – الحد الاول في العقل والعلم والجهل – الحد الحادي عشر في الشراب،
ج ٢ – الحد الثاني عشر في الاخوانيات – الحد الخامس والعشرون في فنون متفرقة وعلى هامش هذا الكتاب الرسالة المسماة بثمرات الاوراق في المحاضرات للشيخ تقي الدين ابي بكر بن علي المعروف بابن حجة الحموي)

٤٩٢٫٤٣ ادي شير،
ا د ی کتاب الالفاظ الفارسية المعربة – بيروت، مطبعة الكاثوليكية،
١٩٠٨ع، ١٩٣ ص،
(الالفاظ الفارسية دخل في اللغة العربي وستعمل كالفظ عربي عام)

الاصمعی ، عبدالملک — ۴۹۲.۵۴۳ ا ص م

کتاب النخل والکرم سمی بشرہ وجمع روایاتہ اوغسط ہفنر ، بیروت ،
المطبعة الکاثولیکیة للآباء الیسوعیین ، ۱۹۰۸ء ،

۳۸ ص ،

الاصمعی ، عبدالملک — ۴۹۲.۵۴۳ ا ن م

کتاب النبات والشجر سمی بشرہ وجمعہ اوغست ہفنر ، بیروت ،
المطبعة الکاثولیکیة ، ۱۹۰۸ء ،

۳۸ ص ،

اطی ، محمد بن علی التہانوی — ۴۹۲.۵۴۳ ا ع ل

کشاف اصطلاحات الفنون ـ مرتبہ ، وجیہ محمد وعبدالحق ،
وغلام قادر ، کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائیٹی آف بنگال ،

۲ ج ـ
ج ۱ ـ مقدمہ ، باب الالف ـ باب الظا ، فصل المیم ،
ج ۲ ـ باب العین ـ باب الیاء ـ
موجودہ کتاب مطبوعہ کلکتہ کا فوٹو آفسٹ میں تہران میں مکتبہ
خیام نے شائع کیا ہے ۱۹۶۷ء ،

اقبال ، — ۲۹۷.۶۰۷ ا ق ب

تجدید التفکیر الدینی فی الاسلام ـ عباس محمود ، مترجم ، القاہرہ ،
مطبعة لجنة التالیف والنشر ، ۱۹۵۵ء ،

۲۲۷ ص ،

بستانی ، بطرس — ۴۹۲.۵۴۵ ب س ت

مفتاح المصباح ـ بیروت ، ۱۸۶۱ء ،

۳۶۰ ص ،

(عربی گرامر)

بیلٹ ، جی ، جی ، — ۴۹۲.۷۳۲ ب ی ل

فرانسیسی عربی ڈکشنری ـ بیروت ، معارف پبلشر ،
۱۹۰۰ء ،

۷۸۹ ص ،

(فرانسیسی ، عربی لغت)

۴۹۲ ۴۷۳ ج و ا
جوالیقی، ابومنصور موهوب بن احمد،
کتاب المعرب من الکلام الاعجمی علی حروف المعجم ـ سنخاو، مرتبہ
لیپسا، انگل مین، ۱۸۶۷ء،
۱۸۵+۷۰ ص،
(ذکر فی هذا الکتاب ما تکلمت بہ العرب من الکلام الاعجمی ونطق بہ
القرآن المجید وورد فی اخبار الرسول صلعم واصحابہ والتابعین)

۴۹۲۷ ۴۳۳ ج ی د
جید، ریاض،
القاموس الوحید ـ الهادی، عربی باشکیل الکاموت بہا نقال،
مصر، مطبعة المصریة، ۱۹۵۷ء،
۱۱۳۵ ص،

۴۹۲ ۴۷۶ ح س ی
حسین بن شهاب الدین،
عقود الدرر فی حل ابیات المطول ـ ایران، آقا محمد خوانساری،
۱۲۷۰ھ،
(تلخیص المطول لتفتازانی فی علم العروض مع حل مشکل تها)

۴۹۲ ۴۷۳ ح ق ی
حقیقت، حسین شاہ،
خزینة الامثال ـ مترجمہ تراب علی، لاهور، مطبع مصطفائی،
۱۲۷۰ھ،
۲۲۲ ص،
(عربی امثال بین السطور ترجمہ، ترتیب، حروف تهجی، ادبی عربی،
اسکے بعد فارسی اسکے بعد اردو امثال)

۴۹۲ ۴۷۵۲ ج ا ر
جار اللہ،
شرح انموذج ـ محمد بن عبد المؤمن اردبیلی شارح، ۱۲۸۱ھ،
(نحو کی کتاب انموذج کی شرح، صفحات کے سر دهیمے دیئے گئے ہیں،
غالباً تهران کی مطبوعہ هے)

۴۹۲ ۴۷۵۳ ج ا م
جامی، عبد الرحمن
فوائد ضیائیہ المعروف بشرح ملا جامی، بمبئی، مطبع مخدومی،
۱۲۷۵ھ،
۲۰۰ ص،
(فی اولہ التقریر المعقول فی بیان الحاصل والمحصول لمولانا خادم احمد)

۴۹۲.۷۵ جستر ماتو ، ڈ سلا ؤنا
ج ر م عربی لاطینی گرامر - روم - هیلا اسٹیلاؤ بڈ ، ۱۶۳۶ ء

۱۰۲ ص ،

(لاطینی زبان میں عربی صرف ونحو ، حروف تہجی ، مقابلہ میں لاطینی حروف ، درمیان میں عیسائی مذہب کی دعائیں ، احکام اختصرات تام)

۴۰۲.۷۳ السرازی ، امام محمد بن ابی بکر بن عبد القادر
ر ا ز مختار الصحاح - محمود آفندی ، مرتب ، مصر ، مطبعۃ الامیریۃ ، ۱۹۰۵ ع ،

۷۷۱ ص ،

(عربی سے عربی لغت)

۴۹۲.۷۳ رچرڈ سن ، جان
ر چ ر فارسی عربی انگریزی لغت - لندن ، اکسفورڈ ، ۱۷۷۷ ء ،

ص (۱۶) ۲۲۸۶ ،

(عربی ، فارسی سے انگریزی لغت ، مشرقی زبان ادب پر ایک سیر حاصل مقدمہ)

۴۹۲.۷۳ الزبیدی ، محمد مرتضی الحسینی الواسطی
ز ب ی تاج العروس من جواہر القاموس - مصر ، المطبعۃ الخیریۃ ، ۱۳۰۶ ھ ،

۵ ج -

ج ۱ - ج ۲ - فصل الہمزہ من باب الجیم - فصل الیاء من الباب الذال ، (۳) من باب الراء - فصل الیاء من باب السراء ، (۴) من باب الراء - فصل الیاء من الضاد ، (۵) من باب الضاد فصل الیاء من باب الغین ،

۴۹۲.۷۵ زمخشری ، محمود بن عمر ،
ز م خ المفصل فی النحو باعتناء بروخ - لیدن ، ۱۸۵۹ --- ۱۸۷۹ ،

۲۳۲ + ۲۲ ص ،

(صدرہ بروخ بمقدمۃ وفہرس مفصل)

۴۹۲٫۷۲
ص د ی
صدیق حسن
فضل البیان العرب مجسطات البیان - بھوپال ، مطبع
الشاھجہان ، ۱۲۹۲ھ ،

۸۵ ص

۴۹۲٫۷۳
ص د ی
صدیق ، حسن خان
اصول اللغۃ فی البلغۃ - بھوپال ، مطبع شاھجہانی ، ۱۲۹۴ھ ،

۱۵۳ ص ،
(اصول لغویہ ، تاریخ لغات و اسماء کتب لغت)

۴۹۲٫۷۵۲
خ ب د
عبد الحق خیرآبادی
تسہیل الکافیہ - دھلی ، مطبع مجتبائی ، ۱۸۹۲ع ،

۱۲۸ ص ،

۴۹۲٫۷۵
ع س ک
عسکری ، حسن بن عبد اللہ بن سہل
کتاب جمہرۃ الامثال - بمبئی ، مرزا محمد شیرازی ، ۱۳۰۷ھ

۲۲۲ ص ،
(الامثلۃ التی تستعمل فی الادب العربی)

۴۹۲٫۷۳
ق ا ل
القالی ، اسماعیل بن القاسم
کتاب البارع فی اللغۃ قدم لہ باذ نکلیزیۃ - اے ، ایس ، فالٹن ،
لندن ، برٹش میوزیم ، ۱۹۳۳ع ،

۱۲۸ ص ،
(من ال[illegible] ... [illegible])

۴۹۲٫۷۳
م ب ر
المبرد ، ابو العباس محمد بن یزید
کتاب الکامل - قاھرۃ ، المطبعۃ الخیریۃ ، ۱۳۰۸ھ ،
۲ ج (یکجا)

۴۹۲٫۷۰۳
ن ش و
النشوان ، بن سعید الحمیری ،
شمس العلوم و دواء کلام العرب من الکلوم - عظیم الدین احمد ،
مرتب ، لندن ، گب میموریل ، ۱۹۱۶ع ،
ص - ۲۳ ، ۳۴۳ ص ،
(جرمن زبان میں مقدمہ ، فرھنگ ، عربی میں خوشی فہرست اماکن ، امم ،
قبائل اور کتب)

النيمني، محمد عبد العزيز ٣٩٢٫٧٥٢
م ی م
الفيد الفزاد ـ لاہور، یونیورسٹی آف پنجاب،
۱۲۹۷ھ،
۱۳۰ ص،

العساني، عبد الاحد النير، ٣٩٢٫٧٣
ن م د
اللغة العربية والفتين الفرنجيين الشاميين الشامية واللاتينية،
روم، الشطار بزینت السلطنتی، ۱۶۳۱ء،
ص ـ ۳۷+۲۸+۱۰۸۲،
(عربی، لاطینی لغات، معہ فہرست الفاظ عربی لاطینی، عربی لاطینی
غلط نامہ)

ولواط، رشید ٣٩٢٫٧٣
و و
منتخب اللغة عربی ـ ۱۲۹۱ھ،
(عربی سے فارسی لغت)

ویمسی، کارمیکیر، ٣٩٢٫٧٣٤
و ی ن
مسندشاعلی بن ابی طالب (شو النلی علی بن ابی طالب، اوکسوتی،
۱۸۰۶ء،
۳۲۸ ص،
(حضرت علی کرمقولے، امثال، تشریح الفاظ وامثال ولغات الفاظ
عربی لاطینی زبان میں)

الهمذانی، عبد الرحمان بن عیسی، ٣٩٢٫٧٣
ع م ن
کتاب الالفاظ الکتابیة ـ بیروت، مطبعة الآباء الیسوعیین،
۱۸۸۵ء،
۳۳۹ ص،

سائنسی علوم

ابن هیثم، ابوعلی الحسن بن حسن ٥٢٠
ا ب
مجموع الرسائل ـ حیدرآباد دکن، دائرة المعارف، ۱۳۵۷ھ،
۱ ـ اضواء الکواکب، (۲) فی الضوء (۳) فی المرایا المحرقة
بالقطوع (۴) ـ فی المرایا المحرقة بالدائرة (۵) فی المکان
(۶) فی شکل بنی موسی (۷) فی المساحة (۸) فی ضوء القمر

ابن هيثم ، ابوعلي الحسن بن حسن — ٥٣٥ ا ب ٤
كتاب تنقيح المناظر — مرتبه ، كمال الدين ، حيدر آباد دكن ،
دائرة المعارف العثمانية ، ١٣٤٧هـ ،

٢ج ،
ج ١ – ٢ –

ابن هيثم ، ابوعلي الحسن بن حسن ، — ٥٣٥ ا ب ٤
رسالة الحسن بن الهيثم ... مرسى عبد ... حمدى ،
القاهرة ... ١٩٣٨ ،

٨٠ ص ،
(ابحاث حسن بن الهيثم في الضوء)

الجاحظ ، ابى عثمان عمرو بن بحر — ٥٩١ ج ا ح
كتاب الحيوان — عبد السلام محمد هارون ، مرتب ، مصر ،
مصطفى البابي الحلبي ، ١٩٥٨ع ،

٧ جلد ،
(الجاحظ اول واضع لكتاب عربي جامع في علم الحيوان ، كتابه
يطلق بين يديك بالمقدار العلمي التفصيلي للحيوان جميعا)

الدميري ، ابوالبقا كمال الدين محمد بن موسى ، — ٥٩٠ د م ى
حيوة الحيوان — تهران ، مطبعة علي قلي خان ،
١٢٨٥هـ ،

بشمارة صفحات —
(جانورون كربارے مين مكمل معلومات ، حاشيه مين ان كي ترتيب از الف تا ي)

صون ، جرجس ... — ٥٥٣ ع و ن
الدر المكنون في الصنائع والفنون — بيروت ، ١٨٤٣هـ ،

٣٩٢ ص ،
(هذا الكتاب الكبير الحجم حاو من الفنون الصناعية من الاصول الصافية
... اسلوب سهل الماخذ سريع الفهم)

طوسى ، نصير الدين — ٥١٦ ط و س
كتاب في علم هندسة بتحرير اقليدس ... — تهران ، ١٢٩٨هـ ،

٢٠٨ ص ،
(بحث في اصول علم الهندسة والحساب المنسوب الى اقليدس الصوري
...)

المهری، سلیمان المهری ، ٥٥١.٣٦ ر
عمدة المهرية فی ضبط العلوم البحرية — [illegible]
اورینٹل پبلشرز ، ١٩٢٥ع ،

١٨٢+١٩+١ ص ،

طب و نباتیات و حیوانیات

ابن سینا، ابو علی بن حسین ، ٦١٢ ا ب س
القانون — لکھنؤ، [illegible] ١٩٠٦ [illegible]

٥٠٠ ص ،
(هذا الکتاب [illegible] من کل علوم [illegible])
مع ذکر الادویة المفردة والعملی الحافظ للصحة [illegible]

ابن هذیل، علی بن عبد الرحمن ٦٣٦ ا ب ھ
حلیة الفرسان وشعار الشجعان — مرتبه ، فرنسی لوئی ،
پاریز، پال گدتھر ، ١٩٢٢ع ،

٦٨ ص ،
(گھوڑوں کے متعلق مفصل معلومات)

افندی، محمد بن احمد ، ٦١٢ ا ف
الاسرار الربانية فی النباتات والمعادن والخواص الحيوانية — شام، [illegible]
مطبعة [illegible] معارف ، ١٣٠٠ھ ،

٢٨٨ ص ،
(البحث فی اعضاء الجسم الانسان [illegible] فی ضوء آیات
القرآن الحکیم)

الدمیاطی، شرف الدین عبد المؤمن ٦٣٦.١ د م
فضل الخیل — حلب ، مطبعة العلمیة ،

١٩٢ ص ،
(یحتوی هذا المجلد ایضاً رشحات المداد فیما یتعلق بالصافنات الجیاد
للامام شیخ محمد بخشی الحلبی)

طبری، ابوالحسن علی بن سهل ربن ٦١٥.٣٢ ط ب ر
فردوس الحکمة فی الطب — زبیر محمد صدیقی، مرتب ، برلن ،
مطبع آفتاب ، ١٩٢٨ع ، ٦٢٠ ص ،
(کتاب علی ابن ربن فی الطب و جوامع لفنون الحکمة)

ابن ... ،   ٣٢ ...
كامل القاعدة ... — مصر ، مطبعة الكبرى العامرة ،   ... ل ...
١٢٩٣ هـ ،
٢ ج ،
(... يحتاج
اليه ... مع ذكر ...)

—— ادب

آزاد بلگرامي ،   ٨٩٢،٧١
ديوان ... موسوم به ... — ...   آ ز ا
... ، ١٢٩٣ هـ — ١٨٧٧ع ،
٨٠ ص ،
(مولانا غلام علي آزاد بلگرامي كے عربي قصائد كا مجموعة)

ابن حارث ، مزاحم عقيلي ،   ٨٩٢،٧١٠٣
قصائد لمزاحم بن حارث العقيلي مع ابيات منسوبة اليه في كتب   ا ب ح
مختلفة — ... كرينكو ، مرتب ومترجم ، ليدن ، بريل ، ١٩٢٠ع ،
(٢٢+٣ ص ،
(بعد اصل القصيدة في العربي يلي الترجمة الانجليزية)

ابن خفاجة ، ابو اسحق ابراهيم بن خفاجة   ٨٩٢،٧١٢
ديوان ابن خفاجة ، ... — مصر ، مطبعة جمعية المعارف ،   ا ب خ
١٢٨٦ هـ ،
١٣٥ ص ،

ابن دانيال ، شمس الدين محمد ،   ٨٩٢،٧٣
... الخيال ، يعقوب جارج ، مرتب ، ارلنگ ... ، ١٩٠٢ع ،   ا ب د
١٩ ص ،
(حققه جارج يعقوب بالمانية)

ابن دحية ، ابو الخطاب عمر بن حسن   ٨٩٢،٧١٠٩
المطرب من اشعار اهل المغرب — ابراهيم الابياري وحامد عبد المجيد ، ا ب د
واحمد احمد بدوي ، مرتبين ، القاهرة ، ادارة نشر التراث القديم ، ١٩٥٤ع ،
٢٤٤ ص ، متن از ٢٤٧ تا ٣٠٣ ص ،
(فهارس الاعلام الكتب القوافي والشعراء وشعرهم واللغة)

ابن قلاقس ،

دیوان ابن قلاقس — مصر ، مطبعة الجوائب ، ١٩٠٥ ع ،

١٢٠ ص ،

(ابن قلاقس مشہور شعراء القرن السادس الھجرۃ)

ابن المعتز ، ابو العباس عبد الله

کتاب البدیع مع مقدمہ ازنا ... — لندن ، لوزاک کمپنی ،

١٣٥ ص ،

١٣٢+١٣١ ص ،

ابن المعتز ، عبد الله

کتاب طبقات الشعراء فی مدح الخلفاء والوزراء ، عباس اقبال ،

مرتب ، لندن ، گب میموریل سیریز ، ١٩٣٩ ع ،

٥٥+٢٦ ص ،

(اصلی قلمی نسخہ کا عکس)

ابو عبیدہ (الشارح)

کتاب النقائض نقائض جریر والفرزدق باعتناء بیفان — لیدن ،

مطبعة بریل ، ١٩٠٥ ع ،

٣ جلد —

(ھو دیوان شعر یتضمن طرق فی شعر ... التناقض فی الھجاء

وغیرہ من فنون الشعر —

ج ١ — مقدمة باللغة الانکلیزیة — (٣) الفہارس ،

اعادت طبعہ بالاوفست مکتبة المثنی ببغداد لصاحبہا قاسم محمد الرجب)

ابو العلاء المعری ،

رسائل ابی العلاء المعری — بیروت ، مکتب الجامعة ، ١٨٩٤ ع ،

٢٠٦ ص ،

(ابو العلاء المعری کے خطوط ... افندی عباس الانسی کی شرح)

ابو العلاء المعری ، احمد بن عبد الله ،

شرح التنویر — مصر ، حسین بک ، ١٢٨٦ھ ،

٢٢٨ ص

ومحجن ، عبدالله بن حبيب — ٨٩٢٫٤١١ ا ب م
ديوان ابي محجن الثقفي — لو ويكيامبلا ، مصفرة ب . . .
ليدن ، بريل ، ١٨١٧ع ،

٢٩ ص ،

محمد بن محمد — ٨٩٢٫٤٣ ا ح م
طهمة اليمن — ... ، ١٢٥٧هـ ،

٣٥٢ ...

اصبهاني ، ابوالفرج علي بن الحسين ، — ٨٩٢٫٤٣ ا ى ب
رنات المثالث والمثاني في روايات الاغاني مرتبة ... بيروت
المطبعة الكاثوليكية ، ١٩٠٨ع ،

ج ٢ —
ج ١ — السروايات الادبية ، (٢) ———

اصبهاني ، ابوالقاسم حسين بن محمد — ٨٩٢٫٠٨ ا ن ب
محاضرات الادباء ومحاورات الشعراء — مصر ، مطبعة ابراهيم
مويلحي ، ١٢٨٧هـ ،

٢ جلـد —

اصفهاني ، عبدالمؤمن الحربي — ٨٩٢٫٠٣ ا ص ف
اطباق الذهب — لكهنؤ ، مطبع مجمع العلوم ، ١٨٢٨ع ...

٦٠ ص ...

نوستيخو مرروث — ٨٩٢٫٣٨ ا خ د
دخب الطع — بيروت ، مطبع المرسلين ... ١٨٨٣-٨٣ع ،

٢ ج ، (الجزء الاول والثاني)

الف ليلة و ليلة — ٨٩٢٫٤٣ ا ل ف
الف ليلة و ليلة — عبدالرحمن شرقاوى ، مرتب ، بولاق ،
مطبعة الكبرى ، — ١٢٥١هـ ،

٢ ج ،
(مجموعة الحكايات والامثال الفسرنيه)

اطلون ، الجميل
الكتاب الذهبي لیوبيل المقتطف الخمسيني ـ قاهرة ، مطبعة المقتطف ، ١٩٢٦ع ،

٢٢٠ ص ، (٢١ تصاویر)
(رسالۂ المقتطف کی گولڈن جبلی ، مضامین ، وقالات ، مرکزی جلیل القدر ادیبوں ، احمد لطفی ، احمد شوقی ، علامہ رشید رضا ، ... حسین هیکل ، محمد ... ، ... ، ... ، ... اکثر ... حسین و غیرهم کی تصاویر)

اهلورث ، ڈبلو ،
العقد الثمین فی دواوین ستة الشعراء الجاهلیین ـ لندن ، تروبز کمپنی ، ١٨٧٠ع ،

٢٢٣+١١٣+٢٠ ص ،
(عربی زبان کے شعراء قدیم کا مجموعہ اشعار جسے خاص طور پر پیرس اور گوتھے لیڈن کے مخطوطات اور دوسرے مختلف حصوں سے مرتب کیا اور مختلف فنون کی فہرست درج کی گئی ہے .)

اقبال ،
الدین داود ـ بغداد ، مطبعة المعارف ، ١٩٥١ع ،

٦٣ ص ،

الاکمه ، داود الانطاکی
تزیین الاسواق ، تفصیل اشواق العشاق ـ مصر ، ١٢٩١ھ ،

ج ١ و ٢
بهامشه دیوان الصبابة لشهاب الدین احمد بن ابی حجلة المغربی)

ابوشادی ، احمد زکی
دیوان ابوشادی ، ملحقها نخ من شعر آبی شادی ـ لیبزگ ، گستاؤ فشر ، ١٩٢٦ع ،

٥٣+٣ ص ،

برنو ، آر
منتخبات عربک شعر ـ برلن ، اوتهر ایند رچارڈ ، ١٨٩٥ع ،

٣١١ ص ،

البكري ، ابوعبيد عبد الله بن عبد العزيز — ٨٩٢٫٧١٠٨ ب ك ر

سمط اللآلي في شرح امالي القالي — عبد العزيز الميمني ، مرتب ، قاهرة ، ١٩٣٦ع ،

٢ج ،

الجرجاني ، عبد القاهر — ٨٩٢٫٧٠٨ ج ر ج

الطرائف الادبية — عبد العزيز الميمني ، مرتب ، قاهرة ، لجنة التأليف والترجمة والنشر ، ١٩٣٧ع ،

٣٠٥ ص ،

(مجموعة اشعار دو حصون پرمشتمل ، پهلے حصے مین ديوان الافوه الاودى ، ديوان الشنفرى ، ٩ دوسرے نادر قصائد ، حصة دوم ديوان ابراهيم بن عباس الصولي ، المتنبي الهجري وابو تمام كے اشعار)

الجمحي ، محمد بن سلام — ٨٩٢٫٧١٠٩ ج م ح

طبقات الشعراء — ليدن ، بريل ، ١٩١٣ع

٤٦+٢٠٦ ص ،

(في نقد الشعر العربي)

جاحظ ، ابوعثمان عمرو بن بحر ، — ٨٩٢٫٧٣ ج ا ح

كتاب البخلاء — ولوش جى وان ، مرتب ، ليدن ، بريل ، ١٩٠٠ع ،

٢٩٠+١١ص ،

(من اجيد الكتب في الشرادب العربي جمع فيه قصص البخلاء)

جاحظ ، ابوعثمان عمر — ٨٩٢٫٧٣٣ ج ا ح

كتاب مسمى بالمحاسن والاضداد المنسوب الى ابى عثمان عمرو بن بحر الجاحظ ،

ليدن — بريل ، ١٨٩٨ع ،

٣٨٢ ص ،

(مجموع الحكايات والخطب والمواعظ)

الحموي ، ابن حجة — ٨٩٢٫٧٠٩ ح م و

المختار من كتاب الاوراق — مطبعة كستا نسوماس ،

١٨٦ ص ،

(مجموعة من الادب ولا خبار والتواريخ والقصص والنوادر والملح والفكاهات واخبار الاذكياء والعلماء والبخلاء والحمقى واصحاب المواهب والمعروات)

٨٩٢٫٤٣٣ حريري، ابومحمد القاسم بن علي
خ ر ش ي شرح مقامات حريري للامام ابي العباس احمد بن عبد المؤمن الشريشي ــ داد الاول،
مطبعة العامرة الشرفية ، ١٣١٢ هـ

٢ج

(وهو الشرح الكبير من شروح ثلاثة)

٨٩٢٫٤٣٨ الحريري،
ح ر ي المقامات الحريري ــ سٹینگاس، ایف، مرتب ، لندن،
ذك وڈاليڈسن، ١٨٩٧ع

ص ٣٧٢

(طلباء كے لئے يه انگريزی اڈيشن عربی متن كر ساتھ ، تاريخی
تنقيدی، او ر نحوی نوٹ كے ساتھ)

٨٩٢٫٧١٢ حسان بن ثابت ،
ح س ا ديوان حسان بن ثابت ــ مطبعة محمدية ، ١٢٨١ هـ

١٠٣ ص ،

(صاحب رسول الله صلعم وشاعره اسلام قديماً ، ستين سنة في الجاهلية
ومثلها في الاسلام في رواية ان رسول الله صلعم قال " ان الله يريد حسان
بروح القدس)

٨٠٨ خطيب دمشق ، جلال الدين محمد بن عبد الرحمن ،
خ ط ي تلخيص المفتاح ــ كلكته ، ١٨١٥ع

١٧٥ ص

(نهايت واضح عربی ٹائپ میں مطبوعه ، فورٹ ولیم کالج کی ملکیت
کی مہر شده)

٨٩٢٫٧٦ خوارزمي، ابوبكر
خ و ا رسائل ابوبكر خوارزمي ــ بمبئی ، مرزا محمد شيرازی، ١٣٠١ هـ

٢٠٠ ص ،

(مجموعة الرسائل والمكتوبات في احسن اسلوب في الادب العربي)

٨٩١٫٥٥٣١ الرومي ، جلال الدين ،
ر و م فصول من المثنوي مترجمة عبد الوهاب عزام ــ القاهرة ،
لجنة التاليف ، ١٩٤٦ع

١٩٩ ص ،

السبع المعلقات ٨٩٢٫٧١١٧
س ب ع
السبع المعلقات مترجمہ جانسن ، ایف ، ای ، لندن ،
لونگ اینڈ کمپنی ، ١٨٩٣ع ،
١١١ × ×+ ٢٣٦ ص ،
(ابتدا میں شیخ فیض اللہ بھائی کا مترجم و ترجمہ سے متعلق ایک
مبسوط تعارف ترجمہ انگریزی ، پھر انگریزی میں نحوی تشریح)

سراج ، ابی محمد جعفر بن احمد بن الحسین ٨٩٢٫٧٣
س ر ا
کتاب مصارع العشاق ـ قسطنطنیہ ، مطبعۃ الجوائب ،
١٣٠١ھ ،
٣٣٢ ص ،

السیوطی ، عبد الرحمن ٨٩٢٫٧٣
س ی و
مقامات ـ قسطنطنیۃ ـ مطبعۃ الجوائب ،
١٢٩٨ھ ،
١٠١ ص ،

الشروانی ، احمد بن محمد بن علی بن ابراہیم الانصاری ٨٩٢٫٧٣
ش ر و
العجب العجاب ـ کلکتہ ، وارث علی ، ١٢٦١ھ ،
٣٢٣ ص ،
(ذاتی خط و کتابت ، رقعات ، یہ کتاب غوث ولیم کالج کی ملکیت
تھی ، مہر و دستخط کرسا ثبت ہے)

الشنتمری ، یوسف بن سلیمان بن عیسی ابو الحجاج الاعلم ٨٩٢٫٧١١
ش ن ت
العقد الثمین ـ ھالورد ، ڈبلیو ، مرتب ، پیرس ، پال گیتھنر ،
١٩١٣ع ،
١١٣+ ٢٢٣ ص ،
(پیرس ، گوتھہ ، اور لیدن کے مخطوطات سے مقابلہ کرکے بعد کاوش
و محنت کے بعد ترتیب دیا گیا ، النابغۃ ، عنترۃ ، الطرفۃ ، زھیر ،
علقمۃ اور امرؤ القیس)

الصولی ، ابوبکر محمد بن یحیی ٨٩٢٫٧١٢٠٩
ص و ل
الاوراق اخبار الراضی باللہ ـ لندن ، ھیورث ڈن ،
١٩٣٥ع ، ٣٠٨ ص ،

الصولی ، ابوبکر محمد بن یحیی
اشعار اولاد الخلفا واخبارہم من کتاب الاوراق – دن – ج ، ھیور ،
مرتب ، لندن ، گب میموریل ،

۳۶۱+۱۱ ص ،

طفیل بن عوف الغنوی والطرماح ابن حکیم الطائی ،
دیوان الطفیل والطرماح مرتبہ ، کرنکاؤ ، ف ، لندن ، گب میموریل ،
سیریز ، ۱۹۲۷ع ،

۸۸+۱۱×۲۶۲ ص ،
(طفیل بن عوف اور الطرماح کے اشعار ، ان کی شرح ، انگریزی میں مفصل
بحث)

قدامہ بن جعفر الکاتب البغدادی ،
نقد الشعر – مرتبہ ، بونیباکر ، س ، آ – لیدن ،
مطبعۃ بریل ، ۱۹۵۶ع ،

۱۲۲+ ۸۰ ص ،

القطامی ، عمر بن شییم بن عمرو التغلبی ،
دیوان القطامی مع شرح الدیوان – برت موسیو ، مرتب ، لیدن ،
بریل ، ۱۹۰۲ع ،

۹۲ و ۵۳ ص ،
(مع مقدمۃ وملحوظات للموسیوبرت باللغۃ الالمانیۃ مع المتن
شروح باللغۃ العربیۃ)

کسرنکو ، ایف ،
فہرس کتاب الامالی لابی علی اسماعیل ابن القاسم القالی لجنۃ بوذن ،
لیدن ، بریل ، ۱۹۱۳ع ،

۸۹ ص ،

مسلم بن ولید الانصاری
دیوان ابو الولید مسلم بن ولید الانصاری الشہیر بصریع الغوانی –
ایم – جے – دی گوئجے ، مرتب ، لیدن ، بریل ، ۱۸۷۵ع ،

۳۱۸+۷۹ ص ،

المفضل ، بن محمد
المفضلیات ، جیمز چارلس ، مرتب ، لندن ، گب میموریل سیریز ،
۱۹۲۴ع ،
۳۶۰ ص ،
(شیرین بخش تبوریدہ (انڈکس) مرتبہ بیون ، اے۔ اے ،

تاریخ ، سیرت جغرافیہ و سفرنامے

ابن بشکوال ، ابوالقاسم خلف بن عبدالملک ،
کتاب الصلۃ ۔ السید عزت العطار الحسینی ، مرتب ، القاہرہ ،
مکتب نشر الثقافۃ الاسلامیہ ، ۱۹۵۵ع ،
۲ ج ، سلسلۃ من تراث اندلس
۱ ج ۔ باب الالف ، احمد بن عمر ۔۔۔۔ عبدالوہاب ،
۲ ج ۔ باب العین ، عثمان ۔۔۔۔ یعقوب وتذکرۃ النساء و
فہارس اسماء البلدان و الاماکن والدول ائمۃ ،

ابن بطوطہ ،
واتیجز ذا بن بطوطہ ۔ ڈیفرمری ، مترجم ومرتب ، پیرس ،
سوسائیٹی ایشیاٹک ، ۱۹۲۷ع ،
ج ۴ و ۵ (یکجا)
ج ۴ ، ذکر سبب بعث الہدیۃ الصین ، ذکر و صرل الا سرالکوہم
الی ۔ فرانسیسی مترجمہ مع متن ۔
ج ۵ ۔ فہرست اسماء واماکن وغیرہ ،

ابن تغری ، ابوالمحاسن یوسف ،
منتخبات من حوادث الدہور فی مدی الایام والشہور ۔ ولیم پوپر ،
مرتب ، کیلیفورنیا ، یونیورسٹی پریس ، ۱۹۳۰ع ،
۴ جلدیں ۔
فصل اول ۔ من سنۃ ۸۴۵ ۔۔ ۸۵۶ ھ ،
فصل ثانی ۔ من سنۃ ۸۵۷ ۔۔ ۸۶۳ ھ ،
فصل ثالث ۔ من سنۃ ۸۶۵ ۔۔ ۸۷۳ ھ ،
فصل رابع ۔ من سنۃ وشتمل علی زیادات واصلاح زالفلاط وفہارس
و شرح حکایات انگلیزی ،

٩١٥
ج ب ی
ابن جبیر، ابوالحسن محمد بن احمد الکنانی الاندلسی
رحلة ابن جبیر — ولیم رائٹ ، مرتب ، لیدن ، ای جے برل
بریل ، ١٨٥٢ء ،
٥٨ + ٣٦٠ ص ،
(مقدمہ انگریزی زبان میں ، ترجمة المصنف عربی بذکر اخبار ۔ ۔ ۔ شہر محرم سنة احدی وثمانین)

٩١٠
ا ب ح
ابن حوقل ، ابوالقاسم النصیبی ،
کتاب صورة الارض — دی غویہ ، مرتب ، لیدن ، مطبعة بریل ،
١٩٣٨ء ،
٥٢٨ص نقشے مع ۔ ۔ ۔ ،

٩١٠
ا ب خ
ابن خرداذبہ ،
کتاب المسالک والممالک — دی غویہ ، مرتب ، لیدن ،
بریل ، ١٨٨٩ء ،
٣٠٨ + ٢١٦ ص ،
(فرنچ ترجمة و تشریح)

٩٠١
ا ب خ
ابن خلدون ، عبدالرحمن بن محمد ،
مقدمة ابن خلدون — قاہرہ ، مطبعة التقدم ، ١٣٢٦ھ ،
٦٩٣ص ،
(المقدمة فی فضل علم التاریخ ۔ ۔ ۔ اشعار العرب واهل الامصار لهذا العهد)

٩١٠
ا ب ر
ابن رستہ ، ابوعلی احمد بن عمر
کتاب الاعلاق النفیسة — دی غویہ ، مرتب ، لیدن ، بریل ،
١٨٩١ء ،
٣٤٣ ص ،
(ذکر الفلک وهیئته وحرکته وکیفیته وظهور آثار حکمة الله تعالی وعجیب قدرتہ فی صنعته وترکیبه)

٩٦٢
ع ب د
ابن عبد الحکیم ، ابوالقاسم عبد الرحمن بن عبد الله
فتوح مصر واخبارها — ٹوری ، سی ، مرتب ، نیوہیون ، یالے یونیورسٹی
پریس ، ١٩٢٢ء ،
٣٦٠ ص + ٢٣ ،
(ذکر وصیة رسول الله صلی الله علیه وسلم بالقبط — محمد بن مسلمة الانصاری)

ابن العبري ، ابو الفرج بن هارون المطبيب ، ٩١٠.٩ ا ب ع
تاريخ مختصر الدول ـ بيروت ، المطبعة الكاثوليكية ، ١٨٩٠ م ،

٤٤٠ ص ،
جمع اخبار من بلغة في اختصار ، يه تهذيباً للاخبار وانتقى الاسماء
والمنقول وتراجم العلماء الاطباء) بدأ التاريخ عن آدم الى الدولة
المحتلة من ملوك العرب المسلمين الى ملوك المغول)

ابن عربشاه ، احمد بن محمد الدمشقي ٩٥٣ ع ث ى م
عجائب المقدور في اخبار تيمور ـ مصر ، المطبعة العامرة العثمانية
١٣٠٥ هـ ،

٢٢٣ ص ،

ابن القيسراني ، أبو الفضل محمد بن طاهر ٩٢٩ ع ا ب ق
الانساب المتفقة ـ بريل ، ١٨٦٥ م ،

٢٢٩+١٩ ص ،
(منكر الاسماء والانساب اتفق في الخط و تماثل في النقط والضبط
مثل بلدتين او قبيلتين او صناعة ونسب)

ابن الفرضي ، ابو الوليد عبد الله بن محمد بن يوسف الازدي ٩٢٠ ر ض
تاريخ علماء الاندلس ـ مجريط ، ، ، ، ١٨٩١ ،

٤١٣ ص ،
(حرف الالف باب ابراهيم ـــ حرف الميم ، مسلم بن سوار ،
(١٢١١ ، علماء ، شعراء ، ادباء وغيرهم كان ذكره ،)

ابن الفرضي ، حافظ ابو الوليد عبد الله بن محمد بن يوسف ٩٢٣ ع ف ر ض
تاريخ العلماء والرواة للعلم بالاندلس ـ السيد عزت العطار الحسيني ،
مرتب ، القاهرة ، مكتب نشر الثقافة الاسلامية ،

٢ ج ـ سلسلة من تراث الاندلس ٣ ،

ج ١ ـ ذكر دخوله الامام عبد الرحمن بن معاوية الاندلس ،
باب النهاية ـ لهب بن سماع المذحجي ،

ج ٢ ـ حرف الميم ـــ مالك ـــ حرف الياء ـــ

يوسف بن موفن ،

915
ا ب ف
ابن الفقیہ، ابوبکر احمد بن محمد الهمدانی
مختصر کتاب البلدان — دی غوبہ، مرتب، لیدن، مطبعة بریل،
۱۸۸۵ء، ۱۳۰۲ھ،
۳۶۵+ ۷ ص،

910.925
ا ج م
ابن ماجد، الشیخ شهاب احمد
کتاب الفوائد فی اصول البحر والقواعد — فراند جبریل، مرتب،
پیرس، پال گتنر، ۱۹۲۱-۲۳ء،
جلد ۲ —
(مخطوطہ کا عکس، ابن ماجد نے بحری سفر کے اصول و قواعد کے ساتھ
ساتھ سمندری راستوں اور بندرگاہوں کی وضاحت کی ہے)

915
ا ب ف
ابو الفداء، اسماعیل بن محمد
تقویم البلدان قد اعتنى بتصحیحه رینود والبارون ماك كوكين،
باریس، دار الطباعة السلطانیة، ۱۸۴۰ء،
۵۳۹ ص،

915
ا ب ف
ابو الفداء، عماد الدین اسمعیل بن محمد عمر،
تقویم البلدان — رینود، مرتب، پیرس، طباعة السلطانیہ،
۱۸۴۰ء،
۵۳۹+۵۷ ص،
(اشتملت على ذكر الارض والبحار والاقاليم السبعة مع ذكر البلاد
فی الجداول)

953
ا ت ل
الاتلیدی، محمد دیاب
اعلام الناس — بما وقع للبرامكة مع بنی العباس، ... اسلامیه،
۱۲۸۹ھ،
۲۷۶ ص،

915
ا ح م
احمد بن ماجد
معرفة ثلاثة ازهار فی البحار — لیت هشتراند، المجمع العلمی
للاتحاد السوفیاتی، ۱۹۵۷ء،
۱۰۵+۱۹۳ ص،
(المأخوذة من النسخة العربية الفريدة التی توجد فی مكتبة معهد الا
الاستشراق قام بنشرها وتحقیقها وترجمتها الى اللغة الروسية
ووضع الفهارس تیودور شوموفسكی)

٩١٥١
خ و ا
الخوارزمي ، ابو جعفر محمد بن موسى
كتاب صورة الارض من المدن والجبال والبحار والجزائر والانهار استخرجه
الخوارزمي من كتاب جغرافيا الذي الفه بطليموس القلوذي ـ نشره
هانس فون ، مـــرتب ، فيينا ، آدولف هولزهوزن ، ١٩٢٦م ،
١٩٢ + ١٣١ ص ، (تصاوير)

٩٢٣٫١٥٣
ش ر و
الشرواني ، احمد بن محمد بن علي الانصاري اليمني ،
المناقب الحيدرية ـ لكهنؤ ، المطبعة السلطانية ، ١٢٣٥ ه ،
٢٠٠ ص ،

٩١٥٫٣٢
ص د ي
صديق حسن ،
رحلة الصديق الى البيت العتيق ـ لكهنؤ ، مطبع علوي ، ١٢٨٩ هـ
٩٨ ص ،
(ذكر فيه حادثات وواقعات ايام الحج وذهابه الى الارض المبارك
ورجوعه الى الهند)

٩٥٦٫٣ ط ر ا
طراد ، حبيب ابراهيم
تاريخ الدولة العثمانية والممالك التي انفصلت عنها ـ بيروت ، مطبع لبنانية ،
١٨٨٦م ،
١٤٢ ص ،
(تاريخ العثمانيين الابطال الذين خدمت لهم الدهر بفتح الغزاة ووشيت
جنودهم سائرا فتقاربوهم واسترحمهم سبيل اتحاد الشعوب)

٩١٥٫٣
ظ ا هـ
الظاهري ، غرس الدين خليل بن شاهين
كتاب زبدة كشف الممالك وبيان الطرق والمسالك ـ بولس راويس
مرتب ، بيروس ، مطبعة جمهورية ، ١٨٩٤م ،
٢٠١ ص ،
(الباب الاول ـ في تشريف مصر في ذكر مكة المشرفة ،
الباب العاشر ـ ذكر الممالك الشريفة الاسلامية وغير المملكة
الشاميـــة)

۹۵۴ ا ل غ الغخانی، عبد اللہ محمد بن عمر المکی الآصفی
ظفر الوالہ بمظفر وآلہ — راس، ڈنسن، مرتب، لیدن، حکومت
ہند، ۱۹۲۸ء،
ص از ۷۲۱ تا ۱۰۷۴ + ۹۵ ص،
(ج ۳ — الاشعۃ المتالقہ من تاریخ سیف القانی الخراسانی،
واقعات ۷۲۱ھ تا ۹۲۶ھ، توسط جلال الدین ابراہی فحجاب،

۹۱۰ ا ص خ الاصطخری، ابراہیم بن محمد الفارسی
کتاب الاقالیم — مولر، جی، ایچ، مترتب، المطبعہ گوتھہ،
۱۸۳۹ء،
۱۲۶ ص، ۱۹ رنگین نقشے،
(تذکرہ و دل (مام ممالک وصفۃ واقالیم الارض وصور حدودها و بحارها
و انهارها مفصلا)

۹۱۰ ا ص ط الاصطخری، ابواسحاق ابراہیم بن محمد الفارسی،
کتاب المسالک والممالک — مرتبہ، دی غویت، لیدن،
ای، جے، بریل، ۱۹۲۷ء،
۳۳۸ + ا ص،
(وهو معمول علی کتاب صور الاقالیم الشیخ ابی زید احمد بن سہل البلخی)

۹۱۰ ب ش ا البشاری، شمس الدین ابی عبد اللہ محمد بن احمد بن ابوبکر البناء الشامی المقدسی،
احسن التقاسیم فی معرفۃ الاقالیم — دی غویہ، ایم — جے، مرتب،
لیدن، مطبعۃ بریل، ۱۹۰۶ء،
ج ۲ —
ج ۱ — متن — (ج ۲) — اذکر و تشریحات فرانسیسی میں)
ج ۲ — اذکر و تشریحات فرانسیسی میں،

۹۲۲۶۳ ب ی بیلو، سلطان محمد ؟
افغانستان کی تاریخ پر ایک تذکرہ — ریٹنگ، سی، ای، جے،
لندن، لوزاک اینڈ کمپنی، ۱۹۵۱ء،
۲۱۲ ص،
جنوبی سوڈان کے متعلق ... تاریخی حالات،
یہی کتاب مخطوطہ کا فوٹو شدہ ہے —

٩٢٢ ت غ ر

تغری، بردی الجمال الدین

مورد اللطافة – کارلائل ، جی ، ڈی ، مرتب ، لندن ، وعاو شہ اجذ فیلس ، ١٧٩٢ء ،

١٣٢+١٣٢+٥٥ ص ،

(خلفاء قا نمین مصر، وسلاطین مثہ دیکی تاریخ وتذکرہ متن کی محسد لا غیدہ من متدمنہ امیرتر، ماهنی)

٩١٥ ح م و

الحموی، یاقوت بن عبد اللہ:

کتاب المشترک وضعا والمفترق صقعا – فریڈنڈ وستنفیلڈ ، مرتب ، گوٹنجن ، ١٨٣٦ء ،

٤٧٥+٣٥ ص ،

(فی اسماء البقاع لفظا وخطا ووافق شکلا ونقطا مرتب علی حروف المعجم)

٩٠٩ د ی ن

الدینوری ، ابو حنیفۃ احمد بن داؤد

فہرست کتاب الاخبار الطوال – اغناطیوس ، کراتشقوفسکی ، مرتب ، لیدن ، بریل ، ١٩١٢ء ،

٨٢+٩٣ ص ،

٩٠٩ د ی ن

الدینوری ، ابی حنیفۃ احمد بن داؤد

الاخبار الطوال – مصر ، مطبعۃ السعادۃ ، ١٣٣٠ھ ،

٣٨٣ ص ،

(المصنف کان عالما مشهورا المورخ المتقدم بارعا فی مختلف الفنون ذکر فی هذا الکتاب ملوک الارض من لدن آدم علیہ السلام الی انقضاء ملک یحیی و جبیر بن شہربار بن کسری ابرویز)

٩١٠ س ه ر

سہراب

کتاب عجائب الاقالیم السبعۃ الی نهایۃ العمارۃ ، وکیفیۃ هیئۃ المدن و احاطۃ البحار بها وشق انهارها ومعرفۃ جبالها وجمیع ما وراء خط الاستواء والطول والعرض بالمسطرۃ والحساب والعدد والهیئۃ علی جمیع ما ذکر – هانس فون مزیک ، مرتب ، واٹن ، آدولف ہولز ہوزن ، ١٩٢٩ء ،

٢٠١ + ١٧ ص ،

950 عماد الدين محمد بن محمد
ع م ا تواريخ آل سلجوق وهذا الجزء مشتمل على زبدة النصرة ونخبة العصرة،
هوتسما ، ايم ، مرتب ، ليدن ، بريل ، ١٨٨٩ م،
٣٢٣ ص،
(تاريخ الدولة السلجوقية من اشبار وزار)

953 همدانی ، ابومحمد حسن بن احمد بن يعقوب
ه م د صفة جزيرة العرب - ليدن ، بريل ، ١٨٨٤ م ،
٢ جلد -

915 ياقوت الحموی ، شهاب الدين ابوعبد الله
ی ا ق المعجم البلدان - بيروت ، دار صادر ، ١٩٥٥ م ،
٢٠ جلد -

ج ١ - آباد ، آذربائيجان ، (ج ٢) آذربائيجان ، اميوطي ،
ج ٣ - آط - بوطاسرة (ج ٤) بوناس ، بيضة ،
ج ٥ - التاج - حرقوة ، (٦) جركان - جزيرة ،
ج ٧ - جزيرة - خل ، (٨) خل - ديوقان ،
ج ٩ - ذات - زاهرية ، (١٠) زاد - ساه ،
ج ١١ - ساه - شفاء (١٢) شفاء - صنين ،
ج ١٣ - طابان - عصب (١٤) عضدية - فرداقيء
ج ١٥ - فرنداز - قصة (١٦) قنية - كماك
ج ١٧ - شي - مسلح (١٨) مسلح - يماك
ج ١٩ - بماك - ودعان (٢٠) ودعان - ييسين

فارسی کی نایاب کتابوں کی فہرست

موضوعات فہرست کتب فارسی

[illegible] — ۱۲۸۲م ،

... خسرو ،
زاد المسافرین — محمد ... الرحمن ، مرتبہ ، برلن ،
شرکت کاویانی ، ۱۳۴۱ ھ ،

۵۱۸ ص ،
(قول اول ، علم حاضر است ـــ قول بیست وششم ، ایجاب
ثواب وعقاب)

اخـــلاق

-----**-----

اسمٰعیل بن محمد تبریزی ،
حیات النفوس — الہ آباد ، مطبع انوار احمـــدی ،

۳۵۲ ص ،

پوالبلداس ، گسائین دلی
گلـــزار مال — بمبئی ، مطبع محمدی ، ۱۸۳۸ ع ،

۲۸۹ ص ،
(این نسخہ در زبان سنسکرت پربود چندر اودی بود مدنی
دالوع فنـــر)

عبدالماجد ، دریابادی ،
تحفہ خســروی — لکھنؤ ، نول کشور ، ۱۹۲۱ ان ،

۷۷ ص ،
(حاکم ومحکوم ، شاہ و رعایا کے باہمی تعلقات وفرائض پر قرآن و
حدیث کے احکام ، علماء اسلام وحکماء یونان کے بہترین اقوال
کا مجموعہ فــارسی میں)

تیراندازی، موبد،
خورده اوستا با معنی ـ مبمبئی ... ، ۱۳۳۲ ه‍ . ۲۹۵.۳
ت ی ر

۵۱۹ ص ،
(کتاب ادعیه ... و ... فارسی)

قاضی، محسن، ۲۱۰
ق ا ن
دبستان مذاهب ـ ، ۱۲۶۷ ه‍ ،

۲۸۶ ص ،
)

هرمزدیار داراب، ۲۹۵
ه ر م
روایات داراب هرمزدیار ـ مرتبی، موبد مانکرستم اونوالا
گلزار حسنی پریس ، ۱۹۰۰ و ۱۹۲۲ ع ،

دو جلد ـ
(جلد اول و دوم ـ مذهب زرتشتی ... جملة معلومات)

اسلام ـ تعلیمات

-------***-------

خسرو، حکیم ناصر، ۲۹۷.۷
خ س ر
کتاب وجه دین ـ برلین ، شرکت کاویانی، ۱۳۴۳ ه‍ =

۳۰۴ ص ،
(شرح حال حکیم ناصر خسرو، آغاز کتاب ، اعتراف به حجت خدا
تعالی ـــ ... احوال و ...)

رازی، فخرالدین، ۲۹۷.۳
ر ا ز
جامع العلوم ، بمبئی، ملک الکتاب ، ۱۳۲۳ ه‍ ،

۲۲۳ ص ،

الواعظ ۲۹۷.۴
و ا ع
ابواب الجنان ، تبریز ، دارالطباعه مشهدی ، ۱۲۷۱ ه‍ ،

۲۵۱ ص ،

(وعظ و خطابه)

۱۷۰ ت ح ۔ کتاب تحفة الملوک ـ تهران، ۱۳۱۷هـ ،

۱۱۲ ص ،

۱۷۰ و ا ک — واعظ، کاشفی،

اخلاق محسنی ـ کانپور، نولکشور، ۱۲۹۳هـ ،

۱۷۶ ص ،

(مجموعة پند و حکمت و موعظه)

۱۷۰ وا غ — واعظ کاشفی، ملا حسین ،

انوار سهیلی ـ هرتفرد، دارالطبع کالج، ۱۸۲۷ع ،

۲۳۹ ص ،

مذهب یهودیت

------***----

۲۲۱هـ ت و ر — توراة ، کتب العهد العتیق ،

کتاب المقدس ، الن و ولیم و فاضل خان ، مترجمین ، ادنبرغ

دارالطباعة ترمس کنستبل ، ۱۸۴۵ع ،

ج ۱ ـ

(منت ملبوتن کتاب یعنی پنج کتاب موسی معرو به سفر

تکوین وسفر خروج وسفر لویان وسفر اعداد و سفر توریة مثنی

و کتاب یوشع بن نون از اصل زبان عبرانی به زبان فارسی)

۲۲۲هـ ت و ر — توریة ،

کتاب المقدس و نیز کتاب العهد العتیق ـ ولیم گلن، مترجم،

لندن، ولیم ... ، ۱۸۵۶ع ،

۱۲۲۸ ص ،

(از اصل عبرانی بزبان فارسی ترجمه)

باستعانت فاضل خان ،

مذهب پارسی

-------***------

۲۹۵هـ۲۱ ب ه ر — بهرام رستم ،

خورشید نامه مشتمل چهار رسائل موسوم به خوریشت ،

و زردست افشا رو زند ه رود و نوره که فلسفه ذات و صفات

یزدانی بعقائد زردشتیان است، بمبئی، ۱۲۹۳هـ، ۲۱۳ ص ،

۲۹۷،۰۴ وزیرخان، نواب وزیرالدولہ،
ولی وصایا نامۂ وزیر علی، حدیقۃ البشیر والنذیر ۔ ٹونک، مطبع محمدی
۱۲۸۲ھ،
دو حصے، یکجا،
(نواب وزیر الدولہ والیٔ ٹونک کی [illegible] وصیتیں مذہب و [illegible]
وغیرہ سے متعلق)

قرآن و متعلقات
-----***-----

۲۹۷،۱۲۲ براؤن، ایڈورڈ جی،
ب ر ا لندن، رسالہ رائل
ایشیاٹک سوسائٹی، ۱۸۹۳ء،

۲۹۷،۱۲۲ چرخی، یعقوب،
ج ر خ تفسیر یعقوب چرخی ۔ بمبئی، مطبع فتح الکریم،
۱۸۸۵ء، ۱۳۰۲ھ،
۲۰۳ ص،

۲۹۷،۱۲۲ حسن، محمد
ح س ن تفسیر حضرت شاہی ۔ دہلی، مطبع رضوی، ۱۲۹۳ھ،
۲۵۰ ص،

۲۹۷،۱۲۲ صفی علی شاہ، میرزا حسن،
ص ف ی تفسیر صفی ۔ تہران، چاپخانہ علمی، ۱۳۱۷ش،
۸۳۲ ص،
(منظوم تفسیر مقاوم)

۲۹۷،۱۲۲ عبدالحکیم، دہلوی،
ع ب ح تفسیر ابوجیر ۔ دہلی، مطبع مرتضوی، ۱۲۹۵ھ،
۵۷۱ ص،
(ابتدائی ۳ پاروں کی تفسیر)

۲۹۷،۱۵۵ قرآن،
ق ر ا مراعد الرحمان وفرمان یزدان ۔ [illegible] الدین محمد بن حسین، محقق
خوانساری، مترجم، بمبئی، مرزا محمد ملک الکتاب،
۱۳۸ ص،
(متن بر حاشیہ و ترجمہ در حواشی)

واعظ کاشفی، کمال الدین حسین، ۲۹۷ ۱۲۳ع
تفسیر حسینی ـ علی محمد تاجر، ۱۲۷۳ھ، و ا ل
۴۳۶ ص،

ولی اللہ، شاہ، ۲۹۷ ۱۲۱ع
الفوز الکبیر فی شرح الخبیر فی اصول التفسیر ـ دہلی، و ل ی
مطبع مجتبائی، ۱۸۹۸ع،
۳۲ ص،

حدیث و متعلقات
------***-----

صدیق حسن خان، نواب ۲۹۷ ۲۸ع
ثمار التنکیب و غالۃ الناشد الغریب ـ بھوپال، مطبع شاہجہانی، ص د ی
۱۲۲ ص،

عاملی، بہاء الدین، ۲۹۷ ۲۳ع
شرح اربعین ـ تہران، محمد باقر الخونساری، ۱۲۷۵ھ، ع ا ل

عبد الحق دہلوی، محدث، ۲۹۷ ۲۱ع
عجالۃ نافعۃ اصول حدیث ـ دہلی، مطبع مجتبائی، ع ب د
۱۳۳۸ھ،
۳۲ ص،

عبد العزیز شاہ دہلوی ۲۹۷ ۲۸ع
بستان المحدثین ـ دہلی، ... ۱۲... ، ع ب د
۱۲۲ ص،
(تذکرہ علمائے محدثین)

محمد بن ابو الفتح ادبیۃ الغریب، ۲۹۷ ۲۲ع
تشریح تفسیر قرآن مرتبہ ... ایشیاٹک سوسائٹی، م ح م
۲۱۷-۳۲۳ ص،

فقہ و متعلقات
-----***-----

آملی، بہاء الدین محمد، ۲۹۷ ۳۳۲ع
جامع عباسی و برحاشیہ ترجمۃ الصلوٰۃ ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۹۵ع، آ م ل
۳۰۰ ص (شیعی فقہی مسائل)

اسحٰق، شاہ محمد ، — ۲۹۷٫۳۲۲ ا س ح

مسائل اربعین ـ دہلی، مطبع [illegible] محمدی ، ۱۲۶۰ھ ،

۴۶ ص ،

([illegible] مسائل اور ان کے جواب)

اسمٰعیل شہید، شاہ محمد ، — ۲۹۷٫۳۲۲ ا س م

رسالہ در امامت ـ کلکتہ ، مطبع [illegible] ، ۱۲۶۸ھ ،

۲۳۸ ص ،

(اس میں نظام مملکت اور امامت سے متعلق حضرت شاہ اسماعیل شہید کی معرکۃ آرا کتاب)

امام الدین ، مرتب ، — ۲۹۷٫۳۲۱ ا م ا

مجموعۂ سلطانی ـ لکھنو ، مطبع مسیحائی ، ۱۲۶۳ھ ،

۱۰۳ ص ،

(سلطان محمود غزنوی کے حکم سے علماء نے فقہی مسائل مرتب کئے)

امداد حسین ، — ۲۹۷٫۳۳۲ ا م د

احکام عید الغدیریہ ـ حیدرآباد کن ، مطبع سنگین سلطانی ،

۱۲۵۹ھ ،

۱۲۳ ص ،

(این رسالہ در احکام فقہی [illegible] مطابق [illegible] امامیہ اثنا عشریہ)

رحم علی ، — ۲۹۷٫۳۳۲ ر ح م

رسالہ [illegible] ـ دہلی ، مطبع اردو اخبار ،

۱۳۸ ص ،

(رسالہ متعلق بہ فقہ شیعی است)

صدیق حسن خان ، نواب — ۲۹۷٫۳۲ ص د ی

بدور الاہلہ من ربط المسائل بالادلہ ـ بھوپال ، مطبع شاہجہانی ،

۱۲۹۸ھ ،

۲۸ ص ،

(عبادات و معاملات میں قرآن و سنت کے احکام)

۲۹۷٫۳۵
ن ل ی

صدیق حسن خان، نواب
دلیل الطالب علی ارجح المطالب ... بھوپال، مطبع شاہجہانی،
۱۲۹۷ھ،
۱۰۰۲ ص،

۲۹۷٫۳۲
ع ا م

عاملی، بہاء الدین محمد،
جامع عباسی - لکھنو، مطبع ذوالفقار حیدری،
۱۳۲ + ۲۷۲ ص،
(شیعی مسائل فقہ)

۲۹۷٫۳۲۱
م س ی

مسیح الزمان،
نام حسن - کانپور، مطبع مسیحائی، ۱۲۷۳ھ،
۱۲ ص،
(مسائل فقہ عبادات مقدم)

۲۹۷٫۳۲۱
ن و ر

نور الحسن خان،
المنہج المقبول من شرائع الرسول - بھوپال، مطبع شاہجہانی،
۱۲۹۶ھ،
۱۱۰ ص،
(شرع اسلامی کے تمام اصول معاشیات و آداب اخلاق)

۲۹۷٫۳۲۱
ن و ل

نول کشور،
غایۃ الشموز بحج الحج المبرور - لکھنو، نول کشور، ۱۲۸۳ھ،
۳۳۲ + ۲۰ ص،

۲۹۷٫۳۲۱
ہ ا ش

ہاشم، غنی محمد،
حیات القلوب فی زیارۃ المحبوب - بمبئی، مطبع غنی الکریم،
۱۲۹۹ھ،
۲۳۰ ص،
(مناسک حج و زیارت مدینۃ الرسول کے آداب و دعاء وغیرہ)

علم کلام
-----****-----

۲۹۷٫۴۱
د ر د

درد، میر محمدی،
علم الکتاب بعلوم عقل ونقل الاستدلال فی تلاوت الآیات والسور - دھلی،
مطبع الانصاری، ۱۳۰۶ھ، ۲۳۸ ص،

عزالدین، شاہ، ٢٩٧٫٥٣٢١
شرح رسالہ جام جہاں نما ـــ ... الدین احمد آبادی، ... ع ز د
مدراس، ... الکریم، ١٢٧١ ...،

٣٦ ...،
(اسمی ... نورا تم ... ازعزالدین، ... و ...
ابتداء ... اسما ... ، ... السعید ...
... تصنیف از ... نامکار ...)

علم جفر و طلسمات

-----***-----

خان ... الکتاب، ٢٩٧٫٥٧
مفتاح الرموز واسرار الکنوز ـــ بمبئی، خان ... الکتاب، ... خ ا ن
١٢٣٣ ...،

٩٦ ...،
(علم جفر ... اصول و قواعد)

عبدالباری، ... ٢٩٧٫٥٧
... المشکلات ـــ ... ع ب د

٢٨٠ ...،
(علم جفر و طلسمات و تصاویر ...)

... تذکرہ صوفیاء

-----*-----

احمد سرہندی، مجدد الف ثانی، ٢٩٧٫٩٢
مکتوبات امام ربانی مجدد الف ثانی ـــ ... مرتب، امرتسر، ا ح م
... روز بازار، ١٣٣٠ ...،
٣ جلد ـــ

احمد سرہندی، مجدد الف ثانی، ٢٩٧٫٩٢
مبدأ و معاد ـــ ... مجددیہ ... ١٣١٤ ...، ا ح م

...،

اشرف ... شاہ، ٢٩٧٫٩٢
بحر ... شعبہ سوم ... کتاب بحر ... الہ آباد، ...
... ١٣١٣ ...، ٣٥١ ...،

۲۹۷.۶۶۲ ا م ی

امیر خورد، محمد مبارک،
سیر الاولیاء ـ دہلی، چرنجی لال، ۱۳۰۲ھ،
۵۹۲ ص،

۲۹۷.۶۶۲ ج ا م

جامی، عبدالرحمن
لوائح من انگلش ترجمہ راتن فیلڈ اور محمود قزوینی ـ لندن،
رائل ایشیاٹک سوسائیٹی، ۱۹۲۸ء،
۲۱+۶۳ ص،

۲۹۷.۶۶۲ ج ا م

جامی،
نفحات الانس ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۷۳ء،
۳۶۷ ص،
(حاشیہ پر کتاب سلسلۃ الذہب مذکور ہے)

۲۹۷.۶۹۲ ج ا م

جامی، عبدالرحمن،
نفحات الانس من سلسلۃ الذہب ـ بمبئی، ملا حیدری،
۱۲۸۹ھ،
۴۶۶ ص،
(تذکرہ صوفیائے کرام، من حقائق معارف صوفیہ و دقائق
لطائف این طائفہ علیہ)

۲۹۷.۶۶۲ د ا ر

داراشکوہ، محمد
حق نما ـ کانپور، نیومی، ۱۳۱۵ھ،
۲۰ ص،
(رموز تصوف مضمن ـ اسی کے ہمراہ سفرنامہ مندرج جہانیان
جہان گشت کارد ترجمہ منسلک ہے)

۲۹۷.۶۶۲ د ا ر

داراشکوہ،
سفینۃ الاولیاء ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۸۳ء،
۲۱۲ ص،

۲۹۷.۶۶۲ د ا ر

داراشکوہ، محمد
مجمع البحرین ـ محفوظ الحق، مترجم ومرتب، کلکتہ،
ایشیاٹک سوسائیٹی بنگال، ۱۹۲۹ء،
۳۴+۳۱+۳۰+۱۷+۱۲ ص،
(انگریزی ترجمہ، نوٹس، فہرست، اسماء اماکن و رجال)

درویش زادہ ، ۲۹۷ ۲۹۲
ارشاد الطالبین — لکھنؤ ،
۴۲۰ ص ،
(مسائل توحید ...)

شرف الدین ، ۲۹۲
کتاب الاسرار ... مرتب ، ۱۲۰۰ ،
۲۳۰ ،

عزیز حسن ، نار نزائب ، ۲۹۷ ۲۹۲
ثمار جید دار احرار من تذکار جنود الابرار — ... مطبع تاج جہانی ،
۱۲۹۸ ھ ،
(تذکرۂ صوفیاء ، اسی کے ہمراہ اسی مصنف کی " ریاض المرتاض
فی غیاض المریاض " منسلک ہے)

عبد الحق ، محدث دہلوی ، ۲۹۷ ۲۹۲ ع ب د
اخبار الاخیار فی اسرار الابرار — دہلی ، مطبع مجتبائی ،
۱۳۳۲ ھ ،
۳۶۲ ص ،
(دوسری کتاب برحاشیہ " مجموعۂ کتاب المکاتیب والرسائل الی
ارباب الکمال والفضائل ")

عبد القدوس ، اسمعیل ، ۲۹۷ ۲۹۲ ع ب د
مکتوبات قدوسیہ — دہلی ، مطبع احمدی ،
۳۲۰ ص ،
(مکتوبات مشائخ صوفیائے کرام از شیخ عبد الکریم سہارنپوری تا
بہ جانب شیخ نور بیگ)

عبد الرزاق ، ۲۹۷ ۲۵۹ ع ب د
کنز الانساب — بمبئی ، مطبع صفدری ، ۱۸۸۳ء ،
۳۳۴ ص ،

عطار ، فرید الدین محمد ، ۲۹۷ ۲۹۲ ع ط ا
تذکرۃ الاولیاء — بمبئی ، مطبع محمدی ، ۱۲۸۳ ھ ،
۵۸۰ + ۱۳ ص ، (فی ذکر الانبیاء والاتقیاء)

۲۹۷٫۹۲ ع ۱ — عطار، فریدالدین،
تذکرۃ الاولیاء ۔ نکلسن رینالد، اے، مرتب ، لندن،
لوزک اینڈ کمپنی، ۱۹۰۷ء،
حصہ دوم ۔

۲۹۷٫۹۲ ع ن ل — عندلیب، خواجہ محمد ناصر،
نالہ عندلیب ۔ بھوپال، مطبع شاہجہانی، ۱۳۰۸ھ،
دو جلد ۔
(قصے کے پیرائے میں اس کتاب میں مسائل تصوف مثلاً سلوک، تہذیب نفس، طریقت، مقامات سلوک، حدائق احکام شرعیہ، مسئلہ جبر و قدر، عشق مجازی، حقیقی وغیرہ ان تمام مسائل کو تمثیل کی صورت میں بیان کیا ہے)

۲۹۷٫۹۲ غ ز ا — غزالی، محمد ابن محمد
کیمیائے سعادت ۔ لکھنؤ، نولکشور، ۱۲۷۹ھ،
۵۷۸ ص،

۲۹۷٫۹۲ غ ز ا — غزالی، ابو حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالی،
کیمیائے سعادت ۔ دہلی، مطبع مجتبائی، ۱۲۷۷ھ،
۵۹۷ ص،
(نہایت عمدہ کتابت و طباعت)

۲۹۷٫۹۲ غ ز ا — غزالی، ابو حامد محمد بن محمد بن محمد،
کیمیائے سعادت ۔ شاہدرہ (دہلی)، مطبع مجتبائی،
۱۲۷۸ھ،
۵۹۷ ص،
(فصل اول در بیان کیمیای سعادت ابدی کہ بیابد ــ سوال منکر نکیر، کتابت و طباعت نہایت بکرم واعلی)

۲۹۷٫۹۲ غ ل ا — غلام سرور
خزینۃ الاصفیا ۔ لکھنؤ، ثمر ہند، ۱۸۷۳ء،
۲ جلد (یکجا)

۲۹۷٫۹۲ ک ا ش — کاشفی، علی بن حسین الواعظ
رشحات ۔ کانپور، منشی نول کشور، ۱۹۱۲ء، ۳۶۳ ص،

الکلاباذی، ابوبکر بن ابو اسحاق ، ۲۹۷.۴۹۲ ا م ل ا

شرح تعرف. شرح ابو ابراہیم بن اسمعیل - لکھنؤ، نولکشور ، ۱۳۲۸ھ ،

جلد ۴ -

گل محمد ، ۲۹۷.۴۹۲ گ ل

ذکر الاصفیاء تکملہ سیر الاقطاب ... دہلی ، مطبع رضوی ، ۱۳۱۲ھ ،

۲۳۸ ص ،

(در بیان اسرار و احوال پیران ... در مناقب سلطان المشائخ حضرت ...)

گیسو دراز ، سید محمد حسینی ، ۲۹۷.۴۹۲ گ ی س

اسماء الاسرار - حیدرآباد دکن ، اعظم اسٹیم پریس ، ۱۳۴۱ھ ،

۳۲۳ ص ،

(حقائق و معارف بزبان رموز و ایما والفاظ و اشارات بیان کئے گئے ہیں)

لطف اللہ ، ۲۹۷.۴۹۲ ل ط

ثمرة اللطائف - مطبع اعجاز صفدری ، ۱۳۱۰ھ ،

۱۹۵ ص ،

(حالات حضرت سید شاہ میران بھیک قدس اللہ سرہ)

معصوم ، خواجہ محمد ، ۲۹۷.۴۹۲

مکتوبات حضرت خواجہ معصوم - کانپور ، مطبع نظامی ، ۱۸۸۷ء ،

۳۳۲ ص ،

(مسائل شریعت و طریقت سے متعلق شیخ احمد فاروقی سرہندی کے فرزند و خلیفہ شیخ محمد معصوم کے مکتوبات)

معین الدین ، خواجہ ، ۲۹۷.۴۹۲ م ع ی

دلیل العارفین - لکھنؤ ، مطبع حافظ محمود حسن ،

۶۸ ص ،

(خواجہ معین الدین اجمیری کے ملفوظات جنہیں قطب الدین بختیار کاکی نے جمع کیا)

مختار فراهی ، برخوردار ترکمان ، — ۲۹۷ه۱
محبوب القلوب — بمبئی ، مطبع احمدی ، — م م ت
۱۲۲۸ھ ،

۵۵۷ ص ،

محب علی ، — ۲۹۷ه۲
قصیدہ وارثیہ اتحادیہ — اٹاوہ ، مطبع مصدر العلوم ، — م ن ک
۱۲۹۵ھ ،

۳۰ ص ،
(شاہ وارث علی کی شان میں فارسی قصیدہ اور سات دہی اردو ترجمہ
اور شرح اسکی ساتھ شامل ہے سنہ طباعت مصنف عبدالواحد
بلگرامی ۱۳۰۱ اور دوسری کتاب مکتوبات حضرت خواجہ معصوم
مصنفہ معصوم خواجہ منسلک ہیں)

نعمت اللہ ولی ، نورالدین — ۲۹۷ه۹۲
سوانح شاہ نعمت اللہ — بمبئی ، محمد مالک الکتاب ، — ن ع م
۱۳۰۷ھ ،

۹۳ ص ،

نور اللہ ، — ۲۹۷ه۲
انوار الرحمن لتنویر الجنان — لکھنؤ ، مطبع منشی کالی — ن و ر
پرشاد ، ۱۲۸۷ھ ،

۳۳۶ ص ،
(سلوک و تصوف)

هادی علی خان ، — ۲۹۷ه۲
مناقب حافظیہ — کانپور ، مطبع احمدی ، ۱۳۱۰ھ ، — ه ا د

۲۵۶ ص ،
(حافظ شاہ محمد علی خیرآبادی کے حالات ملفوظات وغیرہ اسی کے ہمراہ)

الهجویری ، ابوالحسن علی بن عثمان بن ابی علی الجلابی ، — ۲۹۷ه۲
کشف المحجوب — ژوکوفسکی ، مرتب ، لینن گراڈ ، مطبعہ — ه ج و
دار العلوم اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی ، ۱۹۲۶ع ،

۲۰۷ ص ،

اخلاق

مہدی حسن خان،
المقالۃ الصحیحۃ فی الوسعۃ ... آگرہ، مفید عام،
۱۲۹۸ھ،
۱۲۶ ص،

مہدی، احمد بن محمد،
معراج السعادۃ ... تہران، دار ال... الحاج علی قلی خان، ۱۲۷۳ھ،
بغیر شمار صفحات ۔
(اخلاق و معلومات عامہ)

اسلامی فرقے

ایوانف، مرتب،
کلام پیر یا کتاب ہفت باب ۔ ایوانف، مرتب ۔ بمبئی، ادارہ اسلامی ریسرچ ایسوسی ایشن، ۱۹۳۳ء،
۱۴۲ ص،
(حقیقت مذہب اسماعیلی، انگریزی میں مقدمہ، مقدمہ اور ترجمہ متن فارسی ... پیر ناصر ... منسوب ... ہے)

باب
مقالہ شخص سیاح ۔ ۱۳۰۸ھ،
۲۳۰ ص،
(بہاء اللہ باب، مذہب بہائی کے بانی اور اس کے عقائد)

حسین علی جدید الاسلام،
مصباح السالکین ۔ بمبئی، مطبع گلزار حسنی، ۱۳۲۰ھ،
۳۰۰ ص،
(رد فرقہ بابیہ)

۲۹۷۰۸۲۶ ک م ا ر
کمال الدین،
سفینة النجات - پٹنہ، ۱۲۶۲ھ،
۱۹۶ص،
(مذهب امامیه شیعه اثناعشری کی تعلیمات)

۲۹۷۰۸۲ م ح م
محمد علی،
سرور المومنین - ... زین العابدین، ۱۲۸۳ھ،
۵۱۸ص،

۲۹۷۰۸۲ [illegible]
محمود مازندرانی،
مدارج الاخبار - بمبئی، میرزا محمد علی شیرازی،
۱۲۸۷ھ،
۳۶۲ص،
(عجائب روایات، حکایات متفرقه، و ابتداء آن اربعه و عبادات ذبیحه)

۲۹۷۰۸۲ م ر ت
مرتضی، انصاری،
رسالهٔ سرور العباد - شیخ عبدالوهاب، ۱۲۹۱ھ،
۱۲۸ص،
(اسی جلد میں کریما بھی شامل ہے)

۲۹۷۰۸۲۱ ن ر ا
نراقی، مهدی،
مشرق القلوب - تهران، خراسانی، ۱۲۸۲ھ

تاریخ، سیر، و سوانح
----- ※※※ -----

۲۹۷۰۸۲۷ ا ب ب
ابوالبرکات،
زبدة المقامات - کانپور، دلکشور، ۱۸۹۰ء،
۳۰۰ص،
(در متن ذکر خواجگان خواجه باقی بالله و حضرت شیخ احمد معروف به مجدد الف ثانی و خلفاء نامدار)

۲۹۷۰۹۲۳ ب ا ق
باقر، سید محمد،
بحر الجواهر - تهران، ۱۲۹۷، ۳۲۳ص،
(تاریخ مذهب اهل تشیع و سوانح حضرت علی و ائمه)

جمال الحسینی، عطاء الله بن فضل الله، ۲۹۷ ۹۲۱ ج ۱ م
روضة الاحباب فی سیرة النبی والآل والاصحاب ـ لکھنؤ، نولکشور،
۱۲۹۷ ه،
۲ جلد یکجا ـ
(ج ۱ ـ دراحوال ولادت و مرض وفات، سراپا، غزوات و بیان
ازواج و اولاد،
ج ۲ ـ دراحوال خلافت خلفائے راشدہ، سراپا، غزوات، بیان ازواج
و اولاد)

ابن حجر مکی، ۲۹۷ ۹ ا ب ح
صواعق محرقة یا برهان قاطعة ـ فخرالدین جسرمی، مترجم،
لاهور، مطبع محمدی،
۳۸۳ ص،
(ابن حجر مکی کی عربی صواعق محرقة کا فارسی ترجمہ برهان قاطعہ،
تاریخ، حدیث اور روایات صحیحہ کی روشنی میں شیعوں کے عائد
کردہ الزامات کا رد)

چیمبرس، ۲۹۷ ۹۳۲ چ ی م
عروج العرب وکنوز الادب ـ عبدالرحیم، مترجم، بمبئی،
مطبع سعادت، ۱۹۱۱ ع،
۱۳۲ ص،
(اسپین پر عربوں کا قبضہ، اقتدار، علوم و فنون کی اجمالی تاریخ،
ساتھ ہی خلفاء و امیان اندلس کے مختصر حالات)

حسن، محمد، ۲۹۷ ۹ ح س ن
تاریخ منتظم ناصری ـ تہران، ۱۲۹۸ ه،
جلد اول ـ
۲۵۷ + ۴ + ۴۲ ص،
(ج ـ از سنہ ۱ هجری تا ۶۹۲ مرتب ہے واقعات و احوال تاریخی،
آخر میں تقویم ۴ صفحات ہے بعد ۴۲ صفحات میں دولت ایران
کی تقسیمات اور ممالک خارجہ کے بادشاہوں کے نام و آبادی ممالک)

رحمان علی، ۲۹۷ ۹۲۷ ر ح م
تذکرہ علمائے ہند ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۹۱۴ ع، ۲۸۲ ص،
(ہندوستانی علماء کا تذکرہ بعض وہ علماء جن سے مصنف کی ملاقات
بھی ہوئی)

سلیمان ، مرزا محمد ٢٩٧ه٩٢٥٠ ٢٩٧
قصص العلماء ـ

٣٦٠ ص ،
(تراجم علماء ...)

شوشتری ، میرزا ... ٢٩٧ ع ٩
... ـ ... ، ...

١٢٦٨ ،

... ـ
(... تاریخ از ابتداء اسلام ...)

طبری ، ابو جعفر محمد بن جریر ، ٢٩٧ ع ٩
تاریخ طبری ـ ابو علی محمد بن محمد ـ مترجم ، لکھنؤ ، نولکشور ،

١٨٧٣ع ،

٧٦٦ ص ،
(تاریخ طبری کا فارسی ترجمہ)

صدیق حسن خان ، نواب ، ٢٩٠ ه٩٢٧
ابجد ... المنثور فی تراجم علماء ... ـ اکبرآباد ، مطبع
مفید عام ـ ١٣٠٧ھ ،

٢٣٠ ص ،

عبد الحق دہلوی ، ٢٩٧ ه٩٢١
... الی دیار المحبوب ... دہلی ، مطبع ...

١٢٤٣ھ ،

٣١٣ ص ،

عبد الحق دہلوی ، ٢٩٧ ه٩٢١
مدارج النبوت ـ لکھنؤ ، نولکشور ، ١٩٠٣ع ،

٢ جلد ـ

عبد الکریم بن عباس علی ، ٢٩٧ ه٩
تاریخ بحیره ... ـ تہران ، مطبعہ میرزا امان اللہ ، ١٣٢٨ھ ،

٦٣٢ ص ،

فرهاد، بن ولیعهد میرزا،
قمقام زخار صمصام تبار - تهران، ۴۱۳ ص،
(واقعات کربلا، آخر سر فهرست کتب فارسی و عربی)

فقیر محمد
جامع التواریخ - لکهنؤ، نولکشور، ۱۸۸۷ م،
۶۰۸ ص،
(احوال شعرا، انبیا، کرام اولیا و علمای عظام و سلاطین دارد،
قرین دیگر مآثر صرفت آمیز)

کاشفی واعظ، حسین،
روضة الشهدا - بمبئی، مطبع محمدی،
۲۲۸ ص،

محمد حسین خان،
کتاب حیرات حسان - ۱۳۰۴ --- ۱۳۰۵ هـ،
۲ جلد - یکجا مجلد -
(در حالات نساء مشهوره)

مستوفی، عباسقلی،
کتاب احوال حضرت امام باقر و امام موسی کاظم، تهران،
سعید تهرانی، ۱۲۷۶ هـ،
۳ ج،
ج ۱ - کتاب احوال حضرت امام محمد باقر --- در احادیث که از
حضرت امام محمد باقر روایت شریفه رسیده -
ج ۲ - کتاب احوال حضرت موسی کاظم --- حکایت یزید بن اسحق
ج ۳ - حکایت صبیرین ... بیان شاثر ... حضرت
رسول ... امیرالمؤمنین -

مستوفی، عباسقلی،
ناسخ التواریخ - تهران، میرباقر تهرانی،
جلد ۱ تا ۳ یکجا -
ج ۱ - تاریخ قاجاریه، ذکر نسب سلاطین قاجار - ذکر خاتمه کار
فتح علی شاه قاجار -
ج ۲ - شرح سلطنت وجهانگیری محمد شاه قاجار --- ذکر خاتمه امر محمد شاه
ج ۳ - شرح سلطنت ناصرالدین شاه قاجار --- ذکر ممدوحی از اشعار ناصرالدین شاه

مصطفی محمد خان ، ۲۹۷ م۹۲۹
م ص ط
نسب نامہ رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم ۔ دہلی ، مطبع
مصطفائی ، ۱۲۰۳ھ ،

۲۰ ص ،
(رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم [illegible] السلام
آخر میں [illegible]
واولاد [illegible]
را[illegible])

ولی اللہ شاہ ، ۲۹۷ م۹
و ل ی
ازالۃ الخفاء عن خلافت الخلفاء ۔ بریلی ، مطبع صدیقی ،

۲۸۵ ص ،

ولی اللہ دہلوی شاہ ، ۲۹۷ م۹۲۳
و ل ی
قرۃ العینین فی تفضیل الشیخین ۔ دہلی ، مطبع مجتبائی ،
۱۳۱۰ھ ،

۲۳۶ ص ،

یحیی ، محمد ، ۲۹۷ م۹۲۱
ی ح ی
مصباح الدجی فی احوال المصطفی ۔ رنبش عبدالسلام ، مرتبہ ،
لکھنؤ ، مطبع الناظر ،

۲۲۸ ص ،
(نبی کریم صلی اللہ علیہ [illegible])

سیاسیات

طوسی نظام الملک ، ابو علی حسن بن علی ، ۳۲۳
ط و س
سیاست نامہ ۔ بمبئی ، [illegible] کمپانی ،

۱۱۲ ص ،

نجف علیخان صاحب ، ۳۴۰ م۹۵۵
ن ج ف
سفر دستاتیر ۔ دہلی ، مطبع سراجی ، ۱۲۸۰ھ ،

۱۹۲ ص ،
(آخر کتاب میں مرزا غالب کی تقریظ ہے اور کتاب انکی زندگی میں طبع
ہوئی)

وزارت جنگ ستاد ارتش ،
آئین نامه لباس ارتش شاهنشاهی ایران - تهران ، چاپخانه ارتش ، ۱۳۱۸ هـ ،
جلد یکم ،

یوسف حسین خان ،
فرامین و اسناد سلاطین دکن - حیدرآباد دکن ، اسٹیٹ ارکایئوز گورنمنٹ اندھراپردیش ، ۱۹۶۳ ع ،
۴۳+ ۳۹ ص ،
(فرامین و اسناد از عہد بہمنیہ تا فرمان ابوالحسن تاناشاہ سے انگریزی ترجمہ)

لسانیـــات
----**----

ابن حسن ،
فرہنگ سکندر نامہ - لکھنؤ ، نول کشور ، ۱۸۸۱ ع ،
۴۴ ص ،
(نظامی کی تصنیف سکندر نامہ کے لغات ، اصطلاحات ، استعارات ، کے معنی اور تشریح) .

احسن ، محمد
لغات شاہجہانی - بھوپال ، مطبع شاہجہانی ، ۱۲۹۵ هـ ،
۳۹ ص ،
(اردو الفاظ کی فارسی معانی)

اختر ، واجد علی شاہ ،
ملا ذ الکلمات - مطبع سلطانی ، ۱۲۶۳ هـ ،
۲۳۶ ص ،
(مشتمل بر حروف تہجی ساختہ و سر بر حرف را باب قرار دادہ و معنی ویرا ذکر کرده)

اشرف علی گلشن آبادی عبد الفتاح ،
مرغوب الشعراء - بمبئی ، مطبع فتح الکریم ، ۱۲۹۹ هـ ،
۲۸ ص ،
(برائے طلباء مدرسہ و کالج و اسکول اصول و قوانین فن شاعری و اوزان)

۴۹۱۶۵۵۳
ا و ح

اوحدالدین ،
نفائس اللغات - دهلی ، مطبع مصطفائی ، ۱۲۵۳ھ ،
۳۹۰ ص ،

۴۹۱۶۵۵۳
ا و ح

اوحدالدین ، بلگرامی ،
نفائس اللغات - کانپور ، نولکشور ، ۱۸۶۹ع ،
۳۹۰ ص ،
(این لغت درفن عبارت آرائی است که ... آئین و صحیفه لاوت
از بین عدی زبانان و فارسی ناشناسان را ... الفاظ فارسی
درزبان فارسی)

۴۹۱۶۵۵۳
ب ر ھ

برھان ، محمد حسین ،
برھان قاطع - کلکته ، محمد حیان صواتی و محمد حسن ، ۱۸۲۲ع ،
۳ ج -

۸۹۱۶۵۵۳
ب ر ھ

برھان ، محمد حسین ،
برھان قاطع - ۱۲۳۸ھ - ۱۸۳۲ع ،
۲ ج -
(کتاب مین مقام و مطبع درج نہین ہین اندازاً بمبئی ھیر)

۴۹۱۶۵۵۳
ب ھ ا

بہار ،
بہار عجم - مطبع العلوم ، ۱۸۵۳ع ، ۱۲۶۹ھ ،
۸۱۶ ص ،
(فارسی لغت فارسی میں ...)

۴۹۱۶۵۵۳
ب ھ ا

بہار ...
جواہر الحروف - کانپور ، مطبع محمدی ، ۱۲۶۶ھ ،
۱۰۰ ص ،
(رسالہ دربیان حروف ...
... کرتے ہین این کتاب موسوم به ... تحفہ
محمد علی متخلص به محمد بدلیع ... ص ۳۸ ، ...
۱۲۶۰ھ کانپور ، مطبع حاجی حرمین)

٣٦١٫٩٥٥٣
پ ۲ ا

بہار، ٹیک چند،
مصطلحات الشعراء محشی بخلاصہ بہار عجم - کانپور، نولکشور،
١٨٩٨ء،
٣٠٢ ص،
(اصطلاحات شعراء ایران کا ذکر نام اور کے مستند اشعار)

٤٣١٫٢٠٣
ت ر

تربیت، رضاخان،
لغت آلمانی بفارسی - برلین، چاپخانہ کاویانی، ١٩٢٣ء،
٢٩٤ ص،
(جرمنی سے فارسی لغت)

٣٩١٫٤٣٣
ت ص ل

تصدق حسین،
لغات کشوری - لکھنؤ، نولکشور، ١٨٩٢ء،
٥٨٣ ص،
(ذخیرہ الفاظ لغات فارسی، ترکی، عربی، یونانی و محاورات
کی اردو میں تشریح۔ کتاب نہایت مفید اور بیش بہا معلومات
سے بھری ہے ١٩٥٨ء میں تیسرا ایڈیشن شائع ہوچکا ہے)

٣٩١٫٩٥٥٤
ح س ی

حسین، محمد،
بحر عجم - مدراس، منشی نو شبہ، ١٢٧٧ھ،
٣٧٩ ص،
(مصادر مفردہ، مصادر مرکبہ، مثلاً مرکبہ و دیگر مرکبات اضافیہ
و توصیفیہ، فارسیہ وغیرہ کہ بطور اعم در ادبا و فارسی بکار
آید)

٣٩١٫٩٥٥٦
خ س ر

خسرو، امیر،
اعجاز خسروی - لکھنؤ، نولکشور، ١٨٧٩ء،
٣ جلد - یکجا،
(حضرت امیر خسرو کی مشہور کتاب جس میں انشا کے متعلق صنائع بدائع
لطائف و ظرائف و قائع و حقائق اور نکات و معانی بیان کئے ہیں)

۴۹۱۵۵۳ د ۲ ل — دهخدا ، علی اکبر ،
لغت نامه — تهران ، چاپخانه مجلس ایران ، ۱۳۲۵ ،
۴ جلد —
ج ۱ — مقدمه و دیباچه و آراء در مقام وضع و ترتیب لغت نامه ،
ج ۲ — آ — اباب ، (ب) — اتباع — ازد ،
ج ۳ — اژدها — اصفهان .

۴۹۱۵۵۳ ر ض ا — رضاقلی خان
انجمن آرای ناصری — تهران ، علیقلی خان ، ۱۲۸۸ هـ ،
بی شماره اوراق —
(ارائه را اولاد و ذات حقیقی الفاظ معرب و مولد و متفرقه — ترتیب ابواب کتابه از عرضا نیست)

۴۹۱۵۵۸ س ر و — سرور ، غلام
نثر تازه — کراچی ، مکتبه خورشید درخشان ،
۱۹۵۳ ع ،
دو حصه —
(حصه اول نثر — برای امتحان بی اے ، کراچی یونیورسیتی ،
حصه دوم نظم — برائے امتحان بی اے کراچی یونیورسٹی ،

۴۹۱۵۵۳ س ع ا — سعادت علی ،
محرق قاطع برهان — دهلی ، ... احمدی ، ۱۲۸۰ ه ،
۹۶ ص ،
(جواب قاطع برهان رقمزده میرزا اسدالله غالب)

۴۹۱۵۵۶ س ع ی — سعید بن رحیم محمد
گلشن خیال — لکهنو ، نول کشور ، ۱۸۸۰ ع ،
۲۲۸ ص ،
(تاریخ گوی اوراسته برای اعداد بحساب جروف ابجد)

۴۹۱۵۵۳ س ع ی — سعید ، محمد
رساله تاریخ گوئی موسوم گلشن خیال — لکهنو ، نولکشور ،
۲۲۸ ص ،

سفلا خ دوران ، — ۸۹۱٫۵۵۱ م ۴۰۹ ؍ س ن
تذکرة الخطاطین مسمی به امتحان الفضلاء ـ اصفہان ،
مطبع آقامحمدرضا ، ۱۲۹۱ھ ،

(دربیان حالات خطاطان)

سین رام بدھن ، — ۴۹۱٫۵۵۳۲ س ی ن
ڈکشنری فارسی و انگریزی ـ کلکتہ ، بسشٹ مشن پریس)
۲۲۷ ص ،

شبلی ، نعمانی ، — ۸۹۱٫۵۵۸
لی ، ای کورس فارسی ـ الہ آباد ، انوار احمدی ، ۱۹۰۱ع ،
۱۹۱+۲۰۵ ص ،
(الہ آباد یونیورسٹی کریی ، ای فارسی کورس ، پہلا حصہ نثر
سیاست نامہ نظام الملک پرمشتمل ھے دوسرا حصہ ، انتخاب
آئین اکبری و منظومات)

عبدالرحیم ، — ۴۹۱٫۵۵۳ ع ب د
کشف اللغات ـ لکھنؤ ، نولکشور ، ۱۸۷۳ع ،
۲ ج ـ یک مجلد)
(بر اصطلاحات تصوف ادب مشتمل)

عبدالرشید ، تتوی ، — ۴۹۱٫۵۵۳ ع ب د
فرھنگ رشیدی ـ ذوالفقار علی ابو طاہر ، مرتب ، کلکتہ ،
ایشیاٹک سوسائیٹی ، ۱۸۷۲ع ،
۲ جلد ـ یکجا)
ج ۱ ـ مقدمہ ، آب ـــ ز ، زیان ،
ج ۲ ـ س ـــــــ ی ،

عبدالعزیز ، احمد — ۴۹۱٫۵۵۳ ع ب د
آصف اللغات ـ حیدرآباد دکن ، عزیز المطابع ، ۱۳۳۹ھ ،
ج کثیر ـ
(جامع الفاظ فارسی استعمال وامثال نیز اردو و معنی اور اساتذہ کے کلام
سے سند ھ)

عبداللطیف
لطائف اللغات معروف و موسوم بہ فرہنگ لغات مثنوی مولوی روم — لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۷۷ع،

۲۰۶ ص،
(این فرہنگ است ... عربیہ و اشعار مشکل و ... مثنوی مولوی روم)

عبدالواسع ہانسوی،
شرح ... رسالہ عبدالواسع ہانسوی — مرتبہ ... ، کانپور، مطبع انتظامی،

۳۰۳ ص،
(فارسی قواعد و عروض کی کتاب کی شرح اردو میں)

عرفانی عبدالحمید،
فارسی امروز — لاہور، ... ، ۱۹۵۲ع،

۳۳۶ ص،

عضدالدولہ، امتیاز الدین ابن فخرالدین،
فرہنگ جہانگیری — لکھنؤ، ... ، ۱۸۷۶ع،

۲ج (ایک جلد)

علی، محمد،
فرہنگ نظام — حیدرآباد دکن، اعظم اسٹیم پریس،

۱۳۰۴ھ،

۵ جلد —
ج ۱ — الف — بے (ج ۲) — جیم — نیم،
ج ۳ — ... (ج ۴) — شین — ...،
ج ۵ — میم — ی

غالب اسداللہ خان،
فرہنگ غالب — مرتبہ، مولوی امتیاز علی خان، رام پور، ناظم برقی پریس، ۱۹۴۷ع، ۲۹۷ ص،

(فارسی، عربی، ترکی، سنسکرت، ... الفاظ و لغات کی تحقیق و تشریح مرزا غالب کے اپنے الفاظ میں، ابتدا میں ... صفحات کا مرتب کا فاضلانہ مقدمہ)

غالب ، اسداللہ
قاطع برہان ۔ لکھنؤ ، نول کشور ، ۱۲۷۸ھ ،
۹۷ص ،

غلام دستگیر
قوانین دستگیری ۔ مطبع مرتضوی ، ۱۳۷۱ھ ،
۲۳۵ ص ،

غیاث الدین محمد
غیاث اللغات و حاشیہ منتخب اللغات ۔ کانپور ، مطبع نظامی ،
۱۳۹۲ھ ،
۹۰۳ ص ،

فرہنگ آصفیہ
فرہنگ آصفیہ مرتبہ احمد دہلوی ۔ دہلی ، فرہنگ آصفیہ ،
۱۹۱۸ع ،
۳ج ۔
ج ۱ ۔ الف تا ت (ج ۲) ت ---- ز ،
ج ۳ ۔ س تا ک (ج ۴) گ ---- ی ،

فیروز آبادی ، محمد بن یعقوب
قاموس فیروز آبادی ۔ مترجمہ شفیع محمد قزوینی ، تہران ،
کارخانہ میر محمد باقر ۔ ۱۲۷۳ھ ،
بے شمار صفحہ ۔
(شفیع محمد قزوینی نے عربی سے ترجمہ کرکے قاموس فیروزآبادی ،
فارسی نام ترجمان اللغۃ سے موسوم کیا)

قرشی جمال ، ابوالفضل محمد بن عمرو بن خالد ،
صراح ۔ نولکشور ، ۱۲۸۱ھ ،
۴۹۴ ص ،

قرشی جمال ، ابوالفضل محمد بن عمر بن خالد
صراح مسمی بہ قسراح ۔ کانپور ، مطبع قیومی ،
۱۹۰۲ع ، ۶۳۰ ص ،

محمد بن یحیی قزوینی ۴۹۱٫۵۵۳ م خ ق
شرح قاموس — طہران ، مطبع میرزا حبیب اللہ ،
۱۳۰۸ھ ،

مرتضی ، محب الدین الحسینی الواسطی الزبیدی ۴۹۲٫۷۵۳ م ر ت
اوقیانوس ترجمۃ القاموس — عاصم افندی سید ، مترجم ، قاہرہ ،
مطبعۃ بولاق ، ۱۲۵۰ھ ،
۳ جلد — قاموس کا ترجمہ ترکی زبان میں
ج ۱ — مقدمہ ، باب الھمزۃ فصل الھمزۃ ، الاباعۃ — التیصر ،
ج ۲ — فصل الضاد المعجمۃ ، الضبر — الشیقان ،
ج ۳ — فصل الصاد المھملۃ الصدن — باب الالف اللینۃ ا ،

مہدی ، میرزا محمد ۴۹۱٫۴۳ م ق ذ
مبانی اللغات — راس ڈنسن ، مرتب ، کلکتہ ، ایشیاٹک
سوسائیٹی بنگال ، ۱۹۱۰ع ،
۱۳۲ + س ،
(صرف و نحو لغت چغتائی)

نجف علی خان ، ۴۹۱٫۵۵۳ ن ج ف
دری کتھا — دہلی ، اکمل المطابع ، ۱۲۸۱ھ ،
۶۶ ص ،
(فرہنگ الفاظ دری آخر میں غالب نے کتاب پر تقریظ لکھی ہے)

نور الہدی ، مرتب ، ۴۹۱٫۵۵۳ ن و ر
شمس اللغات — بمبئی ، قاضی عبد الکریم ، ۱۲۷۲ھ ،
۳۴۲ ص ،
(عربی ، فارسی لغات)

وارستہ ۴۹۱٫۵۵۳ و ا ر
مصطلحات الشعرا — کانپور ، نول کشور ، ۱۳۱۶ھ ،
۳۰۶ ص ،

(محشی بخلاصہ بہار عجم)

وحید ، محمد عبد الرؤف ، ۳۹۱.۵۵۵
نحو وحیدی ـ کلکتہ ، مطبع مظہر العجائب ، ۱۲۷۹ھ ، و ح ی
۳۷۷ + ۲۴ ص ،
(فارسی علم نحو ، ولیم ناسیو کا انتساب)

سـائنس
-----*-----

ابن الہیثم ۵۱۰
رسالۃ فی اضواء الکواکب ـ ابو علی الحسن بن الہیثم البصری ا ب ا
حیدر آباد ، دائرۃ المعارف العثمانیۃ ، ۱۳۵۷ھ ،

حقی ، قاضی شیخ ۵۲۹.۳
تلخیص الاعمال ـ استنبول ، ۱۲۷۰ھ ، ح ق ی
۱۳۶ ص ،
(ترکی زبان میں علم ہندسہ)

حمد اللہ ، مستوفی قزوینی ، ۵۹۰
نزہۃ القلوب ـ اسٹیفنسن ، جے ، مرتب ، ومترجم ، رائل ح م د
ایشیاٹک سوسائیٹی ، لندن ، ۱۹۲۸ع ،
۱۲۷ + ۱۵۵ ص ،
(مقالہ اولی متعلق بہ حیوانات)

دمیری ، ۵۹۱
خواص الحیوان ـ مترجمہ تقی الدین محمد بن الخواجہ محمد د م ی
التبریزی ، طہران ، ۱۲۸۳ھ ،
بلا تعداد صفحات ـ
(عربی سے فارسی میں ترجمہ حیوانات کی خصوصیات پر مشہور کتاب)

رفیع الدین ، محمد ۵۱۳
رفیع الصفوت ـ مدراس ، مطبع جامع الاخبار ، ۱۲۶۹ھ ، ر ف ی
۳۵۱ + ۱۳ ص ،
(این رسالہ دربیان اعمال ہندسہ است بطوریکہ آزان اعمال فلکی و ارضی
مستخرج میشود مشتمل بر جواہر و لوازم است ـ

صدیقی، محمد اشرف، ۵۴۲۶۳ ص د ی
تحقیق الاوزان ـ بمبئی، مطبع تارک نمبر ۱۲۸۳ھ،
۳۴ ص،
(عربی، فارسی اردو میں جن پیمانوں کو استعمال ہوتے ہیں حروف تہجی کے اعتبار سے ان کی وضاحت وتشریح)

طـــب
-----**-----

اعظم خان، محمد ۶۱۵۰۳۲ ا ع ظ
محیط اعظـــم ـ کانپور، مطبع نظامی، ۱۳۰۵ھ،
۲جلد ـ
(جامع اسمائی ادویۂ مفردہ یونانیہ وہندیہ وانگریزیہ و دیگر اقالیم مع تصویح افعال وخواص ومزاج وماہیت آنہا)

افضل علی خان ۶۱۵۰۳۲۰ ا ف ض
تذکرہ شفائیہ ـ فیض آباد، مطبع غنچۂ کشمیر، ۱۸۸۹ء،
۱۸۲ ص،
(علم الادویہ کی کتاب میں ذکرادویۂ انگریزی اور انکا طریقہ استعمال جیسا کہ مغـــربی ممالک میں مـــروج ہے)

افضل علی خان، ۶۱۵۰۳۲ ا ف ض
جامع الشفائیہ را فارما کیمریدیہ ـ لکھنو، نول کشور، ۱۸۸۷ء،
۲ جلد ـ یکجا،
(امراض، علاج، ابتدا میں ۳۳ صفحات پر مشتمل ـ امراض کے عربی و فارسی نام، اسکے بعد ادویہ انگریزی اسماء فارسی، اور انگریزی رسم الخط میں)

اکبر علی ۶۱۵۰۳۲ ا ک ب
تجـــربات عجائب ـ گوالیار، مطبع عالیجاہ، ۱۸۲۱ء،
۵۶۲ + ۱۵۴ ص،
(امـــراض اسامی، ادویۂ اور نسخہ جات کا تفصیلی بیان)

بہابادی، مہدی
نمونہ خطوط خوش کتابخانہ شاہنشاہی ایران ۔ تہران ،
چاپ تابان، ۱۳۲۹ھ ،

۳۵۹ ص ،
(کتابخانہ شاہنشاہی ایران میں بہترین خطاطی کے نمونون کا عکس
انکی تشریح ، آخر میں خطاطوں کے نامون کی فہرست)

خدایارخان عباسی،
قوانین الصیاد فہرست ، مرتب ، کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی بنگال،
۱۹۰۸ع ،

۴۳۳ ص ،
(شکار کے طریقے، شکاریوں کے اصول و قواعد، شکاری پرندوں اور درندوں
کو سدھانے کا قاعدہ، گھوڑوں کی اقسام، بیماریاں اور علاج)۔

زبردست خان، صدرالدین
فرس نامہ ۔ فہرست ، مرتب ، کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی
بنگال ، ۱۹۱۱ع ،

۶۲ ص
گھوڑوں کی نسل، اقسام، علامات، امراض، و علاج)

سلیم خان، محمد
تکملۃ حکمت ۔ لکھنؤ ، نولکشور ، ۱۲۷۹ھ ،

۱۸۹ ص ،
(مجموعہ طب و فراست ، ذکر امراض و ادویہ واقع الملک و
معالجات)

شریف، محمد حکیم ،
کتاب علاج الامراض ۔ مطبع المدوم ، ۱۲۶۳ھ ،

۶۱۱ ص ،
(مشتمل بر یک مقدمہ و بست مقالہ من ذکر اسباب و علامات
امراض ظاہری و باطنی و ذکر نسخہ جات مجربہ و ادویہ
مفردہ و مرکبہ)

محمد بن یوسف الهروی
بحرالجواهر ـ مرتبہ ،عبدالمجید، کلکتہ ، میڈیکل پریس،

۱۸۳۰ ع ،

۳۰۲ ص ،

(عربی، لاطینی، اوریونانی طبی اصطلاحات و لغات)

ہاشمی، ابوالحسین
فرسنامہ بتصحیح ڈی۔ سی، فلاٹ ـ کلکتہ ، ایشیا ٹک

سوسائیٹی بنگال ، ۱۹۱۰ع ،

۱۱۶ص ،

ادب متعلقات

آداب السلوک ـ
کارخانہ استاد ماہر جناب سید مرتضی ۱۳۳۲ھ ،

۱۷۳ ص ،

آذر، لطف علی بیگ
آتش کدہ آذر ـ بمبئی ، عباد اللہ حبیب اللہ ،

۱۲۷۷ھ ،

(در ذکر حالات شعرائے بلاد خراسان مع شرح اشعار شعرائے
متقدمین بزبان فارسی)

آزاد بلگرامی ـ غلام علی
خزانہ عامرہ ـ کانپور، نولکشور، ۱۸۷۱ء ،

۴۶۲ ص ،

(شعراء فارسی کا تذکرہ ازانوری تا یوسف میر بلگرامی)

آزاد بلگرامی ،غلام علی
مآثر الکرام موسوم بہ سرو آزاد ـ آگرہ ، مفید عام ، ۱۹۱۰ع،

دو دفتر ـ

دفتر اول ـ اسی صوفیائے کرام کا تذکرہ اور ۳۷ علماء عظام کا زاہد ای فتح
ہندوستان تا دوازدہم ہجری ـ

دفتر دوم ـ ایران و ہندوستان کے فارسی شعراء کا تذکرہ

آزاد ، محمد حسین ،
سخندان فارس ـ لاہور ، مطبع مفید عام ، ۱۹۰۷ع ،
۳۱۷ ص ،
(زبان فارسی کی تاریخ ، ترقی ، اصلاح ، ایرانیوں کے رسم و رواج
مشہور مصنفین کے نظم و نثر کے نمونے)

ابن یمین ـ
ابن یمین مرتبہ ، رونالڈ ، ای ایچ ـ لندن ، کیگن پال ٹرنچ ٹروبنر
اینڈ کمپنی ، ۱۹۳۳ع ،
۴۸ ص ،
(ابن یمین کی شاعری ، حالات ، اورساتھ ہی اسکی غزلیں اور
انگریزی ترجمہ)

ابوالفضل
هر سہ دفتر ابوالفضل ـ لکھنؤ ، کذن کرمثی ، ۱۲۶۸ھ ،
۹۹+۱۱۰ ص ،

احمد علی شاہ
مسدس گریہا در فارسی ـ آگرہ ، اخبار آگرہ پریس ، ۱۲۹۷ھ ،
۵۹ ص ،

اسیر مرزا جلال
کلیات میرزا جلال اسیر ـ لکھنؤ ، مطبع منشی نولکشور ،
۱۸۹۷ع ،
۴۰۰ ص ،

الف لیلہ ،
الف لیلہ ، ترجمہ عبد اللطیف ـ تہران ، آقا عبد الباقی کاشانی ،
۱۲۷۵ھ ،
دو جلد (یکجا)
(الف لیلہ و لیلہ کا فارسی ترجمہ)

اللہ یار خان ـ
مسلک المتقین مسائل ضروری فقہہ ـ لکھنؤ ، نولکشور ، ۱۸۹۱ع ،
۶۳۰ ص (منظوم)

امان‌الله، حسینی — ۸۹۱۰۵۵۲ ا م ا

رقعات امان‌الله حسینی - کان پور : محسن علوی، ۱۲۸۷ھ

۳۲ ص ۔

انوری، محمد اوحدالدین — ۸۹۱۰۵۵۱۳ ا ن و

قصائد انوری - لکھنؤ: نولکشور، ۱۸۸۹ع ،

۶۷۹ ص ،

(صفحہ ۳۱۷ سے دیوان انوری شروع ہوتا ہے صفحہ ۵۳۹ سے رباعیات اور صفحہ ۵۸۵ سے متفرقات انوری جو چیدہ ہیں صفحات مسلسل ہیں)

ایرانشہر - — ۸۹۱۰۵۵۰۵ ا ی ر

ایرانشہر - برلین؛ چاپخانہ ایرانشہر ، ۱۳۴۳ھ ،

دورۂ دوم - از شمارہ ۱ تا ۲۰ -

ہر شمارہ یک کتاب مستقل است -

(۱) - افتاد و دولت - (۲) مغشوردوزخ (سید جمال الدین افغانی (۳) شیخ محمد خیابانی (۵) عبدالله بن المقفع ،

(۶) خواب شگفت (۷) داستہ شبہای زمان جوان (۸) کلنل محمد تقی خان پسیان -

بدرچاچ - — ۸۹۱۰۵۵۱۰۲ ب د ر

قصائد بدرچاچ - کانپور، نولکشور، ۱۸۷۳ء ،

۱۰۹+۱۱ ص ،

(مع فرہنگ)

— ۸۹۱۰۵۵۱۳ ب ز م

بزم وصال - لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۷۳ع ،

۲۲۸ ص ،

(مندرجہ ذیل کتب بھی اس کتاب میں موجود ہیں -

(ظاہر وحید، گلزار ولا ، توہمات کسوی، نہال بیخردی ،

درھمین مسلک است -

بسحاق اطعمہ شیرازی — ۸۹۱۰۵۵۱۵ ب س ح

دیوان اطعمہ - قسطنطنیہ ، نظارت جلیلہ معارف ،

۱۳۰۳ ھ ،

۱۸۴ ص ،

بہلول ـ
مثنوی حضرت شیخ بہلول ـ کانپور، مطبع منشی نولکشور ،
۱۹۰۲ع ،
۳۰ ص ،
۸۹۱۶۵۱۳ ب ہ ل

بیدل، مرزا عبد القادر ،
چہار عنصر ـ دہلی، مطبع احمدی، ۱۲۸۷ ہ ،
۲۳۲+۱۱۴+۱۰۰+۱۳۰ ص ،
(عنصر اول نسخہ مناز و گرمی بازار صحبت ، عنصر دوم فوائد معلوم ،
عنصر سوم ، تنبیہات شعور ، عنصر چہارم ـ نقوش غرائب ،
۸۹۱۶۵۳۲ ب ی د

بیدل، مرزا عبد القادر
کلیات بیدل ـ دہلی، مطبع احمدی،
۱۸۳+۲۰۰+۳۸۳ ص ،
(اسی کے ہمراہ نکات بیدل اور رقعات بیدل مشمولہ ہیں)
۸۹۱۶۵۵۱۲ ب ی د

بیخود
خیال بیخودی ـ لکھنؤ نولکشور ، ۱۸۷۱ع ،
۸۲ ص ،
۸۹۱۶۵۵۱۷ ب ی خ

بیرم خان خانان ،
دیوان بیرم خان ● راس دسن ، مرتبہ کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی
بنگال ، ۱۹۱۰ع ،
۹۱ ص ،
(فارسی و ترکی اشعار کا مجموعہ)
۸۹۱۶۵۵۱۲ ب ی د

بیگلار راکی
مثنوی چہسر نامہ ـ کراچی ، حصای جیواجی آگی قدم پرنٹرس ،
۱۹۵۲ع ،
۱۱۸ ص ،
۸۹۱۶۵۵۱۳ ب ی ل

تفتہ ـ
دیوان تفتہ ـ دہلی ، ۱۲۷۷ ہ ،
۲۶۳ ص ـ
۸۹۱۶۵۵۱۷ ت ف ت

علیرضا ظهیرالدین
شبنم شاداب – لکھنؤ، مطبع حسینی، ۱۳۲۳ھ،

۴۲ ص،

تمنا، عبدالرحیم
پند نامۂ ابراهیمی – کلکته، ۱۸۶۰ع،

۱۲ ص،
(مولوی عبدالرحیم گورکھپوری در یہ پند نامه بفرمائش محمد ابراهیم
شاہ نبیرہ ٹیپو سلطان مرتب کیا)

جامی، عبدالرحمن
کلیات جـامی – لکھنؤ، نولکشور، ۱۲۹۳ھ،

۵۶۸ ص،

جعفر، محمد
انشائے عجیب – کانپور، مطبع مسیحی، ۱۲۷۰ھ،

۲۸ ص،
(مجموعۂ صنائع گوناگون ومعدن فوائد بوقلمون در فن انشاء)

حافظ شیرازی –
دیوان حافظ شیرازی – بخط محمود حسن نیشاپوری ۸۹۳
کراچی، نیشنل پبلشنگ ہاؤس لمیٹڈ، ۱۹۷۱ء،

۱۱+۳۵۶ ص،
(عکس نسخۂ خطی – بمناسبت دو هزار وپانصد ساله شاهنشاهی
ایران)

حافظ شیرازی، شمس الدین
غـزلهای زیبای حافظ، مرتبه جمشید پور – تهران، کتابفروشی
... خسروی ...

۲۵۶ ص،
(متن غـزل او را سکاانگریزی ترجمہ)

حافظ شیرازی –
دیوان حافظ – کلکته، ... ارد و گائیڈ، ۱۸۸۱ء،

۱۲+۲۳۲ ص،

حافظ شیرازی شمس الدین
دیوان حافظ ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۲۷۹ھ
۲۱۳ ص ،
(حاشیہ پر مختلف اردو کی شرح گومتی نولکشور نے جمع کردیا ہے)

حافظ، شیرازی خواجہ شمس الدین — ۸۹۱۶۵۵۱۵
دیوان حافظ ـ بمبئی، مطبع کریمی، ۱۳۲۱ھ ، — ح ا
۲۹۳ ص ،
(نہایت نفیس عبارت، مع سوانح عمری حافظ شیرازی لید کرتا ہوں)

حسن، میر — ۸۹۱۶۵۵۱۷
تذکرہ البلاغت ـ پٹنہ، السراج ۱۲۹۱ھ ، — ح س ر
۳۵۱ ص ،
(حضرت محمد سعید کی فارسی نثر اور نظم ہمارے مجموعہ)

حسینی، میر — ۸۹۱۶۵۵۱۰۹
تذکرہ حسینی ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۲۹۲ھ ، — ح س ی
۳۷۵ ص ،
(مجموعہ کلام اولیائے کرام و شاعر سابقین و متاخرین و اسرار
اولیائے و عرفاء منتخب ۔۔۔)

خسرو، امیر دہلوی — ۸۹۱۶۵۵۱
دواوین خسرو کلیات عناصر ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۷۱ء ، — خ س ر
۲۷۲ ص ،

خسرو، امیر، دہلوی — ۸۹۱۶۵۵۱۰۳
قرآن السعدین ـ ۔۔۔ ۱۲۶۱ھ ، — خ س ر
۱۶۵ ص ،

خسرو، امیر، دہلوی — ۸۹۱۶۵۵۱۵
رشی عان موسوم بہ جواہر خسروی ـ ۔۔۔ رشید احمد، مرتب،
علیگڑھ، ۔۔۔ انسٹی ٹیوٹ ، ۱۹۱۸ء ، — خ س ر
۲۸+۲۲+۳۸+۲۰۳+۲۰۲+۲۳ ص ،
(مجموعہ رسائل امیر خسرو، ۔۔۔ رباعیات
پیشہ وراں، خالق باری، ۔۔۔)

۸۹۱٫۵۵۱۰۳ خ س ر

خسرو، امیر، دہلوی
لیلی مجنون ـ کلکتہ ، ۱۸۱۱ع ، ۱۲۲۵ھ ،
۱۳۱ ص ،
(کاتب میر علی جوئی)

۸۹۱٫۵۵۱۰۳ خ س ر

خسرو، امیر، دہلوی
مثنوی آئینہ سکندری ـ فاروق محمد سعید احمد ، مرتب ،
علی گڑھ ، مسلم انسٹی ٹیوٹ ، ۱۳۳۲ ، ۱۹۱۷ع ،
۵۶+ ۲۶۲ ص ، سلسلۂ خسرو پرستی اعلی حضرت نظام)

۸۹۱٫۵۵۱۰۳ خ س ر

خسرو، امیر، دہلوی
مثنوی دولرانی خضرخان ـ سالم رشید احمد ، مرتب ،
علی گڑھ ، مسلم انسٹی ٹیوٹ ،
۱۱۵+ ۱۷۳ ص سلسلۂ خسرو پرستی اعلی حضرت نظام)

۸۹۱٫۵۵۱۰۳ خ س ر

خسرو، امیر، دہلوی
مثنوی شیرین خسرو ـ اسیر علی احمد ، مرتب ، علی گڑھ ،
مسلم یونیورسیٹی پریس ، ۱۳۳۶ھ ، ۱۹۲۷ع ،
۱۱۸+ ۲۸۵ ص ، سلسلۂ خسرو پرستی اعلی حضرت نظام)

۸۹۱٫۵۵۱۰۳ خ س ر

خسرو، امیر، دہلوی
مثنوی قــرآن السعدین ـ اسمعیل محمد میرٹھی ، مرتب ،
علی گڑھ ، مسلم انسٹی ٹیوٹ ، ۱۳۳۷ھ ، ۱۹۱۸ع ،
۱۲۲+۶۱+ ۲۵۲ ص ، سلسلۂ خسرو پرستی اعلی حضرت نظام
(ابتدا میں سید حسن برنی کی نوشتہ تمہید ۶۱ صفحات پر مشتمل ہے)

۸۹۱٫۵۵۱۰۳ خ س ر

خسرو، امیر، دہلوی
مثنوی لیلی مجنــون ـ کلکتہ ، ۱۸۱۱ع ، ۱۲۲۵ھ
۱۳۱ ص ،

۸۹۱٫۵۵۱۰۳ خ س ر

خسرو ، امیر دہلوی
مثنوی لیلی مجنون ـ ۱۲۲۵ھ ، ۱۸۱۱ع ،
۱۳۱ ص ،
(مطبع ومقام نامعلوم ، غالباً کلکتہ کی چھپی ہوئی ، خط نستعلیق)

891.55102 خ س ر
خسرو امیر دهلوی
مثنوی مجنون لیلی - شروانی حبیب الرحمن خان ، مرتب ، علی گڑھ انسٹی ٹیوٹ علی گڑھ ، ۱۳۳۵ھ ، ۱۹۱۷ع ،
۱۴۳+۱۱۵ ص ، سلسلہ خسرو پرستی اعلیحضرت نظام

891.55103 خ س ر
خسرو ، امیر دهلوی
مثنوی مسنن الانوار - مقتدی خان شروانی - مرتب ، علی گڑھ ، مسلم یونیورسٹی ، ۱۳۴۳ھ ، ۱۹۲۶ع ،
(۲۳۸+۲۶ ص ، سلسلہ خسرو پرستی اعلیحضرت نظام)

891.55103 خ س ر
خسرو ، امیر دهلوی
(مثنوی) سپهر باتصحیح وحید مرزا - کلکتہ ، مشن بپتسٹ مشن پریس ، ۱۹۴۸ع ،
۱+۳۵۹ ص ،

891.55103 خ س ر
خسرو ، امیر ، دهلوی
مثنوی هشت بهشت - سلیمان اشرف ، مرتب ، علی گڑھ مسلم انسٹی ٹیوٹ ، ۱۳۳۶ھ ، ۱۹۱۸ع
۳۲۸+۳۲۳ ص ، سلسلہ خسرو پرستی اعلیحضرت نظام

891.552 خ ل ی
خلیفه ، شاه محمد
انشائے خلیفه - لکھنؤ ، مطبع حسنی ، ۱۲۶۲ھ ،
۷۷ ص ،
(اسی کے همراه انشائے ابو رحیدی اور گلزار نسیم مندرج هین)

891.55308 خ ل ی
خلیل خان ، ثقفی
هزار و یک حکایات - تهران ، چاپخانه فردوسی ، ۱۳۰۸ھ ،
۵۲۴ ص ،
(این کتاب که در سنخ خود بی نظیر و تاکنون در هیچ زمان و زبانی مثل آن تدوین نشده است)

891.55103 خ ی ا
خیام ، عمر ابوالفتح غیاث الدین عمر بن ابراهیم
رباعیات عمر خیام - ایڈورڈ ہیرن ، مترجم و مرتبه لندن ، ایچ ایبر ، نکلس ، ۱۸۹۸ع ،
۳۴۰ ص ،

خیام عمر ابوالفتح غیاث الدین عمر بن ابراهیم
رباعیات حکیم عمر خیام — تهران، موسسه مطبوعاتی علمی،
۱۳۳۴ ش،
۱۶۸ ص — مصور،
(مع تراجم انگریزی، فرانسیسی، جرمن، روسی، اردو، عربی، و ترکی)

درویش، حاجی ...
جاویدان خرد — ۱۲۹۳ ھ،
۳۳۶ ص،
(مشتمل بر کلمات ... و نصایح ... امثال و ذخایر از حکماء فارس و روم و عرب ... وصایا و مواعظ حکماء و اقوال علی)

دولت شاه، ابن بختی شاه،
تذکرة شعرا — بمبئی، مرزا محمد ملک الکتاب،
۱۳۱۸ ھ،
۲۳۲ ص،

دهستانی، حسین ابن اسعد بن حسین
فرج بعد الشدة — بمبئی، مطبع احسن المترسمین، ۱۸۵۹ع،
۵۳۴ ص،
(کتاب کا مل نام جامع الحکایات فی ذکر الفرج بعد الشدة من الایات والاشعار ... علی الربع ... فی الکتب ...)

رودکی، ابوعبدالله جعفر بن محمد
آثار رودکی — مرتبه مرزایف، عبدالغنی، استالین آباد،
اکادمی فنهای ر... ، تاجیکستان، ۱۹۵۸ع،
۲۴۶ ص،
(رودکی کے حالات، شاعری اور ... بصرة اور رودکی کے دیگر کتابوں میں ... پائے جاتے والے ... اشعار کا اضافہ)

رومی، جلال الدین
شرح رومی جواهر الاسرار از حسین ابن حسن — لکھنؤ، نولکشور،
۱۸۹۳ع،
۷۰۰ ص
(از دفتر ۱ تا دفتر سوم)

رومی، جلال الدین ۸۹۱۰۵۵۱۰۳
روم

شرح مثنوی مولانا روم - عبدالولی، شارح، کانپور، نولکشور،
۱۸۷۳ع،

دفتر دوم -

رومی، جلال الدین، ۸۹۱۰۵۵۱۰۳
روم

لب لباب مثنوی مرتبہ - کانپور، مطبع نظامی، ۱۲۸۵ھ،

۲۲۰ ص،

رومی، جلال الدین، ۸۹۱۰۵۵۱۰۳
روم

مثنوی مولوی جلال الدین رومی - بمبئی، مطبع حاجی میرزا،
۱۲۷۳ھ،

۲مجلدات (یکجا)

رومی، جلال الدین محمد بن محمد بن الحسین، ۸۹۱۰۵۵۱۰۳
روم

مثنوی معنوی، مرتبہ نیکلسون رینولڈ الین، لیدن، مطبع بریل،
۱۹۳۵ع،

دفتر ۲ -

(ہر جلد میں دو دو دفتر)

رومی، جلال الدین ۸۹۱۰۵۵۱۰۳
روم

مثنوی مولوی روم مع شرح حضرت بحرالعلوم - لکھنؤ، نولکشور،
۱۸۷۳ع، ۱۲۶۰ھ،

دفتر پنجم و ششم (یکجا)
(مولانا عبدالعلیم بحرالعلوم شارح)

رومی، جلال الدین ۸۹۱۰۵۵۱۰۳
روم

مثنوی مولوی روم شرح اسرار - ہادی سبزواری، شارح، طہران،
محمد باقر طہرانی، ۱۲۸۵ھ،

۵۱۱ ص،

(مثنوی مولوی کے تمام دفتروں میں آیات واحادیث واسناد واشعار
مبہم کی توضیح و تشریح)

۸۹۱۰۵۵۱۰۳ روم
رومی، جلال الدین
مثنوی معنوی مرتبہ نکلسن مع انگلش ترجمہ ۔ لیڈن، مطبع بریل ، ۱۹۳۹ع ،
(۳ مجلد)

۸۹۱۰۵۵۱۰۳ روم
رومی، جلال الدین
مثنوی مولانا جلال الدین رومی منظوم مزدانی، مرتبہ میسو نزہ ، مطبعۂ برکمان ، ۱۳۶۲ھ ،
۲۶+۳۸۷ ص ،
(مرزا عبد الکریم ابن میرملکی ولد مرزا ابراہیم بن عماد الحسینی پشتو تہ مشہور خطاط میرعماد کے ہاتھ کا مخطوطہ ، اسکافکس ، حیدرآباد دکن کے چند امراکی کاوش سے جرمنی میں طبع ہوا)

۸۹۱۰۵۵۱۵ س ع د
سعدی، مصلح الدین،
انوار الاسرار مرتبہ رحیم بخش ۔ لاہور، مطبع نور مطلع ،
۱۲۸۶ھ ،
۴۴۳ ص ،
(بوستان سعدی کی شرح)

۸۹۱۰۵۵۱۳ س ع د
سعدی، مصلح الدین،
بوستان سعدی ۔ کانپور، مطبع مصطفائی ، ۱۲۷۹ھ ،
۲۳۸ ص،
(این کتاب گلدستۂ ریاض سخندانی مجموعۂ حکایات است)

۸۹۱۰۵۵۱۵ س ع د
سعدی ، مصلح الدین ،
بدایع ، غـزلیات ۔ برلین ، شرکت کاویانی ، ۱۳۰۳ھ،
۲۲۳ ص ،

۸۹۱۰۵۵۱۳ س ع د
سعدی، مصلح الدین
بوستان سعدی ۔ شمس الحق شمس ، مترجم، ومحشی، ڈھاکہ، قـرآن منزل ، ۱۹۶۰ع ، ۳۲۸ ص،

۸۹۱۰۵۵۱۵ س ع د
سعدی، مصلح الدین
دیوان سعدی ۔ تبریز، دارالطباعۂ، ۱۲۵۷ھ ،
۴۳۸ ص،

سعدی، شیخ مصلح الدین — ۸۹۱۰۵۵۱۵ — سعدی

کلیات — کلف ایلو ناٹ ، مرتب، کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی بنگال، ۱۹۱۸ء،

۳۳۲ ص،

(متعدد مخطوطات و مطبوعہ نسخ کے مقابلہ کے بعد بہت اہتمام سے شائع ہوا)

سعدی — مصلح الدین — ۸۹۱۰۵۵۴ — س ع د

گلستان سعدی — فلیڈ ون فرانسس ، مترجم، کلکتہ، ہندوستانی پریس ، ۱۸۰۶ء ،

۳۲۶ ص ،

(گلستان کا انگریزی ترجمہ مع متن)

سعدی، مصلح الدین ، — ۸۹۱۰۵۱۳ — س ع د

نسخہ صحیحہ بوستان مترجم ، کانپور، مجیدی، ۱۳۲۳ھ ،

۳۴۸ ص ،

سنائی، حکیم ابوالمجید مجدد غزنوی — ۸۹۱۰۵۱۰۳ — س ن ا

حدیقۃ الحقیقت — اسٹیفنسن ، مترجم، ومرتب، کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی بنگال، ۱۹۱۰ء ،

۱۰۰+۱۹۷ ص ،

(متن، ترجمہ انگریزی ، وحواشی)

شاکر، عبد الرحمن، — ۸۹۱۰۵۱۰۸ — ش ا ک

گلستان مسرت — کانپور، مطبع منشی، ۱۲۶۶ھ ،

۶۲ ص ،

(اشعار منتخب تحت موضوعات)

شمس تبریز — ۸۹۱۰۶۵۱۵ — تبر م ص

انتخاب دیوان شمس تبریز — ریخالڈ اے لنکسن ، مرتب، گورکھپور، انجمن مدین، ۱۹۳۱ء ، ۲۳۶ ص

شمس تبریز، — ۸۹۱۰۵۱۵ — ش م س

دیوان حضرت شمس تبریز — لکھنو، نولکشور، ۱۸۸۷ء ،

۴۳۵ ص ،

(دیوان حروف تہجی کے حساب سے مرتب ہے)

شمس تبریز، شمس الدین تبریزی،

کلیات شمس تبریز - لکھنؤ، نول کشور، ۱۳۰۲ھ،
۱۰۳۶ ص،
(تصحیح از سید محمد حسین، ہر غزل کی بحر ابتدا میں لکھدی ہے)

شیر زمان خان،

مرآۃ الخیال - مطبع سلیم اللہ، ۱۸۳۱ء،
۵۲۳ ص،
(تذکرۂ شعرائے فارسی میں حالات زندگانی)

صبا، محمد مظفر حسین،

روز روشن - بھوپال، مطبع شاہجہانی، ۱۲۹۷ھ،
۸۶۸ ص،
(تذکرۂ شعرائے فارسی)

صدیق حسن خان،

شمع انجمن تذکرہ - بھوپال، مطبع الصدیق، ۱۲۹۳ھ،
۵۸۲ ص،
(تذکرۂ نگارستان سخن مصنفہ نور الحسن منسلک ہے)

صہبائی، امام بخش،

کلیات صہبائی - کانپور، مطبع نظامی، ۱۸۷۹ء،
۸۱۰ ص،

ظہیر فاریابی -

قصائد - لکھنؤ، نولکشور، ۱۹۲۶ء،
۲۰۸ ص،

عالمگیر، اورنگ زیب

رقعات عالمگیر - لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۷۳ء،
۴۶ ص،

عالمگیر، اورنگ زیب -

رقعات عالمگیر - کانپور، مطبع نظامی، ۱۲۷۳ھ،
۳۰ ص،

۸۹۱٫۵۵۰۴
ع ا ل

عالی، محمد خان،
ـ بمبئی، ... محمد حسین، ملوح قلم ...
الدین کیهکر، ۱۲۶۵ ه،
۳۰ ص،
(ابتدائی ... منشآت نامه ... خان عالی کاتب ... رسالة،
موضوع حسن و عشق)

۸۱۴۴۵۵۱۸
ع ب د

... عبد الرحمن ـ
گلستان مسرت ـ کانپور، مطبع ... افاشی، ۱۲۶۶ ه،
۵۲۲ + ۱۱ ص،

۸۹۱٫۵۵۱۲
ع ر ف

عرفی،
دیوان عرفی شیرازی ـ کانپور، نولکشور، ۱۲۹۷ ه،
۱۳۸ ص،

۸۹۱٫۵۵۱۴
ع ر ف

عرفی، جمال الدین سید،
کلیات عرفی ـ مرتبه جواهری غلام حسین، تهران، محمد علی علمی،
۵۱۴ + ۱۱۲ ص،
(شامل رساله نفسیه، قصائد، ترجیع بند، ترکیب بند، غزلیات، رباعیات، ساقی نامه، مثنویات، رسالة زندگانی شاعر)

۸۹۱٫۵۵۱۰۲
ع ر ف

عرفی، جمال الدین
قصائد عرفی ـ کانپور، نولکشور، ۱۸۸۰ م،
۱۲۸ ص،
(... همراه غزلیات و رباعیات عرفی)

۸۹۱٫۵۵۱۲
ع ر ف

عرفی ـ
قصائد عرفی شرح مترجم ـ لکهنو، نولکشور،
۱۸۲ ص،

۸۹۱٫۵۵۲۳
ن ظ ا

عروضی، نظامی السمرقندی احمد بن عمر بن علی
چهار مقاله ـ برلین، مطبع ایرانشهر، ۱۹۲۷ ع،
۱۰۰ ص،
(با انضمام مقدمه و حواشی و فهارس لثلثه وجد ولا ازقزوینی)

خطبسار ، شہید الدین
مہرنامہ ـ لکھنؤ ، مطبع خواجہ محمد عیسی ، ۱۲۸۲ھ
۱۶ ص ـ
۸۹۱ھ۵۵۱۰۳ ع ۱ م

حطبسار ، شہید الدین
مدائن الجواہر ـ تہران ، بہ مطبع خانہ بادشاہانہ ، ۱۸۸۷ء
۱۸۳ ص ،
(گروہ سن وناسی کے اہتمام سے طبع ہوئی)
۸۹۱ھ۵۵۱۰۳ ع ۱ م

علی حسن خان ،
صبح گلشن ـ بھوپال ، مطبع شاہجہانی ، ۱۲۹۵ھ ،
۲۴۲+۷ ص ـ
(شعرائے فارسی کے حالات ، انکی شاعری اور انتخاب اشعار)
۸۹۱ھ۵۵۱۰۹ ع ل ی

عنایت اللہ ، منشی
بہار دانش ـ کانپور ، نول کشور ، ۱۸۷۹ء ،
۳۳۹ ص ،
(اخلاقی حکایات وقصص)
۸۹۱ھ۵۵۳ ع ن ا

عوفی ، نورالدین محمد بن محمد بن یحیی بن طاہر بن عثمان ـ
لباب الالباب ـ براون ، ایڈورڈ ، مرتب ، لندن ، لوزک اینڈ کمپنی ، ۱۹۰۲ء ،
دو جلد ـ
ج ۱ ـ مقدمہ ، ترجمہ مصنف ، باب اول در فضیلت شعر وشاعری تعلیقات از میرزا عبد الوہاب قزوینی ، فہارس اسماء رجال الاماکن والقبائل ـ
۲ ـ باب ہشتم ، شعرای عہد طاہری وصفاری ، باب دوازدہم شعرائے کہ بدین حضرت مخصوصند فہارس اسماء رجال اماکن وقبائل ـ
۸۹۱ھ۵۵۱۰۹ ع و ف

غالب ، اسد اللہ ـ
کلیات نثر غالب ـ کانپور ، نول کشور ، ۱۸۷۵ء ،
۳۱۳ ص ،
(غالب کے فارسی خطوط کا مجموعہ)
۸۹۱ھ۵۵۲۶ ع ا ل

۸۹۱ھ ۵۵۲۴
غ ۱ ل

غالب ، اسد اللہ
کلیات نثر غالب ۔ لکھنؤ ، نولکشور ، ۱۲۸۳ھ ،
۴۱۴ ص ،
(غالب کے خطوط اورمتعدد اصولنثر وکتابت اورمتعدد نثری مضامین کامجموعہ)

۸۹۱ھ ۵۵۱۵
غ ۱ ل

غالب ۔ اسد اللہ ،
مثنوی ابرگہربار ۔ دہلی ، اکمل المطابع ، ۱۲۸۰ھ ،
۳۰ ص ،

۸۹۱ھ ۵۵۱۰۹
غ ۱ ل

غلام محمد ،
خزینۃ الاصفیاء ۔ لکھنؤ ، مطبع ثمر ہند ، ۱۸۷۳ع ،
۲ ج ۔
ج ۱ ۔ مشتمل بر حالات خاتم المرسلین ، مشائخ خاندان قادریہ ، خاندان چشتیہ ، پیران سلسلۂ نقشبندیہ ، بندگان سہروردیہ ، مع تذکرہ ائمہ ، و حضرات دیگر اصفیاء ،

۸۹۱ھ ۵۵۱۰۹
غ ن ی

غنی ، عبد الغنی
تذکرۃ الشعراء ۔ علی گڑھ ، مسلم انسٹی ٹیوٹ ، ۱۹۱۶ع ،
۱۲۲ ص ۔
(باب الالف ۔ آخر باب الیاء ، یوسف ،)

۸۹۱ھ ۵۵۰۱۳
غ ن ی

غنیمت ۔
نیرنگ عشق معروف بہ مثنوی غنیمت ۔ لکھنؤ ، مطبع لکھنؤ ، ۱۲۶۳ھ ،
۷۶ ص ،

۸۹۱ھ ۵۵۱۳
ف ت ا

فتاحی ، محمد یحیی ابن سیبک
دستور عشاق یعنی قصہ شاہزادہ حسن و شاہزادہ دل گرین شیلڈز ، ر ، س ، مرتب ، لندن ، لونگ کمپنی ، ۱۹۲۶ع ،
۲۱۴ + ۳۴ ص ،
(مطبعہ آفتاب برلین میں نہایت عمدہ ٹائپ میں طباعت)

شحری، شرف‌الدین اسعد الاسترآبادی
شکوه‌بس و رامین ـ ناسولیس، ولیم واحدعلی، مرتبین ،
کلکته ، کالج پرس ، ۱۸۶۵ م ،

۴۰۰ ص ،
(این کتاب شامل ۱۰ داستان، بزبان سجع ترجمه‌اثر
... ارشحری)

فـــردوسی ، ابوالقاسم
شاهنامه ـ بمبئی ، محمد باقر ، ۱۲۰۶ ه ، ۱۸۴۹ م ،

۲ ج ـ
ج ۱ ـ نا جشید ن کیخسروگاه توس و ایرانیان ،
ج ۲ ـ فرستادن کیخسرو رستم را بجنگ توران بار دوم ـ

فـــردوسی ، ابوالقاسم
شاهنامه ـ سعید نفیسی ، مرتب ، تهران ، ... دلشیم
۱۳۱۴ ه ،

۱۰ ج ـ
(در یک جلد ، از روی چاپ و لرس بعد از مقابله با نسخ
خطی دیگر و ترجمه حواشی ... آن بفارسی)

قاآنی ، میـــرزا حبیب شیرازی ـ
کلیات قاآنی ـ بمبئی ، ... کـــریمی ، ۱۸۸۱ م ،

۲۷+۳۹۱ ص ،
(آخری ۲۷ صفحات غـــزلیات)

قائم مقام ، ابوالقاسم ،
انشای قائم مقام ـ تبریز ، حاجی ابراهیم ، ۱۲۶۳ ه ،

۳۵۲ ص ،
(مجموعه رسائل و مفاوضات و فرامین و مناسبات و حکایات بهجت انگیز و
درادر ... آمیـــز)

قتیل ، مـــرزا ـ
رقـــعات مرزا قتیل ـ کانپور ، نولکشور ، ۱۸۸۲ م ،

۹۸ ص ،

الکاشفی، ملاحسین بن علی الواعظ
انوار سهیلی - بمبئی، نپشنل اسرئیس سوسائیٹی،
۱۸۲۸ع،
۱۹۰ ص،

کاشفی، ملا حسین بن علی الواعظ
انوار سهیلی - کوبرک بدری تار، مرتبه، مدراس،
دارالعلوم کالج، ۱۸۲۶ء، ۱۲۳۱ھ،
۲۳۹ ص،

کاشفی، ملا حسین بن علی الواعظ
انوار سهیلی - بمبئی، م ب مشهدی، ۱۲۶۱ھ،
۳۷۳ ص،

کشفی، سنامت الله شاه،
دیوان کشفی - کانپور، مطبع شعله نور، ۱۲۷۸ھ،
۲۰۲ ص،

کیکاوس، بن اسکندر بن قابوس بن وشمگیر،
قابوس نامه - لیوی روبن، مرتبه، لندن، لوزک کمپنی،
۱۹۵۱ع،
۱۵۵ ص، گب میموریل سیریز،
(نصیحت نامه براشریف اعلی زیستر زندگی)

محمود خان -
منشات خاقان - تبریز، دارالسلطنة، ۱۲۹۳ھ،
۵۵۶ص،
(مراسلات مضامین اورغیره کامجموعه)

مهدی -
حکایات ولیعهد - لکهنؤ، مطبع منشی نول کشور، ۱۸۸۰ع،
۹۹ ص،

ناصرعلی ـ
دیوان ناصرعلـــی ـ دهلی، مطبع نظامی، ۱۲۶۹ه ،
۸۲ ص ـ

نساخ عبدالغفور ـ
مظاهر معما ـ لکهنؤ، مطبع العلوم ، ۱۲۶۲ه ،
۱۲ ص ،
(در صنعت معما)

نشاط عبدالوهاب
گنجـــینه نشاط مرتبه عبدالباقی حبیب ـ تهران، حاجی موسی،
۱۲۸۱ه ،
۳۳۱ ص ،

نظامی ، گنجوی،
سکنـــدر نامه ـ لکهنؤ نولکشور ، ۱۸۷۶ع ،
۳۱۰ ص ،

نظامی، گنجوی،
سکنـــدرنامه نظامی ـ بمبئی ، مطبع جام جمشید ، ۱۲۰۰ه،
۲۶۳ ص ،
(قصه سکنـــدر مغ رم)

نظامی، گنجوی
شرح سکنـــدرنامه ـ محمد ، شارح ، لاهور، گلاب سنگه ،
۱۸۹۸ع ،
۲ج ـ
(اسکندرنامه کلیات نثر غالب، شرح قصائد عرفی مجلد هستن)

نظامی، گنجوی
لیلی و مجنون ـ مرتبه ، علی اصغر زاده، از درعلی، مسکو ،
اکادمی علوم اتحاد شوروی انستیتوی ملل آسیا ۲ ، ۱۹۶۶ع ،
۸۲، + ۸ ص ،

ملی، ناصر،
تذکرہ وچھاں پور — تہران، چاپخانہ آفتاب،
۱۳۱۷ھ،
۱۹۲ ص،

نواب، نواب کلب علی خان،
تاج فسرخی — رام پور، تاج المطابع، ۱۲۹۳ھ،
۲۷۰ ص،
(نواب کلب علی خان کا فارسی کلام)

نواب، کلب علی خان نواب،
ترانۂ قسم — رام پور، مطبع حسینی، ۱۲۸۹ھ،
۷۶ ص،
(نواب کلب علی والی ریاست رام پور کے مضامین، اس کے ہمراہ تقویم
بیت السلطنت لکھنؤ، ۱۳۶۰ھ ابتدا ۱۸۳۹ع تا ۱۸۰۰
مترجمہ کمال الدین حیدر مسلک ہے —)

نورالحسن —
نگارستان سخن — بھوپال، مطبع شاہجہانی، ۱۲۹۳ھ،
۲۰۸ ص،
(یہ تذکرہ، شمع انجمن میں مسلک ہے دیکھیے صدیق حسن خان)

نورالحسن خان —
نگارستان سخن تذکرہ شعراء — بھوپال، مطبع شاہجہانی،
۱۸۷۵ع، ۱۲۹۳ھ،
۲۱۱ ص،

دو یدی —
دیوان نویسندی — لکھنؤ، مطبع منشی نول کشور، ۱۸۸۰ع،
۱۲۰ ص،

واصف، محمد مہدی
دیوان واصف — مدراس، مطبع مظاہر العجائب، ۱۲۷۸ھ،
۱۲۰ ص،

وحشی، ومولانا وصال	۸۹۱ھ۵۱۰۳
	و ح ش

فرهاد و شیرین من کلام وحشی و مولانا وصال الشیرازی ــ بمبئی،
آقامحمد صادق شیرازی ، ۱۲۶۵ھ ،

۲۲۰ ص ،
(مثنوی شیرین فرهاد در داستان شر شفت ، درمیان مین تصاویر،
پاکٹ سائز)

ولی شاه علی ــ	۸۹۱ھ۵۳۲
	و ل ا

گلـــزار ولی ــ کانپور ، مطبع نظامی، ۱۲۸۶ھ ،

۱۲۸ ص ،
(رقعـــات)

ولی الله شاه ــ	۸۹۴ھ۵۵۲
	و ل ی

مکتوب المعارف من ضمیمه مکتوب ثالثه ــ سهارنپور ، مطبع انوار ،
۱۳۰۲ھ ،

۳۱ ص ــ
(مکتوبات حضرت شاه ولی الله دهلوی من عرضداشت شاه ابوسعید
رائے بریلوی)

هادی ، حسن	۸۹۱ھ۵۱۲
	ش ی ر

فلکی شیروانی ــ لندن ، رائل ایشیاٹک سوسائیٹی ، ۱۹۲۹ع،

۶۶ ص ــ
(انگریزی میں فلکی شیروانی زندگی کے حالات)

هدایت ، رضاقلی خان	۸۹۱ھ۵۵۱۰۶
	ه د ا

مجمع الفصحاء ــ تهران ، علیقلی خان ،

۲ ج (۲ ج)
(تذکره مختصر حالات و نمونه اشعار شعراء فارسی تا عهد
سلطان ناصرالدین شاه قاچار)

هلالی ــ	۸۹۱ھ۵۱۱
	ه ل ا

دیوان هلالی ــ مطبع مصطفائی ، ۱۲۶۳ھ ،

۵۲ ص ،
(اسی کے همراه دیوان نویدی مسلک هے)

٨٩١٫٥٥١٢ ه ل ا
هلالی،
دیوان هلالی - بمبئی، مطبع حیدری، ١٢٨٣ھ،
١٥٢ ص،
(اسکے ہمراہ اشعار لطیفہ، مس شائی، انشا یولکتاہ رسالہ
عبد الواسع، اور پنج رقعہ مسلسل ہے)

٨٩١٫٥٥١٢ ه ل ا
ہلالی،
دیوان ہلالی - کانپور، نولکشور، ١٨٧٣ع، ١٢٩١ھ،
١٦٢ ص،

٨٩١٫٥٥٣ ی ح ی
یحیی دولت آبادی -
شهر نامه - طهران، شرکت حیات، ١٣٠٥ھ،
٢٥٨ ص،
(داستان ادبی، اخلاقی و تاریخی)

٨٩١٫٥٥١٠٩ ی زد
یزدی، فتح الله مفتون
حقیقت فردوسی و شاهنامه - حیدرآباد دکن، مطبع صحیفه
١٣٢٦ھ،
٢٥ ص،

علم التاریخ جغرافیه و سیاحت
--------***--------

٩٠٩ ا ش ک
اشکی، کندن لال
منتخب تنقیح الاخبار - ١٢٦٧ھ،
١٣٠ ص،
(کتاب در تاریخ هند وسلاطین هند، احوال تیمور تاریخ فارس
تاریخ بابل، تاریخ شام ومصر، تاریخ فرنگستان)

٩٠٩ ش س ت
شستری، عبد اللطیف،
تحفة العالم - حیدرآباد دکن، مطبع سرکار عالی، ١٨٤٩ع،
٦٦٣+٢٢+٢٣ ص،
(تاریخ عالم، کتاب کے آخر میں ایک رسالہ مسمی " ذیل التحفہ "
شامل ہے جسکے بائیس صفحات ہیں اسکے فہرست اغلاط درج ہے)

سرتنی حسین
حدیقة الاقالیم ـ لکھنو، نولکشور، ۱۸۷۶ع، ۱۲۹۲ھ ، 909 م ر ت
۶۹۶ ص ،
(اخبار اضلاع کبارو سلاطین وبرتیر ار احوال کرد ار رواقالیم سبع ،
من ذکر بلاد وبحار اور جبال وتلال دنیا)

رناشی، باشی
سفارت نامہ خوارزم ـ پیرس ، ی سوساتیثی ایشیاٹک ، ۱۸۷۶ع ، 915 ر ن ا
۱۰۱ ص ،

قاچار، مظفر الدین شاہ
سفرنامہ مظفرالدین شاہ قاچار ـ تہران ، مطبعہ خاصہ شاہ 914 ق ا چ
شہنشاہی ، ۱۳۲۰، ۱۳۱۹ ،
دو جلد ـ
ج ۱ ـ سفر اول ۱۳۱۸ ـ ۱۳۰۰ ـ
ج ۲ ـ سفر دوم ـ ۱۳۲۰ ،

سوانح و سیرت
------**------

حزین ، محمدعلی
تاریخ احوال بتذکرہ حال مولانای شیخ محمدعلی حزین بلفور ، 928.955 ح ز ی
این ، سی ، مرتب ، لندن ، اورینٹل ٹرانیشن فنڈ ،
۱۸۳۱ع ،
۲۸۱ + ۹ ص ـ
(خود نوشت سوانح شیخ علی حزین)

طہماسپ ، شاہ
تذکرہ طہماسپ ـ فلش ، ڈی ، سی ، مرتب ، کلکتہ ، ایشیاٹک 923.155 ط م
سوسائیٹی بنگال ، ۱۹۱۲ع ،
۸۱ ص ،

محمدعلی ، تبریزی ـ
تذکرۃ الخطاطین المسمی بامتحان الفضلاء ـ تہران ، مطبعہ محمد 926.52 م ح م
رضا ، ۲ ، ۱۲۹۱ھ ،
جلد دوم ـ مشہور خطاط اور خوشنویسوں کا تذکرہ ـ
(ابوتراب اصفہانی ـ شیخ مشہور ملقب بہ ریحان روح)

۹۱۳۵۰۳
ا ب و

ابوالحسن، خواجہ

جہانگیرنامہ ۔ لکھنؤ، نول کشور، ۱۸۹۸ع ،

۲۸۰ ص ۔

(حالات و افکار جہانگیر)

۹۱۳۵۰۳
ا ب و

ابوالفضل ۔

آئین اکبری ۔ احمد خان سرسید، مرتب، دہلی، مطبع اسمعیلی، ۱۲۷۲ھ،

۲حصے (یکجا)

(از کتابکہ جواد الدولہ سید احمد خان بہادر عارف جنگ بکمال محنت و جانفشانی تصحیح کردہ)

۹۱۳۵۰۳
ا ب و

ابوالفضل ۔

آئین اکبری ۔ لکھنؤ، نول کشور، ۱۸۶۱ع ،

جلد دوم و سوم حصہ دوم اکبرنامہ ۔

(آئین دہ سالہ صوبجات مع جداول تعداد پرگنہ و بیداوار و ضبط و تعداد افواج سوار و پیادہ و بشروح اقوام و سکنہ ۔۔ جداول سرکار کابل)

۹۱۳۵۰۳
ا ب و

ابوالفضل ،

آئین اکبری ۔ لکھنؤ، نول کشور، ۱۸۸۱ع ،

۳جلد (یکجا)

ج ۱ ۔ آئین منزل آبادی ۔ فرمانی رسیکی چوب ،

ج ۲ ۔ آئین سپاہ آبادی ۔ جدول خیاکرانی ،

ج ۳ ۔ آئین ملک آبادی ۔ تعریفی صوبہ مالوہ ،

۹۱۳۵۰۳
ا ب و

ابوالفضل

اکبرنامہ بہ تصحیح احمد علی و عبدالرحیم ۔ کلکتہ، ایشیاٹک سوسائٹی بنگالہ، ۱۸۷۷ع ،

۳جلد ۔

دفتر اول ۔ بعد از ولادت ۔ تا جلوس مقدس ۔

دفتر دوم ۔ جلوس اکبر بادشاہ ۔ تا سال ہفدہم ۔

دفتر سوم ۔ اول فہرست نام امراء و مراتب و تلمیحات ۔ سال ہفدہم تا سیت و نہم،

دفتر سوم ۔ دوم ۔ شاہرخ بخدمت شہنشاہ ۔ سال پنجاہم ۔

ابوالفضل ـ 954.0250
اکبرنامہ ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۶۷ع، ۱۲۸۴ھ ا ب ا
۳جلد ـ

ابوالفضل ـ 954.03
منتخبات اکبری ـ لکھنؤ، نول کشور، ۱۸۷۵ع، ۱۲۹۲ھ ا ب و
۱۶۱ ص،
(سلاطین ہندوستان اورعہد اکبری کی تاریخ)

ابن البیبی، یحییٰ بن محمد ـ 950.01
تواریخ آل سلجوق ـ ہوتسما، مرتب، لیدن، ای ـ جے، ب ی ب
بریل، ۱۹۰۲ع،
۳۰۸+ ص،
(مشتمل برمختصر سلجوق نامہ، فرنچ، زبان میں مقدمہ واشارات
وفہارس اسماء وامکنہ)

ابوالفضل، 954.023
اقبالنامہ جہانگیری ـ لکھنؤ، نولکشور، ۱۸۷۰ع، ا ب ف
۳۲۰ ص،
(سوانح ووقائع زمان دولت وسلطنت آن حضرت از مبدأ جلوس
تاانتہائے مدت حیات نورالدین محمد جہانگیر)

امیرعلی، داراب محمد، 954.07
جہنگ نامہ ـ کلکتہ، ارد ر کائیسٹ، ۱۸۷۶ع، ا م ی
۳۰+ ۱۸۸ ص،
(ملکہ وکٹوریہ کے عہد میں ہندوستان میں اصلاحات، لارڈ
نارتھ بروک وائسرائے ہند کے حالات)

بابر، ظہیرالدین، 954.0230
بابرنامہ ترکی یا تزک بابری در زبان ترکی شرقی موسوم بہ ترکی ب ا ب
چغتائی، مرتبہ، بیوریج ـ ایسرا بیتھی، لندن، گب میموریل،
۱۹۰۵ع، ۳۸۲+۱۰۵ ص (گب میموریل سریز)
(سرسالار جنگ کے کتب خانہ میں محفوظ دنیا کے معتبر ترین نسخہ سے
مقابلہ کرکے نقل ہوا، بابر کی خود نوشت سوانح حیات، مقدمہ،
انگریزی اور ایک سو پانچ صفحات کا ذکر)

۹۵۴.۰۲ ب ا ب

باور، میرزا حسن محمد
باورنامه — بمبئی، مکتب انکتاب، مرزا شیخ، ۱۳۰۸ ه

۲۴۲ ص،

۹۵۴.۰۲۳ ب د ا

بداونی، عبد القادر
منتخب التواریخ — کلکته، ایشیاتک سوسائتی بنگال،

۳ جلد —
ج ۱ — شیفه او ابغ زنوبیان ––– ... غوا بقا یوب ماوراء
النبری، (ج ۲) —
ج ۳ — تذکرة شعراء و صوفیا و علماء،

۹۵۴.۰۲ ب ر ن

برنی، ضیاء الدین
تاریخ فیروزشاهی — سید احمد خان، مرتب، کلکته،
ایشیاتک سوسائتی بنگال، ۱۸۶۲ع،

۶۰۲ ص،
(غیاث الدین بلبن ––– مقدمه اهم در بیان مبالغت کردن خداوند
عالم درامرشکار)

۹۵۴.۰۳۲ ب ل ا

بلال، امیرعلی خان
عبرتنامه — کلکته، اردو گائیڈ پریس، ۱۸۸۲ع،

۱۸۸+ ۳۰ ص،

۹۵۴ ب ی ل

بیل، ولیم طامس،
مفتاح التواریخ — کانپور، نول کشور، ۱۸۶۷ع،

۳۰۶ ص،
(حالات شاهان روزگار مشتمل بر کمالات سلاطین و امرای هندوستان)

۹۵۰ ج و ز

الجوزجانی، ابوعمر منهاج الدین عثمان بن سراج الدین —
طبقات ناصری، مرتبه: ناسولیس ولیم، کلکته، فورٹ
ولیم کالج، ۱۸۶۴ع،

۴۵۳ ص،
(ناصرالدین سبکتگین ––– تاهلاکخان بن توشی)

خافی خان، محمد هاشم

منتخب اللباب ـ کبیر الدین احمد و غلام قادر، مرتبین، کلکته ایشیاٹک سوسائٹی بنگال، ۱۸۶۹ع،

۷۴۰ ص،
(در ذکر منصب سلاطین تیموریه، تذکرنامه و قلع سلطنت شاهجهان بادشاه)

خواند میر،

قانون همایونی ـ بهنی پرشاد، مترجم و مرتب، کلکته، ایشیاٹک سوسائٹی بنگال، ۱۹۴۰ع،

۹۲ ص،
(قانون همایونی یا همایون نامه کا انگریزی ترجمه، نوٹ وحواشی کے ساتھ)

درگا پرشاد، کنور،

بوستان اوده ـ لکهنؤ، مطبع ریدیه احمدی، ۱۸۹۲ع،

۲۸۴ ص،
(کتاب حاوی حالات سلاطین و امرائے والاتبار و شعرائے اوده و دکن)

سکندر، ابن محمد عرف منجو

مرأة سکندری ـ بمبئی، فتح الکریم، ۱۸۹۰ع،

۴۸۸ص، طبع اول،
(تاریخ سلاطین گجرات، ذکر سلسلهٔ انساب سلاطین گجرات ذکر گرفتارشدن سلطان مظفر)

سلطان محمد

کتاب مسمی تاریخ سلطانی ـ بمبئی، کارخانه محمد، ۱۲۹۸ه،

۳۹۱ ص،
(مشتمل است بر سوانح احزاب افاغنه در تذکار ابواب هنر جلوه گر نماید)

سوهن لال ـ

عمدة التواریخ ـ لاهور، آریه پریس، ۱۸۸۵ع،

السیر هری، یحیی بن احمد بن عبدالله	۹۵۴.۰۲۵
		س ی

تاریخ مبارک شاهی ــ هدایت حسین، مرتب، کلکته،
ایشیاتک سوسائیٹی بنگال، ۱۹۳۱ع،
۲۷۸ ص،
(تذکرسلطان محمد سام غوری ــ تذکرسلطان محمد ۸۰۱ ه)

شاهجهان بیگم	۹۵۴.۶۲۸
		ش ا ت

تاج الاقبال تاریخ ریاست بهوپال ــ کانپور، مطبع نظامی،
۱۲۸۹ ه،
۱۳۲ ص،
(تاریخ ریاست بهوپال)

شاهنواز، صمصام الدوله	۹۵۴.۰۲
		ش ا م

مآثر الامرا ــ اشرف علی میرزا، مرتب، کلکته،
ایشیاتک سوسائیٹی بنگال، ۱۸۹۱ع،
۳ ج ا ا حصے ــ
ج ۱ ــ حصه ۱ ــ ج ۲ ــ حصه ۲
ج ۲ ــ حصه ۱ ــ حرف الدال، دربارخان ــ حرف الیاء سیف خان،
ج ۲ ــ ح ۱ ــ حرف الفاء ــ فرحت خان، مرتضی خان،
ج ۲ ــ ح ۲ ــ حرف السین، سبة خان، غازی الدین خان،
ج ۳ ــ ح ۲ ــ معتقد خان، یلدر خان،

شهاب الدین، احمد	۹۵۴.۷۰۴۴
		ش ا ت

تاریخ شام ــ کلکته، مطبع آفتاب عالمتاب، ۱۲۶۵ ه،
۲۹۲ ص،

صالح، محمد کنبو	۹۵۴.۰۲
		ص ا ل

عمل صالح یا شاهجهان نامه ــ غلام یزدانی، مرتب، کلکته،
ایشیاتک سوسائیٹی بنگال، ۱۹۲۳ع،
۳ ج ــ
ج ۱ ــ ادیباچه مرتبه متن، تمهید، انتساب پذیر متی روایات
مرکب بصوب پنجاب ــ
ج ۲ ــ آغاز سال هفتم ازجلوس مبارک ــ جشن و زن قصری،
ج ۳ ــ آغاز سال بیست ویکم ازجلوس مبارک، امرای بالصدی

صالح، محمد ۹۵۴.۰۲ ص ا ل
فهرست مطالب عمل صالح الموسوم شاهجهان نامه ـ حمید الله
محمد و محمد احمد خواجه، مرتبین، کلکته، رائل ایشیاٹک سوسائٹی
بنگال، ۱۹۳۶ء

۱۱۷ ص،
(الف، ابدال ـــــــ ی، بهذ نچق)

طباطبائی، غلام حسین خان ۹۵۴ ط پ ا
سیرالمتاخرین ـ لکھنو، نول کشور، ۱۸۶۶ء

۳ج ـ ۹۶۲ ص، (یکجا)
ج ا ـ ذکر تمرد کشور هندوستان ــــــ ذکر مفتح سلسله گولکنڈه
ج ۲ ـ ذکر رحلت اورنگزیب عالمگیر ــــ ذکر دوازدهم،
اتحاد براظهار عطه ....
ج۳ ـ ذکر معلوم حقتاصنحاه نظام الملک ذکر منهب کشاد یافتن.
باب مدارعه فیمابین انگلیشیان در ملک بسیان ـ

عبد الحمید، لاهوری، ۹۵۴.۰۲ ح م ی
بادشاه نامه ـ عبد الرحیم، مرتب، کلکته، ایشیاٹک سوسائٹی
بنگال، ۱۸۶۷ء

۳ ج ـ
ج ا ـ زائچه طالع ابوالمظفر شاهجهان بادشاه ـــ طبقه شعراء
ج ۲ ـ آغاز سال اول ۱۰۴۷ ع ــــ طبقه شعراء
ج ۳ ـ آغاز سال هفتم ــــــ طبقه شعرا

عفیف، شمس سراج ۹۵۴.۰۲ ع ف ی
تاریخ فیروز شاهی ـ ولایت حسین، مرتب، کلکته،
ایشیاٹک سوسائٹی بنگال، ۱۸۹۰ء

۵۱۲+۸۱ ص،
(مقام اول شفقت ــــــ مقدمه پانزدهم در احوال وداع
آخر بن میان خدمت سید جلال الحق و میان سلطان فیروز شاه)
علی، محمد، مرزا محمد حسن ـ ۹۵۴.۰۲ ع ل ی
مسراة احمدی ـ نواب علی، مرتب، بڑوده، گیکواڑ اورنٹل سیریز،
۱۹۲۸ء
۲ ج ـ
ج ا ـ در محامد احمد شاه بادشاه ــــ فرهنگ بعضی از الفاظ مشکله
ج ۲ ـ صوبه داری مهاراجه راج سرعمده مهاراجه اجیت سنگهه

٩٥٤.٠٢٤
ع ل ١

کارنامہ حیدری ـ کلکتہ ، مشن پریس ، ١٨٤٨ع ،

٩٨٨ ص ـ

(حیدر علی خان بانی سلطنت میسور کے مفصل حالات آخر میں سلطان
شہید ٹیپو سلطان کے حالات)

٩٥٤.٠٢
ف ار ش

فرشتہ ، محمد ابوالقاسم ہندو شاہ

تاریخ فرشتہ ـ بمبئی ، جارج جروپس ، ١٨٣٢ع ،

٢ج ـ

(جلد ١ ـ مقدمہ و مقالہ اول در ذکر سلاطین لاہور ـ
سلطنت شاہ کلیم اللہ بہمنی ـ

جلد ٢ ـ ذکر سلطنت یوسف عادل شاہ ـــ در کیفیت
ہندوستان حسب فرمائش الفنسٹن صاحب بہادر)

٩٥٤.٠٢
ف ی ر

فیروز ملا ، بن کاؤس ـ

جارج نامہ ـ مرتبہ رستم بن منکیفیاد ـ بمبئی ، پرمیرا ،
١٨٣٤ع ،

٣ج ـ

ج ١ ـ منظوم تاریخ ہندوستان از عہد آمد انگریز کا آمد ہ ج
ج ٢ ـ منظوم تاریخ از آغاز داستان علی در فائدہ تا بیان مصالحت
درمیان جنرل لک برای بھرتپور ـ

ج ٣ ـ منظوم تاریخ ہند از عہد حسین نان ارکاٹی تا گرفتار شدن ترمک ،

٩٥٤.٠٥
ک ـ ا ظ

کاظم منشی مرزا : محمد

عالمگیر نامہ احوال نخستین دہ سال جلوس ـ کلکتہ ،
ایشیاٹک سوسائٹی بنگالہ ، ١٨٦٨ع ،

٢ج ـ ١١٠٧ ص ،
فہرست عالمگیر نامہ ٨٥ ص ـ
فہرست اسامی مواضع ١٦ ...

٩٥٤.٠٢
ا م ب ا

مبارک شاہ ، فخرالدین مروذی ،

تاریخ فخرالدین مبارک شاہ مروروذی ، راس ، ایڈورڈ ، مرتبہ
لندن ـ رائل ایشیاٹک سوسائٹی ، ١٩٢٧ع ،

٨٢ ص ،

(دیباچہ از مصنف کی تحقیق)

سلطان محمد خان درانی ۹۵۴.۰۲۵
تاریخ سلطانی — بمبئی، محمدی، ۱۲۹۸ھ ؛ م ع م
۲۹۲ ص ؛
(تاریخ سلطانی مشتمل بر احوال افاغنه)

مستعد خان، محمد ساقی ۹۵۴.۰۵
مآثر عالمگیری بتصحیح احمد علی .. کلکته، ایشیاٹک سوسائٹی م س ت
بنگاله، ۱۸۷۱ع ؛
۵۵۰ص ؛
(فهرست اسماء مردم ۶۸ص)

معتمد خان ۹۵۴.۰۲
اقبال نامهٔ جهانگیری بتصحیح عبدالحی — کلکته، فورٹ ولیم ع۴ ت
کالج، ۱۸۶۵ع ؛
۳۰۸ ص ؛
(ذکر جلوس جهانگیر بادشاه ـــ همهٔ سراهان هند)

میرعالم، میر ابوالقاسم ۹۵۴.۰۲۵
حدیقة العالم — حیدرآباد دکن، عبدالله ... ، ۱۳۱۰ھ ؛ م ی ح
۴۲۶ ص ؛
(دربیان احوال امرای عالیشان سلسلهٔ عالیهٔ آصفیه، میر آن کتاب
سال یکهزار و یکصد و سی و هفت هجری ست)

نظام الدین، احمد ۹۵۴.۰۳
طبقات اکبری — بی، ڈی، مرتب، کلکته، ایشیاٹک سوسائٹی ن ظ ا
بنگال، ۱۹۲۷ع ؛
۳ ج —
ج ۱ — ذکر امیر ناصرالدین سبکتگین ـــ ذکر سلطان ابراهیم بن
سلطان سکندر بن سلطان بهلول لودی،
ج ۲ — ذکر نهضت فرمودن ظهیرالدین بابر بادشاه ـــ ذکر شعرائیکه
که در ایام سلطنت بوده ـ
ج ۳ — طبقات سلاطین دکن، طبقات سلاطین ملتان —

نعمت خان عالی — ۹۵۴.۰۲۳
جنگ نامهٔ نعمت خان عالی — کانپور، نولکشور، ۱۸۸۴ع ؛ ۴ع ج
۴۲ ص ؛

[illegible]

نو ... ایام محاصرۂ درالجہاد حیدرآباد ، مخش ،
... فضل اللہ بن کہکرہ ۱۲۲۵ھ ،

۱۵۲ ص ،
(اس کتاب کرسا تہ دست خان عالی کہ ۱ انشا ہ حسن وحشت ہمی ہون
۳۰ ، مرزا محمد حسین بیارا ... رامجی کی فوا ... ہ
جمیوانا)

۹۵۴.۰۳
و ل ی
ولی ، ابوتراب
تاریخ گجرات - کلکتہ ، ایشیاٹک سوسائٹی ، ۱۹۰۹ع ،

۱۱۶ ص ،

۹۵۴.۰۳
ھ ر و
ہروی ، نظام الدین احمد
طبقات اکبری تصحیح برای ہدایت اللہ - کلکتہ ، ایشیاٹک
سوسائٹی ، ۱۹۳۵ع ،

ج ۳ - ج ۱ - ج ۲ -
ج ۳ - طبقہ سلاطین دکن تا طبقہ ملتان)

۹۵۴.۰۳
ی ا د
یادگار ، احمد
تاریخ شاہی - ہدایت حسین ، مرتب ، کلکتہ ، ایشیاٹک
سوسائٹی بنگال ، ۱۳۹ع ،

۳۸۴ ص ،
(تاریخ سلاطین افاغنہ ، بہلول لودی - گزشتۂ احوال عادلشاہ)

تاریخ ایران
---**---

۹۵۵
ا ب پ
ابن البلخی ،
فارس نامہ - لسٹرانج ولکسن ، مرتبین ، لندن ، گب میموریل
... ۱۹۲۱ع ،

۲۹۹ ص ،
(تاریخ ایران ببعضی احوال مردم ایران)

۹۵۵
[illegible]
... حسن ،
احسن التواریخ - سیدن ، چارلس نارمن ، مرتب ، بڑودہ ، گیکواڑ
اورینٹل سیریز ، ۱۹۳۱ع ،
۴۵۱ - ۳۲ ص ،

سیف بن محمد بن یعقوب الهروی، ۹۵۵ س ی ف
تاریخ نامهٔ هرات — زبیر صدیقی، مرتب، کلکته، ایشیاٹک
سوسائٹی بنگال، [illegible]

۲۰+۸۲۱ ص،
(فهارس، دکرا، در بیان آنکه شهر هرات را که ساخته
است، تا مدت بیست سال در حکومت ملک [illegible] شمس الدین،)

شرف الدین یزدی، ۹۵۵ ش ر ف
ظفرنامه، تصحیح محمد الهداد — کلکته، ایشیاٹک سوسائٹی
بنگاله، ۱۸۸۷ ع،
۲ ج —
ج ۱ — احوال صاحبقران — [illegible]،
ج ۲ — [illegible] — [illegible] اولاد،

شوشتری، عبدالله بن سید نورالدین، ۹۵۵ ش و ش
تذکرهٔ شوشتر — [illegible]، مرتب، کلکته، ایشیاٹک سوسائٹی
بنگال، [illegible]

۱۹۳ ص،
(فصل اول در بنای شهر شوشتر — فصل چهارم، در حکایت
صحبت درویش ،)

شوشتری، عبداللطیف، ۹۵۵ ش و ش
تحفة العالم — حیدرآباد دکن، مطبع سرکار عالی، ۱۲۹۳ هـ،

۵۱۲ ص،
(تاریخ اوضاع شوشتر و شمه از محاسن و فضائل اجداد و اعمام و بنی
اعمام فضائل گستر را که دران بلده توطن داشته)

محمد حسن ۹۵۵ م ح م
مرآة البلدان ناصری — ۱۲۹۳ هـ،
۲۰۶ ص،
(کتاب مرآة البلدان ناصری جاری حالات بلاد سلطنت اعلی
حضرت همایون شهریار صاحبقران ممالک محروسهٔ ایران)

تذكرة الملوك ـ مینارسکی، [illegible] ، مرتب ، کمبریج ، [illegible]
[illegible] ١٩٤٣ ع ،

٢١٨+١٣٠ ص ،
([illegible] ، اداری [illegible] و [illegible] ، کتاب خاندان صفوی
[illegible] دستور العمل [illegible])

ناصر الدین ، قاضی ابوسعید عبد الله بن عمر بن محمد ٩٥٥
نظام التواریخ ـ قادری شهر الله ، مرتب ، حیدرآباد ، ن ا س
دستار [illegible] سوسائٹی حیدرآباد ، ١٩٣٠ ع ،

١٠٧+٣٢ ص ،

(تاریخ و انساب ملوک عجم از تخلیق عالم تا عهد تالیف کتاب)

نظام الدین ، شامی ٩٥٥
ظفرنامه ـ تاورفلکس ، مرتب ، پراگ ، انتشارات موسسة ن ظ ا
شرقیة چکوسلواکی ، ١٩٣٧ ع ،

٢٩٥ ص ،

(تاریخ فتوحات امیر تیمور گورکان)

[illegible] خان میرزا ـ ٩٥٥٫٠٢
دره نادره ـ تهران ، محمد کاظم الشیرازی باقاجان ، م ق ی
١٩٤١ ع ،

٣٣٠ ص ،
([illegible] اقامه با سفهان ـ لشکرکشیدن ابراهیم خان از
[illegible] بعزم رزم با شاهرخ مرزا)

[illegible] الحسینی صدر الدین محمد بن عبد الله ٩٥٥
العراضة فی الحکایة السلجوقیة ـ لیدن ، کتبخانه بریل ، ی ز ل
١٩٠٩ ع ،
[illegible] ص ،

تاریخ شرق اوسط

۹۵۷ ج و ع الجوینی، علاء الدین عطا ملک بن بہاء الدین بن محمد بن محمد
تاریخ جہانگشای — قزوینی محمد بن عبدالوہاب، مرتبہ
لندن، گب میموریل، ۱۹۱۱ع،

ص ۲۶۳،

(جلد اول در تاریخ چنگیزخان واعقاب اوتاکیوک خان)

۹۵۷-۱ ش ی ر الشیروانی، میرزا عباس خان
سلطان نامہ — بمبئی، میرزا محمد ملک الکتاب، ۱۳۰۷ھ،

۱۰۲+۸۹ ص،

(حکومت روس اور حکومت ترکی کے مابین جنگ ۱۲۹۳ھ کے واقعات
ترکی خلفاء کی شبیہیں)

تاریخ افغانستان

۹۵۸ ر ا و الراوندی، محمد ابن علی ابن سلیمان
راحة الصدور وآیة السرور — اقبال، محمد، مرتب،
گب میموریل، لندن، ۱۹۲۱ع،

ص ۵۷۵+۷۱۱،

(ذکر سلاطین سلجوقیان، فہرست اسماء السلاطین، فرہنگ
کلمات ومصطلحات نادرہ)

۹۵۸-۱ ع ل ی علی قلی
تاریخ افغانستان — طہران، پبلیشر میر محمد باقر،
۱۲۷۳ھ،

۲۱۵ ص —